

مذاکرات مجلس شورای ملی

شماره ۱۳۳ - روزنامه کنگره - روزنامه رسمی - تهران - ۱۳۳۱

فهرست مطالب

- ۱- فرات اسامی غالبین جلسه قبل
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان اشعری و مهندس اسدی نگر و آقای دکتر باقری - محمدحسینی اکرم سعودی - موسوی ماکوئی -
- ۳- تصویب صورت جلسات قبل
- ۴- تقدیم بابت فخره آیین نامه بوسه آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی
- ۵- طرح و فرات گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه بولی و بانکی کنور
- ۶- معرفی آقایان علی بن زهری و معاونان

- ۷- نامی وزارت معادن و امور استخرا بوسه آقای دکتر امان و وزارت معادن و امور استخرا
- ۸- مذاکره در کتاب گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه بولی و بانکی کنور
- ۹- تقدیم بابت فخره آیین نامه بوسه آقای زهری معاون وزارت معادن و امور استخرا
- ۱۰- مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون دارائی و فرات پیشنهاد برومعه به لایحه بولی و بانکی کنور
- ۱۱- طرح سؤال آقای شیخ رسائی و جواب آقای دکتر بطحانی معاون وزارت آموزش و پرورش
- ۱۲- ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ و پنج دقیقه صبح ریاست آقای عبدالله راضی تشکیل گردید.

۱- فرات اسامی غالبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غالبین جلسه فرات میشود (بشرح زیر خوانده شد)

غالبین با اجازه - آقایان:

- مهندس برومند - محمدعلی آموزگار - مهندس احمد - مهندس اردلان - اسلامی نیا - اهری - ابلیحی پور - بختیارها - بدرخانی - دکتر بحی بهبهانی - دکتر پرتو اعظم - پزشکی - دکتر پناهی - پیمان - توده - جعفری مهندس اسمعیل جلالی - دکتر حاتم - حق شناس - خانقاهی تیمسار خطیب شهیدی - دکتر خطیبی - دکتر دادفر -

- دستی - حسام الدین رموی - زرین پور - ساگیبان - سعادی - دکتر سعید - کریم بخش معینی - مهندس سهم الدینی - شاحونی - دکتر شکرانی - شیخ الاسلامی - مهندس صائی - صادقی - دکتر صمائی - دکتر صبائی - علی طباطبائی - طباطبائی دینا - ظفر - عباس میرزائی - دکتر عظیمی - غضنفری - مهندس فرخ - فریدونفر - فیضی - مهندس قادر پناه - قدردان - خالفر فراچورلو - کاسمی - محمدولی فراچورلو - کورس - کیوان - دکتر مدنی - مهندس معینی زند - مهرزاد - نارویی - مهندس نظمی - تیمسار همایونی - دکتر موثقی - مهندس امیر قاسم

معینی - امیر علم خزیمه - جندقی - کمالوند - خانم اقبال خانم صفی نیا - خانم پیرنیا .

غائبین مریض - آقایان :

پرویزی - اسمعیل خزیمه - مهندس حسین خسروی ذوالفقاری - دکتر شریف امامی - دکتر مشایخی - اخلاقی ادیب سمعی - نیک پور - بدر صالحیان - غلامرضا بهادری دکتر قهرمان - دکتر ابوالهدی - خانم مزارعی - خانم دکتر صنیع .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : ایلخانی پور - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر ناوی - محسنی مهر - اکبر مسعودی - موسوی ماکونی

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای ایلخانی پور تشریف بیاورید .

ایلخانی پور - باکسب اجازه از مقام ریاست . همکاران ارجمند و گرامی ، تعطیلات نوروزی امسال فرصتی بدست داد تا از نقاطی چند از شهرهای مرزی ایران عزیز و همچنین از شهر تاریخی اصفهان بازدید کنم و بار دیگر پیشرفتهای معجزه آسای مملکت را در زمینه‌های مختلف که ثمره شیرین درخت تنومند انقلاب شاه و مردم است از نزدیک ببینم .

ایکاش همه همکاران ارجمند در این سفر بابتند همراه بودند و احساس ژرف حقیقتی برادران کرد خود را که شهادت تاریخ همواره پاسداران جانباز این مرز و بوم مقدس بوده اند نسبت بشاهنشاه آریامهر از نزدیک میدیدند و از آنهمه میهن دوستی و شاه پرستی لذت‌ها میبردند .

همکاران ارجمند اگر مرزداران دلیر مغرب ایران را همانند هموطنان دیگر نواحی سرشار از حقیقتی نسبت برهبر خردمند ایران می بینیم . جای شگفتی نیست و بقول معروف اگر جز این بودی شگفت نمودی زیرا وقتی آنان که تا گذشته‌ئی زیاد دور نیست بانام پزشک و دارو و آموزگار هم بکلی بیگانه بودند می بینند که سپاهیان بهداشت بر زخمهایشان با مهربانی مرهم مینهند و دردهایشانرا برایگان درمان میکنند وقتی می بینند با تشکیل شرکتهای سهامی زراعی و تعاون روستائی آسایش و رفاه آنها را از هر حیث فراهم میآورند و وقتی می بینند که سپاهیان دانش فرزندانشان را خواندن و نوشتن می آموزند و درهای دانش و فرهنگ را

بروی آنان میگشایند و وقتی می بینند اکثر مأمورین دولت چه نظامی و چه غیر نظامی با صمیمیت و فداکاری برای رفاه و آسایش و پیشرفت آنان میکوشند و بالاخره وقتی می بینند (که این همه آوازه‌ها از شه‌بود) آیا حق ندارند که نسبت برهبر خردمند انقلاب ایران حقیقتش و سپاسگزار باشند بنده در اینجا وظیفه خود میدانم که از جناب آقای شهرستانی استنادار شایسته و پرکار کرمانشاه که با همکاریهای صمیمانه‌ئی که میان همه دستگاههای دولتی ایجاد کرده و موجبات رضایت همگانرا فراهم آورده سپاسگزاری کنم بویژه اقدامات این هم مسلک عزیز نسبت بتأسیس دانشگاه در کرمانشاه و از جناب آقای دکتر اقبال که از خدمتگزاران صدیق شاهنشاه آریامهر هستند و همیشه در هر مقام شخصیت و لیاقت خود را برای خدمت بشاهنشاه و میهن عزیز بثبوت رسانده خواهشمندم نسبت به امر دانشگاه کرمانشاه از لحاظ مادی و معنوی کمکهای لازم مبذول فرمایند .

همکاران گرامی خوشبختانه ره آورد سفر اصفهان نیز چیزی جز شادمانی و احساس غرور نیست زیرا در شهر تاریخی اصفهان نیز همانند همه جا و شاید بیش از همه جا ثمرات انقلاب آشکارا و چشمگیر است بنده در این سفر چندتن از برادران کرد را نیز همراه برده بودم تا پیشرفتهای دیگر نقاط کشور را از نزدیک ببینند و تصور نکنند که ثمرات انقلاب شاه و مردم تنها منطقه آنانرا در بر میگیرد .

بنده در سال ۱۳۳۰ در شهر اصفهان افتخار خدمت داشته‌ام تصور میکردم که، شهر اصفهانرا خوب میشناسم اما باید اینک در برابر همکاران ارجمند اذعان کنم که آن شهر اصفهانی که میشناختم دیگر وجود خارجی ندارد و اینک شهری زیبا و دل‌انگیز جایگزین آن شده است که در عین حفظ آثار گرانهای تاریخی چهره‌ئی کاملاً تازه و پیشرفته بخود گرفته است از کارخانه‌های عظیم ذوب آهن ایران که باهمت شه‌ریار بزرگ و دادگستر ما در نزدیکی این شهر برپا گشته و بکار افتادن دستگاههایش دل‌های مردم ایرانرا گرم ساخته است چیزی نمیگوریم و از دیگر واحدهای صنعتی این استان نیز سخنی بمیان نمیآورم اما نمیتوانم از ساحت سرسبز و زیبای دانشگاه اصفهان و ساختمانهای آن از خوابگاههای دانشجویان و از خانه‌های استادان

یاد نکنم زیرا این دانشگاه براستی بهشت روح افزائی را در دامنه کوه صفا بوجود آورده است .

اینها همه ثمرات انقلاب شاه و مردم است و همین پیشرفتهای است که بهترین پاسخ به یاوه‌سرانی‌های نوکران شناخته شده استعمار می باشد .

بان بیچارگان بعضی که جز مزدوری بیگانه و خبیانت کاری برای مردم و کشور خویشان نکرده اند باید گفت ایران برهبری شاهنشاه بزرگ خود بسرعت پیش میرود باز هم پیش خواهد رفت .

همکاران ارجمند اینک که سخن از دانشگاه اصفهان بمیان آمد لازم میدانم به نکته‌ئی که از لحاظ تشویق استادان جوان و وطن پرست ما اهمیت دارد اشاره کنم چندی پیش که اعضاء محترم کمیسیون آموزش عالی مجلس شورای ملی در معیت استاد معظم جناب آقای مهندس ریاضی ریاست مجلس به اصفهان رفته بودند در بازگشت همه از پیشرفتهای دانشگاه اصفهان و صمیمیت و همکاری بی نظیری که میان همه استادان و دانشجویان در آن دانشگاه وجود دارد سخن می گفتند و این مطلب مایه خوشحالی و مباهات همه ما بود ، و واقعاً در اثر تلاش پی گیر استادان جوان ، دانشگاه اصفهان پیشرفتهای بسیار نموده این استادان جوان دانشمندان وطن پرستی هستند که بنده ای رهبر عالیقدر انقلاب ایران شاهنشاه آریامهر پاسخ مثبت داده‌اند و ای بسا از موقعیت‌های مادی در خارج گذشته‌اند و برای خدمت بایران عزیز بوطن بازگشته‌اند و همه وجود خود را وقف پیشبرد هدفهای مقدس انقلاب آموزشی کرده‌اند .

همه ما میدانیم که دوران حرف در کشور مامدتهاست پایان پذیرفته و دوران عوام فریبی خاتمه یافته است دوره ما دوره انقلاب است دوره عمل است و جوانان تحصیل کرده ما از هیچکس کمتر کار نمی کنند و این استادان جوان بحق سرمایه‌های معنوی ایران و امید فردای روشن مملکتند .

بنده بنام نماینده مرزداران و وطن پرست و شاه دوست کرد اعلام میکنم که ما بعده‌ئی از این استادان جوان و دانشمندان برای دانشگاه کرمانشاه نیاز داریم آقایان شك نیست که همه پیشرفتهای مملکت در نتیجه رهبری

خردمندانه شاهنشاه آریامهر است و خدمات صادقانه دولت حزبی هویدا در همه جا بچشم دیده میشود و همه مردم ایران در این پیشرفتهای انقلابی سهم دارند در پایان عرایضم بار دیگر مراتب حقیقتی و سپاسگزاری پاسداران مغرب ایران را به پیشگاه با عظمت شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی مهربان معروض میدارم (احسن - احسن) .

رئیس - آقای اسدی تشریف بیاورید .
مهندس اسدی لنگرودی - با اجازه مقام ریاست .
با استفاده از تعطیلات فروردین ماه چند روزی بحوزه انتخابیه ام رودسر رفته بودم که مصادف بود با سالروز رفع خطر از جان شاهنشاه آریامهر و همین مناسبت علاوه بر شرکت در جلسات نیایش در مساجد و دفتر کمیته حزب ایران نوین در هر اجتماعی که حضور می یافتم پیرامون عنایت و تفضل خدای بزرگ نسبت بمردم ایران که همواره وجود گرامی شاهنشاه ما را از گزند حوادث مصون نگاه داشته است بحث و گفتگو بود .

براستی چقدر باید سپاسگزار حضرت احدیت باشیم که در عصر خجسته شاهنشاه دادگستر و ملت نواز زیست میکنیم . پادشاهی که تراوش افکار بلند و اهداف عالی‌شان ضامن رفاه و آسایش و تحقق آرزوهای همه افراد و آحاد کشور است .

مردم شاهدوست و میهن پرست و پرکار و تلاش شهرستان رودسر که سهم ارزنده‌ای در شکوفان کردن اقتصاد کشور از راه توسعه فعالیت‌های کشاورزی و بازرگانی و گسترش سطح آموزش و پرورش نوباوگان خود دارند هر چند در سال گذشته بر اثر خشکسالی بی سابقه و متعاقب آن خسارات بیحد و حصر ناشی از برفهای سنگین و یخبندان لطمه شدیدی دیده اند معذک چون قلوبشان آکنده از مهر شاهنشاه مهربان و نوع دوست است همچنان در راه انجام وظایف اجتماعی و فعالیتهای اقتصادی مصمم و بدون دغدغه گام بر میدارند زیرا اطمینان دارند که دولت خدمتگزار در اجرای منویات شاهنشاه مشکلاتشان را مرتفع خواهد کرد .

متأسفانه ملاحظه وضع باغات مرکبات و چای این شهرستان که بدو اثر خشکسالی و بعداً برف و یخبندان

گذشته بکلی از حیز انتفاع خارج شده و با اینکه یکماه از سال میگذرد هنوز آثاری از سرسبزی و خرمی در آن دیده نمیشود بسیار تأسف آور بود درختان مرکبات که سال قبل میوه آن اغلب نارس ریخت و جزئی محصول باقیمانده دچار سرمازدگی شد بعضاً تا ریشه بکلی خشک شد، و آنچه از ریشه احياناً سالم مانده مانند نهال تازه کاشت باید پس از رشد مجدد پیوند و مواظبت شود که چند سال دیگر به ثمر برسد. بوته‌های چای نیز که دچار چنین سرنوشتی شده و سال گذشته ۵۰٪ نکث محصول داشت با اینکه طبق معمول باید از نیمه دوم فروردین ماه آماده بهره برداری شود هنوز از خواب زمستانی خارج نشده و با این ترتیب امسال هم امید نمیرود بیش از حد اکثر ۵۰٪ محصول عاید کشاورزان کند و بهر تقدیر خسارت بقدری زیاد است که در آمد سال قبل و جاری باغات چای و مرکبات حتی کفاف هزینه نگاهداری آنرا نمیدهد ولی مأمورین دارائی طبق معمول همچنان مطالبه مالیات دارند که از امکان مالی باغداران بکلی خارج است و چون مالیات از درآمد باید وصول شود علاوه بر اینکه حقاً باید از پرداخت مالیات معاف شوند اگر بآنان کمک مالی نشود قدرت اداره باغات و مقابله با هزینه‌های معتابه احیاء و اصلاح آنرا ندارند.

باغداران چای و مرکبات از دو طبقه خارج نیستند یا کشاورزانی هستند که بر اثر اجرای اصل اول انقلاب مالک آب و زمین شده‌اند که طبعاً از حمایت همه جانبه دولت تا مدت زمانی مستغنی نیستند تا بتوانند کاملاً زوی پای خود بایستند و بیش از پیش از ثمرات انقلاب بهره‌مند شوند و یا خرده مالکینی هستند که باز در اجرای اصل اول انقلاب اراضی مزروعی را بزار عین صاحب نسق و انگذار کرده‌اند و بعضاً دارای قطعه‌ای باغ چای یا مرکبات که عرصه و اعیان آن متعلق بآنان است میباشند و از این طریق امرار معاش میکنند و پرواضح است که این طبقه هم از شمول حمایت و توجه اولیاء امور دولت خارج نیستند. علیهذا توجه باغداران موصوف از هر دو دسته و کمک مالی بآنان و معافیت مالیاتی مورد تقاضاست. از فرصت استفاده میکنم و بعلت همداری که خشکسالی سال قبل داده است بار دیگر ضرورت احداث سد را بر روی

رودخانه بلور رود که خواسته سالهای متمادی مردم شهرستان رودسر و ضامن مصونیت شالیزارها و حتی باغات چای و مرکبات از گزند خشکسالی‌های مشابه است یاد آور میشوم مردم از وزارت آب و برق انتظار دارند همانطور که آقای مهندس توانامدیر عامل سازمان آب و برق منطقه‌ای شمال تقاضا کرده جهت بررسی جای مناسبی در مسیر این رودخانه بمنظور احداث سد بک فروند هلی کوپتر در اختیار گذاشته شود که نسبت به عکس برداری هوایی از مسیر رودخانه موصوف اقدام و بایپاده کردن عکس هوایی محل مناسب تشخیص و طرح لازم تهیه شود و هزینه احداث سد مزبور که برای یکصد و پنجاه هزار نفر مردم فعال و زحمت کش شهرستان رودسر امری حیاتی است در برنامه پنجم منظور شود.

همچنین یکبار دیگر لزوم احداث جاده شوسه رحیم آباد - اشکور را که موجب خواهد شد سی هزار نفر سکنه بلوک اشکور بمرکز بخش راه یابند و فرآورده‌های کشاورزی و دامی خود را به بازار عرضه کنند و در دوران شکوفان انقلاب مانند همه هم‌میهنان سهمی از گسترش بهداشت و آموزش و پرورش داشته باشند یاد کنم. راه مورد بحث اگر تا قزوین ادامه پیدا کند علاوه بر اینکه اقصی فاصله از گیلان تا قزوین است چون از نقاط خوش آب و هوای بلوک اشکور که دارای چشمه‌سارها و آبشارها و مناظر دلپذیر است میگذرد و محل جلب توریست و استراحتگاه مصفا‌ی تابستانی اهالی تهران و شمال و سایر نقاط کشور خواهد شد برای مردم کم‌بضاعت این نقاط بارقه‌امیدی خواهد بود که با استظهار بنیایات و توجهات خاصه شاهنشاه آریامهر مانند همه هم‌میهنان قرین سعادت و کامیابی شده از رفاه و آسایش و درآمد بیشتری برخوردار گردند و چون طرح این جاده مدتی است تهیه شده و در سازمان برنامه موجود است لذا مردم بالکدل نقاط کوهستانی شهرستان رودسر از دولت، محبوس و خدمتگزار جناب آقای هویدا خواستارند دستور فرمایند از محل اعتبارات عمرانی سال جاری اقدام با احداث جاده مذکور شود و پرواضح است که روستانشینان مسیر این جاده با خودیاری و همکاری در تقلیل هزینه احداث آن سهم قابل توجهی را قبل خواهند کرد. (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای دکتر ناوی بفرمائید.

دکتر ناوی - جناب آقای رئیس، حضار محترم از آنروزی که بشر با برصه موجود نهاد با مشکلات فراوانی روبرو شد سرما، گرما، سیل، بیماریهای مختلف، حمله حیوانات درنده، بی‌غذائی، طوفان، باران برف و صدها بلای دیگر زندگی فرزندان آدم را دائم تهدید میکند. غریزه حب ذات و تنازع بقا بشر را بر آن داشت که علیرغم مشکلات موجود و حوادث آتی آماده مبارزه و ستیز شده و از قدرت خلاقه خود و تجربه استفاده نماید و با نیروی دانش و صنعت که خود محصول تجربه و عقل است بر موانع غلبه بکند.

قوای طبیعت یکی پس از دیگری مغلوب و منکوب اندیشه بلند و هوش سرشار آدمی گردید پایه‌های تمدن گذاشته شد و خطرات ناشی از حوادث مختلف تا حدود قابل توجهی کاهش یافت ولی با تمام اینها و کوشش‌های مداومی که در جهت خوب زیستن و امنیت حیاتی و پیشگیری طغیان و عصیان قوای قاهره طبیعت و مهار کردن و در اختیار گرفتن آنها میشود هنوز تسلط و احاطه بشر بر تمام قوای مزاحم قطعی نشده و مواردی خارج از ید قدرت آدمی هست مانند طوفان - آتش فشانی - وزمین لرزه که گاه و بیگاه بروز کرده موجب خسارات مالی و جانی و مصیبت و آندوه فراوان میگردد.

بخوبی میدانیم که بعضی از حوادث قابل پیش‌بینی نیستند. ناگهان چون بلای آسمانی بر سر ابناء بشر نازل میگردد و فاجعه‌ای دردناک ببار می‌آوردند اعم از اینکه منشاء این بلیات فیزیکی یا ماما فیزیکی بگیریم حمله و هجوم آن یکتواخت و یکسان بوده بطور ناگهان و بیخبر بر افراد مبتازند پیرو جوان، مردوزن، صالح و طالح در قبال قهر طبیعت وضعی مشابه دارند (صحیح است) و تئیکه موجی کوه پیکر کشتی فرسوده‌ای را بصخره‌ای عظیم میکوبد برایش فرق نمی‌کند که در این ماجرا چه کسانی و با چه ملکات و خصائصی غرق میشوند آیامغروق کودکی معصوم و شیرخوار است یا تنه‌کاری شقی و نابکار این موج بر اساس یک سلسله ضوابط و شرایطی فیزیکی بوجود آمده و در تمام دنیا پس از اصرار شروط یکسان بوجود می‌آید و نتایج آن همانند است.

آنچه بستگی بر شد اجتهامی و سجایای اخلاقی افراد و مدیریت و نبوغ رهبران جوامع دارد عکس العملی است که پس از حدوث فاجعه و نزول بلیه بمنصه ظهور میرسد در اینجا است که جوامع مترقی حساب خود را از اجتماعات منحط سوا می‌کنند و خسارات وارده را بحداقل تقلیل داده و بطور شایسته جبران مافات میکنند اینک اجازه می‌خواهد بطور مثال حادثه موله زمین لرزه ده روز پیش فارس را معروض دارم.

صبح دهم روز سه‌شنبه ۱۹/۱/۵۱ که روستائیان بخش قیروکارزین در بستر راحت غنوده و با استراحت چندساعته خود را برای کار پربرکت و افتخار آمیز زراعت آماده می‌ساختند ناگهان حیوانات با وحشت تمام از لانه و طولیله‌ها بسوی دشت و صحرا گریخته و پرندگان با فریاد و غوغا فرار را برقرارتر جیح دادند. اهالی شوربخت و وحشت‌زده بیدار شدند فهمیدند حادثه‌ای در حال تکوین است چه باید کرد فرار از کجا از محلی که پناهگاه ساکنین است یعنی منزل مسکونی ولی افسوس که دیر شده بود و آنچه نباید بشود شد سکون و ثبات از بین رفته با صدای مهیبی خانه‌ها فرو ریخت و از در و دیوار خشت و آجر و سنگ و کلوخ بر سر روی مردم تیره‌بخت میبارید و مانند سفیر مرگ طومار زندگی خرد و بزرگ را درهم می‌پیچید.

غریب و فریاد و ضجه مجروحین خاطره جنگ‌های طایفه مغول را زنده میکرد.

قصبه‌ای که تا چند لحظه پیش مسکن مردمی فعال و روستائی سبز و خرم و آباد بود به بیابانی ویرانه تبدیل گردید گوئی صدها هواپیما آنرا بمباران کرده و با خاک یکسان نموده‌اند.

دیری نپائید که ستون عظیم گردوغبار غلیظ فرو نشست فریادهای وحشت زانومرهای هراس‌انگیز جای خود را بناله‌های زار داد.

جمع کثیری زن و مرد و کودک و سالخورده مردند و با خود آرزوها و امیال را بگور بردند گروهی مجروح و مصدوم ناله کنان از زیر آوار کمک می‌خواستند.

خبر فاجعه بشر فرغرض رسید موجب تألم خاطر خطیرشان گردید دستورهای مؤکد صادر فرمودند ساعتی بعد گروه‌های مختلف کشوری و لشکری و دستگاه‌های خیریه و افراد حزب ایران‌نوین در منطقه فارس خود را

بمحل حادثه رسانیدند باجدیت و کوششی فراوان دست بکار شدند .

گروه‌های مختلف وظائف خود را بنحو شایسته انجام دادند بنحوی که جناب آقای نخست وزیر که مسئولیت مستقیم امر بعهده ایشان بود مورد تقدیر ملوکانه قرار گرفتند از آنجائیکه اینجانب پزشک میباشم شمه‌ای از خدمات درمانی را با آمار مربوط معروض میدارم من نمیگویم که خدمات دیگر دستگاهها ارزشندگی نداشته است بلکه تمام گروهها وظایف خود را در کمال دقت و صمیمیت انجام داده‌اند وزارت بهداری، شیروخورشید سرخ، دانشگاه شیراز، بیمارستان نمازی همه و همه در نهایت صمیمیت خدمت کرده‌اند و آماده پذیرائی از مریض‌ها شدند (صحیح است) . در اینجا لازم میدانم که از وزارت پست و تلگراف در باره برقراری رابطه سریع و دقیق شبکه تلفنی که هر آن بین شیراز و تهران برقرار کرده بود و از این راه در جلب کمک در جهت درمان و ارسال وسایل کمک در نجات مصدومین گردیده بود صمیمانه تشکر کنم .

بمحض اطلاع از زلزله ۹۵ قریه منطقه اصلی زمین لرزه توسط ۵۷ مأمور و ۲۵ خود رو مورد شناسائی قرار گرفته (قیر - کارزین - افروز - هنگام - خنج) ۲ - نزدیکترین بیمارستان بمنطقه زلزله بیمارستان فیروز آباد متعلق بشیروخورشید بود ۸۲ نفر در آن تحت عمل جراحی قرار گرفتند .

۳ - بیمارستان نمازی و سعدی و حافظ بحال آماده باش درآمد در آن ۹۵ نفر تحت عمل جراحی قرار گرفتند .

۴ - بیمارستان ربوی شیراز با اعزام جراح و وسائل جراحی از تهران توانست ۱۲۵ نفر را با عمل جراحی درمان کند .

۵ - بیمارستان جهرم ۲۴ نفر را عمل جراحی کرد .
۶ - تعداد ۱۰۲۰۳ نفر در درمانگاههای وزارت بهداری سربانی درمان شدند توضیح اینکه این خدمات ارزنده وزارت بهداری توسط ۲۲ تن پزشک ۳۰ نفر مأمور فنی ۶۶ نفر مأمور مالاریا يك تن مسئول آموزش بهداشت ۱۹ بهیار ۲۲ مهندس و كمك مهندس دوتن مددکار اجتماعی انجام شد .

باتمام کوشش همه جانبه که از طرف سازمانهای مختلف ملی و دولتی در جهت درمان و رفاه آسیب دیدگان بعمل

آمد و با اینکه دردهای بدنی که در نتیجه ضربه و شکستن دست و پا و گردن و کمر مصدومین طاقشان راطاق کرده بادلوسوزی و مراقبت مداوم پزشکان درمان و ساکت شده بود باز در چهره های آنان غبار غم و اندوه فراوان دیده میشد زیرا این بیچارگان روابط انسانیشان مختل ورشته عواطف آنان از هم گسیخته است آن پیرزنی که باقیمانده يك خانواده ۸ نفره است و آن کودک بی پناهی که تنها و بی سرپرست مانده است و یازن جوانی که نان آور خود را از دست داده بجز غم بیماری که زود پایان خواهد یافت رنج بی صاحبی بی سرپرستی و تنهایی و بیکی اورا شب و روز شکنجه میدهند این حالت تا وقتی ادامه داشت که شاهنشاه عدالت گستر و شهبانوی مهربان مامانند دو فرشته رحمت منطقه زلزله زده را با قدم خود روشن فرموده و دست ملاطفت بر سر دردمندان و بیگسنان نهاده بازبان حال فرمودند که ای کودک آن یتیم ای بازماندگان بیگس اگر پدر و یاکس خود را از دست داده اید پدر ملت ایران کس و غمخوار شماست تا سایه شهبانوی رثوف بر سر شما مستدام است اندوهگین نباشید عنایت شاهانه دلهای شکسته را درمان کرد و آنان را بزندگی علاقه مند و امیدوار ساخت آنچه آن بچند رضایت بر لبان بیماران نشست که گوئی شاعر برای همین جا شعر خود را سروده است .

گر طبییانه بیائی بسر بالینم

بدو عالم ندم لذت بیماری را (احسن)

در اینجا من از ارباب جراید متوقعم که برای روشن شدن اذهان عامه و کسانی که نمیدانند چرا خداوند وجود شاهنشاه ما را در کنف حمایت خود گرفته و از دستبرد حوادث محفوظ و مصون میدارد مردم در راهشان جان شیرین را نثار میکنند بنویسید شاه ایران بر جان و دل ملت بمصدق شعری که خود در سال ۲۵ آنگاه قوای اجنبی شهر عزیز من سبزوار را در اشغال داشت علیرغم خائنین بمناسبت تشریف فرمائی شاهنشاه بسبزوار سروده‌ام و عیناً دوبیت آنرا نقل مینمایم .

آسان بود تسلط بر ملك تن ولی
شه آنکسی بود که کند مرغ دل شکار
شاهنشاهاتو بر دل ما سلطنت کنی
ز آن همچو جان شیرین هستیست دوستدار (احسن)
معلوم میگردد وقتی که روابط معنوی موجود بوده و

بصورت ایمان در بیاید ایثار جان پاداش مهمی نیست که تقدیم زهر و ناجی قومی شود . پیوند شاه و ملت ناگسستی است زنده باد شاه پاینده ایران (احسن) - (احسن) .

رئیس - آقای محسنی مهر بفرمائید .

مجید محسنی - با اجازه مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم بطوریکه همکاران ارجمند استحضار دارند اخیراً حوادثی در جاده های هراز و چالوس روی داده که جای نهایت تأسف است بنده فکر میکنم در صورتیکه جاده فیروز کوه آماده شود بهترین و اساسی ترین راه برای مازندران خواهد بود چون جاده های چالوس و هراز در فصولی از سال قابل استفاده نیست و همانطور که در خیلی از کشورها متداول است باید از بعضی جاده‌ها در فصول معینی استفاده شود . باتکمیل راه فیروز کوه میتوان گفت که مازندران در تمام فصول سال دارای راه اساسی خواهد بود البته خیلی خوشحالم از این که دولت متوجه این امر است و ساختن این جاده را بطور اساسی در برنامه پنجم گذاشته‌اند از سازمان برنامه و از وزارت راه خواهش میکنم سعی کنند اگر در خلال اجرای برنامه پنجم

احیاناً احتیاج به صرفه جوئیهای پیداشد از این راه همچون برنامه چهارم صرفه جوئی نکنند و مازندران بر نعمت و زیبا و بالاخص شهرستان بیلاقی و سر سبز دماوند و فیروز کوه را بی جاده نگذارند چون باید قبول کرد که فقط جاده فیروز کوه است که مثل جاده رشت میتواند جاده مطمئنی باشد (صحیح است) بحث منطقه زیبا و پر نعمت مازندران و دماوند و فیروز کوه شد باید عرض کنم ، ما که میخواهیم برای آلاشت زادگاه بزرگ مرد تاریخ ایران جلب توریست بکنیم و از سراسر مملکت هم مردم ایران بتوانند براحتی به زیارتگاه ملی خود بروند و همچنین راه ماشین روی مطمئنی در تمام مدت سال برای نه تنها مازندران و گرگان بلکه برای خراسان داشته باشیم باید جاده فیروز کوه را دایر کنیم و این یادگار بزرگی که بدست توانای ناجی و بنیان گذار ایران نوین احداث شده متروک نشود و از بین نرود جاده فیروز کوه جاده رضا شاه کبیر است و من پیشنهاد میکنم

که نام این جاده را که از پایتخت فیروز کوه و سواد کوه و بلاخره بالآشت و مازندران میروود بنام آن سردار بزرگ جاده رضا شاه کبیر نام گذاری شود .

همانطور که شاهنشاه آریامهر اشاره فرمودند ما تا ده دوازده سال دیگر بتمدن بزرگ خواهیم رسید در آن موقع مسلماً تهران هم تهران امروز نیست ، تهران بزرگی است که در حدود چهار پنج میلیون جمعیت خواهد داشت .

آن جمعیت احتیاج يك محل نزدیک تهران که آب و هوای سالم و مناظر زیبا داشته باشد دارد ، آن روز تنها دره های زیبای آبدلی ، دماوند و فیروز کوه است که بداد این مردم میرسد اگر امروز بفکر این دره های سرسبز که هنوز دود کارخانه‌ها از میان آن بالا نرفته و بکرو دست نخورده مانده است نباشیم مطمئن باشید که فردا خیلی دیر است .

برای کشف این دره های پر قیمت و گنج های گرانبها جاده اساسی لازم است جاده تهران رودهن - دماوند - فیروز کوه - مازندران نظر سازمان جلب سیاحان را که خوشبختانه مدت یکی دو سال است تحرك بیشتری از آن مشاهده میشود بمنطقه دماوند و چشمه سارهای آن جلب میکنم ، اگر امروز تقاضای این منطقه خریداری و روی آن برنامه ریزی شود بهشتی بسیار زیبا و محلی بسیار مناسب جهت يك منطقه بیلاقی - توریستی تقریبی که میتوان بهترین اردوگاههای جهانگردی - مثلها - کازینوها - حمام های آب معدنی - پرورشگاهها - مهد کودک - مدارس عالی شبانه روزی - بیمارستانهای اعصاب در آن ایجاد کرد .

امروز این کار با سرمایه ای ناچیز امکان پذیر است ولی فردا خیلی دیر است .

در خانه از وزارت آب و برق تقاضا دارم فکری اساسی برای برق روستاهای کشور بخصوص روستاهای شهرستان دماوند بکنند .

ما که در اثر رهبری های خردمندانه شاهنشاه آریامهر و تلاش بی گیر دولت خدمتگزار هویدا هر شب ره صد ساله میرویم و اگر تا قبل از انقلاب برای برق هر محل تهران در مضیقه بودیم امروز با ایجاد این سد ها و

کارخانه برق اضافه بر مصرف داریم چرا از این برق زیادی در روستاها استفاده نکنیم تمام شهرستان دماوند و فیروزکوه در مسیر برق فشار قوی قرار دارد حق این است که انجمن های دهات بجای نصب موتور از برق منطقه ای استفاده کنند لذا از وزیر فعال و علاقمند وزارت آب و برق تقاضا دارم در این مورد بخصوص دستور صریح صادر بفرمایند در خاتمه از سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران که در نامه مورخ ۱۸/۱۰/۵۰ موافقت کردند در فصل مناسب دستگاه تقویت کننده در دماوند نصب نمایند خواهش میکنم چون فصل مناسب شده اقدام فرمایند و این امکان را ب مردم شهرستان ما بدهند که از این وسیله مفید استفاده نمایند. (احسن - احسن).

رئیس - آقای اکبر مسعودی بفرمائید.

اکبر مسعودی - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان

محترم مجلس شورای ملی:

هنگام وقوع حوادث سخت و اتفاقات ناگوار، میزان فعالیت و کاردانی و اهمیت اقدامات دستگاههای مسئول بیشتر و بهتر معلوم میشود و در این مواقع است که روشن و ثابت میشود، مسئولان امور مملکت تا چه اندازه آمادگی و علاقه بخدمت و بکار خود و بکار کشور و بکار و امورات و احتیاجات مردم دارند، زلزله فارس که خدا کند هیچوقت در این کشور و برای این ملت تجدید نشود، سرعت عمل، علاقمندی، صمیمیت، پشتکار، آبرومندی و مجهز بودن دستگاههای دولتی، نظامی، ملی و اجتماعی را برای کمک ب مردم زجر دیده، برای خدمت بهم وطنان مصیبت کشیده، برای رفع احتیاجات آبی و فوری آنان، برای معالجه و درمان زخمی شدگان از قهر طبیعت و زلزله خالصان بزرانداز فارس بخوبی ثابت و روشن و مدلل ساخت، ابلاغ رضایت خاطر همایونی، از اقدامات سریع دولت، بخصوص از خدمات شخص آقای هویدا نخست وزیر واقعاً يك سند افتخار، يك سند لیاقت و کردانی است، آقای هویدا، بایک صمیمیت فوق العاده، باهمت و کوشش بی نظیر، مدت چهار شبانه روز در محل واقعه، ب مردم رسید، بکارها رسیدگی کرد، برای تأمین احتیاجات مردم زجر دیده، برای معالجه مجروحان،

برای دلجوئی آسیب دیدگان و مصیبت زدگان، نظارت و اهتمام کرد و رضایت خاطر خطیر شاهنشاه آریه مهر و خوشنودی خلقرآ فرام آورد (صحیح است)، خداوند ما را توفیق دهد و در خدمت به شاهنشاه و کشور و ملت ایران ایشان را بیشتر از پیش موفق بدارد (انشاء الله) هویدا در همه کارها و امورات، بهمین ترتیب و بهمین طریق عمل و اقدام میکند و در این چند ساله همیشه و همه وقت رضایت شاهنشاه و خوشنودی ملت را فراهم آورده است، این مطالب مسلماً باید در این مجلس ملی گفته شود و از خدمات ذقیمت خدمتگذاران وطن بگردانی و تجلیل شود. (صحیح است).

بنده از فرصت استفاده میکنم و در باب مسئله ای که بحث روز است چند کلمه صحبت میکنم، امروز هر چه ثابت شده است چه در داخل کشور و چه در خارج که دولت ما احتیاج بحادثه آفرینی ندارد کشوری که روز بروز، در حال پیشرفت، ترقی، تکامل است، کشوری که در آن هر روز دهها و صدها طرح و برنامه و پروژه در دست اجراء است، محتاج آن نیست که بحادثه آفرینی، با سرو صدا و جنجال بخواید افکار مردم را منحرف سازد، مردم را گول بزنند و سرگرم کند، سیاست خارجی ما که يك سیاست مستقل ملی است و مورد تأیید و تجلیل جهانیان است، مبتنی برداشتن بهترین روابط با همه کشورها و همه ملت ها و زندگی مسالمت آمیز است بخصوص با همسایگان، ما بحفظ صلح در جهان بشدت علاقه مندیم و از جنگ و خونریزی و اختلاف و نفاق نفرت داریم (صحیح است): پس این دولت با این سیاست و با این رویه نمیخواهد با کسی جنگ کند و بکشوری تجاوز نماید ولی اگر مورد تجاوز واقع شد مسلم است که با شدت و قوت و با اقتداری که دارد، از حاکمیت و از تمامیت ارضی خود دفاع میکند (صحیح است - احسن) مسئله همین است و بس و اگر بعضی های عراق که این روزها بخصوص احتیاج به پرده پوشی اعمالشان را دارند نمیخواهند بحادثه آفرینی و داستان سازی توجه ملل جهان مخصوصاً افکار مردم عرب را از آنچه در کشورشان میگذرد منحرف سازند، بملت ایران و دولت ایران که رویه اش حسن نیت و صلح خواهی و عدالت طلبیش معلوم و روشن است مربوط نیست.

این روزها در کشور عراق حوادثی میگذرد که مسلماً برای حکام یعنی عراق عاقبت و پایانی خوبی ندارد، اینها متأسفانه کشور همسایه ما عراق را بآمن، خرابکاران آنارشیست ها، مارکسیستهای قلابی، جاسوسان بین المللی و همه آنهاست که از کشورشان و از میان ملت هایشان رانده شده اند تبدیل کرده اند، بقول روزنامه الحیات چاپ بیروت بالاخره معلوم نیست پایان کار این انقلابیون دروغی چگونه خواهد بود و حزب بعث تا بکجا بغداد را بدنبال خود خواهد کشید.

نه در کشور ما، بلکه در همه کشورهای عربی، از خشونت، از خرابکاری، از حادثه آفرینی عمال بعثی عراق بحث و صحبت میکنند و همه به این اعمال با نظر نفرت و از جبار مینگردند، بنده در ایام عید، در دو کشور عربی لبنان و مصر بودم؛ در تماسها و گفتگوها و بحث ها، با مردم بیروت و قاهره همه جا و همه کس، از بی اعتباری رژیم بعثی عراق، از اعمال وحشیانه، از رویه غیر معقول و از دشمنی و دارو دسته بعثی ها باملت های عرب صحبت میکردند، بالعکس از ملت ایران و از کشور ما و از شاهنشاه ما بنحو شایسته تجلیل میکردند، در لبنان، شاهنشاه ما را يك شاه دموکرات، ترقیخواه مردم دوست میخوانند، در مصر به ایرانی واقعاً احترام میگذارند، مردم مصر از روابط صمیمانه و دوستانه ایران و مصر خوشحالند، توسعه هر چه بیشتر روابط سیاسی، اقتصادی، تجارتي مورد حمایت ایشان است، ترقیات و انقلاب ما را که به آبادی و ترقی و توسعه صنعتی و اقتصادی مانجر شده است میستایند، پشتیبانی شاهنشاه و دولت ما را از حقوق حقه و عادلانه ملت فلسطین و از اجرای قطعنامه نوامبر شورای امنیت سازمان ملل متحد مورد ستایش قرار میدهند، برای ما همین قدر کافی است که قضاوت جهانیان نسبت ب ما و اقدامات و خلاقیت کارهای ما این چنین عادلانه و با احترام و اهمیت توأم است (احسن - احسن).

رئیس - آقای موسوی ماکوئی بفرمائید.

موسوی ماکوئی - با اجازه مقام ریاست همکاران

عزیز صحبت امروز من راجع بمعلم است من لازم نمیدانم راجع بعظمت مقام معلم در جامعه مطالبی عرض کنم.

همه میدانند که معلم چه نقشی در تمام اجتماعات داشته و دارد معلمین ایران که امروز من راجع به آنان صحبت خواهم کرد تعدادشان در حال حاضر در شهرها و روستاها متجاوز از ۱۲۹۴۰۵ نفر میباشد که در کودکستانها و دبستانها و دبیرستانها و مدارس فنی و تکنولوژی و مدارس حرفه ای و مدارس استثنائی و دانشسراها ب تربیت فرزندان وطن و تعلیم فبانی انقلاب مشغولند آنها و وضعشان تا سال ۱۳۴۱ چندان رضایتبخش نبود از آن بعد هم که قانونی وضع شد برای بهبود وضع کارکنان کشوری با کمال تأسف آنگونه که باید و شاید بوضع معلم توجه نشد دبیران لیسانسیه وزارت آموزش و پرورش طبق مرحله اول قانون میبایست در گروه شش برای مادام العمر درجا بزنند و زمانی که بازنشسته شدند کمتر از زمانی که مشغول خدمت اند حقوق دریافت کنند یعنی پایه ده دبیری در حین اشتغال بخدمت در حدود ۲۲۰۰ تومان دریافت میکرد و وقتی که بازنشسته میشد حقوق او به ۱۷۰۰ تا ۱۸۰۰ تومان تقلیل پیدا مینمود نتیجه این وضع چه شده بود بر خود خانمها و آقایان روشن است معلمی که تأمین آتیه نداشته باشد آنگونه که باید و شاید وظیفه خودش را نمیتواند انجام بدهد و بعد هم اگر مراجعه بفرمائید بوزارت آموزش و پرورش ملاحظه خواهید فرمود هزاران معلم در رشته های مختلف تقاضای بازنشستگی کردند و بازنشسته شدند ولی خوشبختانه این مسئله مهم مورد توجه قرار گرفت شاهنشاه محبوب و رهبر خردمند ما اوامر مؤکدی صادر فرمودند دولت حزبی مرحله دوم قانون جدید استخدام را درباره معلمان ایران اجرا کرد نتیجه چه شد؟ نتیجه این شد که طبقه دبیر که باید در گروه شش میبایست درجا بزند امروز بر اثر اجرای مرحله دوم قانون تا گروه ۱۱ ارتقاء پیدا می کند طبقه آموزگار تا گروه ۷ و در پاره ای موارد تا گروه ۸ ارتقاء پیدا می کند و حداقل بین ۴۰۰ تا ۷۰۰ تومان بحقوق آنها اضافه میشود و فرادهم که بازنشسته شدند حقوق بیشتری که بر اثر اجرای مرحله دوم قانون دریافت میکنند دریافت خواهند کرد نمایندگان فرهنگیان کشوریست و بکم فروردین در حدود ۷۰۰ نفر به کاخ نیاوران رفتند و سپاس فراوان و درود بی پایان طبقه معلم را به پیشگاه مستر و طراح بزرگ انقلاب شاهنشاه

آریامهر عرضه داشتند من وظیفه دارم از دولت حزبی که در این راه قدمهای مؤثری برداشت تجلیل و تشکر کنم و همچنین وظیفه دارم برای بار دیگر از طرف قاطبه آموزگاران و دبیران یعنی قاطبه فرهنگیان و معلمان مراتب سپاس آنها را به پیشگاه شاهنشاه محبوب و دولت حزبی تقدیم نمایم مطلب دیگری که میخواستم عرض کنم و از این فرصت کوتاه استفاده نمایم این است که در آذربایجان غربی رودخانه‌ها طغیان کرده و وظیفه دارم از اقدامات استاندار سازنده و مثبت و محبوب استان چهارم مطالبی بعرض برسانم و تشکر کنم که اقدامات احتیاطی زیادی شده و هلیکوپتر و گریدرو و وسائل دیگری اعزام شده و جلوگیری بعمل آمده و بر اثر این اقدامات احتیاطی خسارتی وارد نشده فقط مقداری از دیهات اطراف میانند آب مزارع خود را از دست داده‌اند مسئله سوم کشت پنبه بود در شهرستان ماکو که قدغن شده بود و خوشبختانه مورد عنایت و زیر فعال کشاورزی قرار گرفت و دستور دادند در روز دهم اردیبهشت ماه کنفرانس مهمی برای اولین بار در مسائل کشاورزی آنهم در محل یعنی در بین کشاورزان و روستائیان تشکیل شود و تعدادی از مدیران کل از مرکز به آنجا عزیمت خواهند کرد و اگر آثار کرم سرخ ثانوی بر اثر گزارش کارشناسان از بین رفته باشد کشت پنبه آزاد خواهد شد و در غیر این صورت محصولاتی را پیشنهاد خواهند کرد تا کشاورزان پنبه کار با ارشاد و هدایت مقامات کشاورزی و دستگاههای مربوط بتوانند از این محصولات استفاده کنند و من هم از این فرصت استفاده میکنم در ضمن تشکر از وزارت کشاورزی و وزارت آب و برق تقاضا میکنم که مردم ماکورا از برق سدارس محروم نکنند دهقانان مسالها در کنار اس زندگی میکردند امیدوار بودم در روزی از برق این سدا استفاده خواهند کرد حالاً که سد ارس ساخته و پرداخته شده و ۲۲ هزار کیلووات برق تولید میکند دلیلی ندارد که سکنه ماکو از برق ارس استفاده نکنند باستناد اینکه از لحاظ بازرگانی نفع نمیکند تا مردم ماکو از برق استفاده کنند من معتقدم حیثیت ملی و منافع حساس مرزی ما ایجاب میکند که مسائل بازرگانی و اقتصادی را در این مورد حساس مورد توجه قرار ندهند (احسن - احسن)

۳- تصویب صورت جلسه قبل
رئیس - راجع بصورت جلسه‌های روز یکشنبه گذشته

نظری نیست؟ (اظهاری نشد) این دو صورت جلسه تصویب میشود.

۴- تقدیم يك فقره آئين نامه بوسيله آقاى دكتور كاشفى معاون وزارت دارائى

رئیس - وارد دستور میشویم آقای کاشفی فرمایشی دارید بفرمائید.

دكتور كاشفى (معاون وزارت دارائى) - با كسب اجازه از مقام محترم ریاست آئين نامه ایست در مورد نحوه مهلت دادن و تقسیم بدهی اشخاص بدولت وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی این آئين نامه ایست که در اجرای ماده ۳۹ قانون محاسبات عمومی تنظیم و برای تصویب کمیسیون دارائى تقدیم می شود.

رئیس - آئين نامه به کمیسیون دارائى ارجاع می شود.

۵- طرح و قرائت گزارش شوراى كميسيون دارائى راجع به لايحه قانون پولى و بانكى كشور

رئیس - گزارش شوراى اول لايحه پولى و بانكى كشور مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوراى اول از کمیسیون دارائى

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائى در جلسات عدیده با حضور نمایندگان دولت لايحه پولى و بانكى كشور را که طی نامه شماره ۶۵۸۵ - ۱۳/۳/۱۳۴۴ بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده و از لوائح معوقه می باشد و طبق تقاضای دولت در جریان رسیدگی قرار گرفته است مورد رسیدگی قرارداد و در جلسه شنبه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۵۱ با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون پولی و بانکی کشور

قسمت اول - پول

ماده ۱-الف - واحد پول ایران تومان است که برابر ده ریال میباشد.

ب - يك تومان برابر يكصد و هشت هزار و پنجاه و پنج میلیونیم (۱۰۰۸۰۵۵/۱۰) گرم طلای خالص است.

ج - تغییر برابری تومان نسبت به طلا و یا پولهای خارجی به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر

دارائى و تصویب هیئت وزیران میسر خواهد بود دولت موظف است بلافاصله مراتب را جهت اطلاع بمجلسین گزارش دهد.

د - محاسبه برابری پولهای خارجی نسبت به تومان و نرخ خرید و فروش ارز و مقررات ارزی کشور از طرف بانک مرکزی ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین المللی پول تعیین میشود.

ماده ۲-الف - پول رایج کشور بصورت اسکناس و سکه های فلزی قابل انتشار است.

ب - رواج قانونی پول کشور منحصر به اسکناس و مسكوك فلزی است که بموجب قوانین سابق و مطابق این قانون منتشر شده یا میشوند.

ج - هرگونه تعهد پرداخت دین یا بدهی فردی یا حقوقی به تومان انجام پذیر است مگر آنکه با رعایت مقررات این قانون ترتیب دیگری بین بدهکاران و بستانکاران داده شده باشد.

د - مسكوكات طلا رواج قانونی ندارد.

ه - مقررات مربوط به خرید و فروش یا ورود و صدور طلا و نقره به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر دارائى و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

و - مبلغ اسمی - شکل جنس - رنگ - اندازه - نقشه و سایر مشخصات اسکناسها و سکه های فلزی رایج کشور به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و تصویب وزیر دارائى با رعایت مقررات این قانون تعیین خواهد گردید.

ز - اسکناسها دارای امضاء و وزیر دارائى و رئیس کل بانک مرکزی ایران خواهد بود.

ماده ۳-الف - امتیاز انتشار پول رایج کشور در انحصار دولت است و این امتیاز با رعایت مقررات این قانون منحصرأ توسط بانک مرکزی ایران بموقع اجرا گذارده میشود.

ب - میزان قوه ابراء سکه های فلزی رایج کشور و همچنین طرز جمع آوری و شرایط خروج این اسکناسها و سکه ها از جریان بوسیله بانک مرکزی ایران با تأیید شوراى عالی بانک پس از تصویب وزیر دارائى تعیین و از طریق درج در روزنامه رسمی کشور و لا اقل یکی از روزنامه های کثیرالانتشار پایتخت با اطلاع عموم میرسد.

ماده ۴-الف - تعهد بانک مرکزی ایران در مقابل

اسکناسها یا سکه های فلزی منتشر شده منحصر بپرداخت پول رایج کشور خواهد بود.

ب - بانک مرکزی ایران در قبال سرقت - فقدان یا از بین رفتن اسکناسها و سکه های فلزی در دست اشخاص هیچگونه تعهد و مسئولیتی نخواهد داشت.

ج - بانک مرکزی ایران در مدت معینی که کمتر از ده سال نخواهد بود اسکناسها و سکه های فلزی را که طبق بند ماده ۳ این قانون از جریان خارج شده و رواج قانونی ندارد با پول رایج کشور معاوضه خواهد نمود و پس از انقضای مدت مقرر تعهدی در قبال آنها نخواهد داشت.

ماده ۵-الف - بانک مرکزی ایران باید برابر صد درصد اسکناسهای منتشر شده همواره دارائیهائی بشرح زیر در اختیار داشته باشد.

۱ - طلا طبق ماده ۶.

۲ - ارز طبق ماده ۷.

۳ - اسناد و اوراق بهادار طبق مواد ۹ و ۸.

ب - مجموع دارائیهائی مندرج در ردیفهای يك و دو بند الف این ماده نباید از ۲۵ درصد مجموع بدهیهای بانک مرکزی ایران بابت اسکناسهای منتشر شده کمتر باشد.

ماده ۶-الف - دارائیهائی طلا موضوع ردیف (۱) بند الف ماده ۵ عبارتند از:

الف - شمش طلا، طلای مسكوك موجود در خزانه بانک، طلائی که در بانکهای خارجی و مؤسسات بین المللی سپرده شده باشد.

ب - طلای تحویلی به صندوق بین المللی پول و بانک بین المللی ترمیم و توسعه و یا مؤسسات مشابه یا وابسته بآنها بابت سهمیه یا سرمایه طبق قوانین مصوب.

ماده ۷-الف - دارائیهائی ارزی موضوع ردیف (۲) بند الف ماده ۵ با رعایت تبصره این ماده عبارتست از:

الف - اسکناسهای خارجی قابل تبدیل مورد قبول بانک مرکزی ایران.

ب - مطالبات ارزی که بسر رسیدن آنها بیش از شش ماه نمانده باشد.

ج - ارزهاییکه طبق قوانین بابت سهمیه و یا سرمایه به صندوق بین المللی پول یا بانک بین المللی ترمیم و

توسعه و یا مؤسسات مشابه با وابسته به آن پرداخت شده باشد.

د - اسناد صادر یا تضمین شده از طرف سازمانهای رسمی بین المللی و مؤسسات وابسته بآنها.

ه - اسناد صادر یا تضمین شده از طرف دولتهای خارجی.

و - مطالبات ارزی یا مطالبات ریالی قابل تبدیل بارز از خارجه که بر اثر اجرای موافقت نامه های بین المللی پرداخت یا با پایای یا مبادلات ارزی حاصل شده باشد تا حدود پیش بینی شده در موافقتنامه های مزبور.

ز - اسناد بازرگانی عهده اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی قابل تبدیل بارز و دارای سه امضاء معتبر که یکی از آنها امضاء بانک و اگذارنده باشد و بر سر رسید آنها بیش از شش ماه نمانده باشد.

ح - اوراق و اسناد بهادار خارجی قابل تبدیل بارزهای مورد قبول بانک مرکزی ایران.

تبصره - ارزها و اسناد و مطالبات ارزی مذکور در این ماده باید از نوع ارزهای قابل تبدیل مورد قبول بانک مرکزی ایران باشند.

ماده ۸۵ - اسناد و اوراق بهادار دولتی موضوع ردیف (۳) بند الف ماده ۵ عبارتست از:

الف - اسناد خزانه و اوراق قرضه دولتی یا تضمین شده از طرف وزارت دارائی مشروط بر اینکه اجازه انتشار یا تضمین آن قانوناً تحصیل شده باشد.

ب - مطالبات بانک مرکزی ایران از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداریها و مؤسسات وابسته به دولت و با وابسته به شهرداریها که بطور بازرگانی اداره میشوند با تضمین وزارت دارائی.

تبصره - جواهرات سلطنتی موضوع قانون ۲۵ آبان ۱۳۱۶ و وثیقه کلیه تعهدات ناشی از اجرای این ماده میباشند.

نگاهداری و حفاظت جواهرات سلطنتی بعهده بانک مرکزی ایران است و استفاده از آنها فقط طبق مقررات این قانون و زیر نظر هیأت نظارت اسکناس امکان پذیر است.

ماده ۹۵ - استاد غیر دولتی موضوع ردیف ۳ بند الف ماده ۵ عبارتست از:

الف - اسناد بازرگانی ریالی قابل پرداخت و حواله کرد دارای سه امضاء معتبر که یکی از آنها امضاء بانک و اگذارنده باشد با سر رسید حداکثر یکسال.

ب - سایر مطالبات کوتاه مدت ریالی بوثیقه شمش یا مسکوک طلا یا دارائیهای مندرج در ماده ۷ با سر رسید حداکثر یکسال.

ج - وامهای اعطائی بانک مرکزی ایران بمؤسسات تخصصی اعتباری به وثیقه مطالبات آنها با سر رسید حداکثر سه سال.

ماده ۱۰ - در اجرای ماده ۵ ارزش دارائی های موضوع ماده مذکور در صورتیکه قیمت خرید آنها پایین تر از قیمت اسمی باشد قیمت خرید و در صورتیکه قیمت خرید آنها زیادتر از قیمت اسمی باشد قیمت اسمی محسوب میشود.

قسمت دوم - بانک مرکزی ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱۱ - الف - بانک مرکزی ایران مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری کشور طبق سیاست کلی اقتصادی دولت میباشد.

ب - هدف بانک مرکزی ایران حفظ ارزش پول، تعادل موازنه پرداختها، تسهیل مبادلات بازرگانی و کمک به رشد اقتصادی کشور است.

ج - بانک مرکزی ایران دارای شخصیت حقوقی است و در مواردیکه در این قانون پیش بینی نشده است تابع قوانین و مقررات مربوط بشرکتهای سهامی خواهد بود.

د - سرمایه بانک مرکزی ایران سه میلیارد و شصت میلیون ریال و متعلق بدولت است که تماماً پرداخت شده است و به پیشنهاد مجمع عمومی و تصویب هیئت وزیران ممکن است افزایش یابد.

ه - مرکز اصلی بانک مرکزی ایران تهران است و در صورت اقتضای مصالح کشور میتواند آنرا با تصویب هیئت وزیران بمحل دیگری منتقل نمود.

و - بانک مرکزی ایران میتواند در هر محل لازم بداند شعبه و یا بجهت تأسیس نماید یا به بانک ملی ایران و در صورت نبودن شعبه یا نمایندگی بانک ملی ایران به بانک دیگری نمایندگی بدهد.

ز - بانک مرکزی ایران جز در مواردیکه قانون صریحاً مقرر داشته باشد مشمول قوانین و مقررات عمومی مربوط بوزارتخانه ها و شرکت های دولتی و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین مشمول مقررات قسمت بانکداری این قانون نمیشد.

ح - بانک مرکزی ایران فقط بموجب قانون ممکن است منحل گردد و در این صورت همان قانون طریقه تصفیه آنرا معین خواهد نمود.

ماده ۱۲ - بانک مرکزی ایران بعنوان بانکدار دولت موظف به انجام وظایف زیر است:

۱ - نگاهداری حسابهای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی و شهرداریها و مؤسساتیکه بیش از نصف سرمایه آنها متعلق به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی و شهرداریها میباشد و انجام کلیه عملیات بانکی آنها در داخل و خارج از کشور.

۲ - فروش و بپز پرداخت اصل و بهره انواع اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه بعنوان عامل دولت و واگذاری این عاملیت با افراد و یا مؤسسات دیگر.

۳ - نگاهداری کلیه ذخائر ارزی و طلای کشور.

۴ - نگاهداری وجوه ریالی صندوق بین المللی پول - بانک بین المللی ترمیم و توسعه شرکت مالی بین المللی - سازمان عمران بین المللی و مؤسسات مشابه با وابسته به این مؤسسات.

۵ - انعقاد موافقت نامه پرداخت در اجرای قرارداد های پولی مالی بازرگانی و ترانزیتی بین دولت و سایر کشورها.

تبصره ۱ - وزارتخانه ها و شهرداریها و شرکتهای دولتی و مؤسسات مذکور در بند ۱ این ماده مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند منحصر آ نزد بانک مرکزی ایران نگاهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی خود را منحصر آ

مرکز ایران در انجام وظایف خود از آنها بخواهد در اختیار آن بگذارند و در صورت بروز اختلاف نظر نسبت بشخص

مؤسسات مشمول بند ۱ نظر وزیر دارائی متبع خواهد بود.

تبصره ۲ - وزارتخانه ها و شرکتهای و مؤسساتیکه

بموجب قوانین خاص مجاز بانجام عملیات بانکی وسیله بانکهای دیگر میباشد مشمول مفاد بند یک و تبصره یک این ماده نخواهند بود.

ماده ۱۳ - بانک مرکزی ایران بعنوان تنظیم کننده نظام پولی کشور موظف بانجام وظایف زیر میباشد:

الف - نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری طبق مقررات این قانون.

ب - نظارت بر معاملات ارزی و تعیین و تصویب مقررات مربوط بپذیرفتن و پرداخت ارز و تعهد یا تضمین پرداختهای ارزی با تصویب شورای عالی.

ج - نظارت بر معاملات طلا و تعیین مقررات مربوط بسایر معاملات با تصویب هیئت وزیران.

د - نظارت بر صدور و ورود پول رایج ایران و تعیین و تصویب مقررات مربوط به آن.

ماده ۱۴ - بانک مرکزی ایران بعنوان عامل و معجر سیاست پولی دولت دارای اختیارات زیر میباشد.

۱ - انتشار اسکناس و سکه های فلزی رایج کشور طبق مقررات این قانون.

توسعه و یا مؤسسات مشابه با وابسته به آن هابرداخت شده باشد.

د - اسناد صادر یا تضمین شده از طرف سازمانهای رسمی بین المللی و مؤسسات وابسته بآنها.

ه - اسناد صادر یا تضمین شده از طرف دولتهای خارجی.

و - مطالبات ارزی یا مطالبات ریالی قابل تبدیل بارز از خارجه که بر اثر اجرای موافقتنامه های بین المللی پرداخت یا پایا پای یا مبادلات ارزی حاصل شده باشد تا حدود پیش بینی شده در موافقتنامه های مزبور.

ز - اسناد بازرگانی عهده اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی قابل تبدیل بارز و دارای سه امضاء معتبر که یکی از آنها امضاء بانک واگذارنده باشد و بسررسید آنها بیش از شش ماه نمانده باشد.

ح - اوراق و اسناد بهادار خارجی قابل تبدیل بارزهای مورد قبول بانک مرکزی ایران.

تبصره - ارزها و اسناد و مطالبات ارزی مذکور در این ماده باید از نوع ارزهای قابل تبدیل مورد قبول بانک مرکزی ایران باشند.

ماده ۸ - اسناد و اوراق بهادار دولتی موضوع ردیف (۳) بند الف ماده ۵ عبارتست از:

الف - اسناد خزانه و اوراق قرضه دولتی یا تضمین شده از طرف وزارت دارائی مشروط بر اینکه اجازه انتشار یا تضمین آن قانوناً تحصیل شده باشد.

ب - مطالبات بانک مرکزی ایران از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداریها و مؤسسات وابسته به دولت و یا وابسته به شهرداریها که بطور بازرگانی اداره میشوند یا تضمین وزارت دارائی.

تبصره - جواهرات سلطنتی موضوع قانون ۲۵ آبان ۱۳۱۶ و وثیقه کلیه تعهدات ناشی از اجرای این ماده میباشد.

نگاهداری و حفاظت جواهرات سلطنتی بعهده بانک مرکزی ایران است و استفاده از آنها فقط طبق مقررات این قانون وزیر نظر هیأت نظارت اسکناس امکان پذیر است.

ماده ۹ - اسناد غیر دولتی موضوع ردیف ۳ بند الف ماده ۵ عبارتست از:

الف - اسناد بازرگانی ریالی قابل پرداخت و حواله کرد دارای سه امضاء معتبر که یکی از آنها امضاء بانک واگذارنده باشد با سررسید حداکثر یکسال.

ب - سایر مطالبات کوتاه مدت ریالی بوثیقه شمش یا مسکوک طلا یا دارائیهای مندرج در ماده ۷ با سررسید حداکثر یکسال.

ج - وامهای اعطائی بانک مرکزی ایران بمؤسسات تخصصی اعتباری به وثیقه مطالبات آنها با سررسید حداکثر سه سال.

ماده ۱۰ - در اجرای ماده ۵ ارزش دارائی های موضوع ماده مذکور در صورتیکه قیمت خرید آنها پائین تر از قیمت اسمی باشد بقیمت خرید و در صورتیکه قیمت خرید آنها زیادتر از قیمت اسمی باشد بقیمت اسمی محسوب میشود.

قسمت دوم - بانک مرکزی ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱۱ - الف - بانک مرکزی ایران مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری کشور طبق سیاست کلی اقتصادی دولت میباشد.

ب - هدف بانک مرکزی ایران حفظ ارزش پول، تعادل موازنه پرداختها، تسهیل مبادلات بازرگانی و کمک به رشد اقتصادی کشور است.

ج - بانک مرکزی ایران دارای شخصیت حقوقی است و در مواردیکه در این قانون پیش بینی نشده است تابع قوانین و مقررات مربوط بشرکتهای سهامی خواهد بود.

د - سرمایه بانک مرکزی ایران سه میلیارد و شصت و دو میلیون ریال و متعلق بدولت است که تماماً پرداخت شده است و به پیشنهاد مجمع عمومی و تصویب هیئت وزیران ممکن است افزایش یابد.

ه - مرکز اصلی بانک مرکزی ایران تهران است و در صورت اقتضای مصالح کشور میتواند آنرا با تصویب هیئت وزیران بمحل دیگری منتقل نمود.

و - بانک مرکزی ایران میتواند در هر محل لازم بداند شعبه و یا باجه تأسیس نماید یا به بانک ملی ایران و در صورت نبودن شعبه یا نمایندگی بانک ملی ایران به بانک دیگری نمایندگی بدهد.

ز - بانک مرکزی ایران جز در مواردیکه قانون صریحاً مقرر داشته باشد مشمول قوانین و مقررات عمومی مربوط بوزارتخانه ها و شرکت های دولتی و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین مشمول مقررات قسمت بانکداری این قانون نمیشد.

ح - بانک مرکزی ایران فقط بموجب قانون ممکن است منحل گردد و در اینصورت همان قانون طریقه تصفیه آنرا معین خواهد نمود.

فصل دوم - وظائف و اختیارات

ماده ۱۲ - بانک مرکزی ایران بعنوان بانکدار دولت موظف به انجام وظائف زیر است:

۱ - نگاهداری حسابهای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی و شهرداریها و مؤسساتیکه بیش از نصف سرمایه آنها متعلق به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی و شهرداریها میباشد و انجام کلیه عملیات بانکی آنها در داخل و خارج از کشور.

۲ - فروش و بازپرداخت اصل و بهره انواع اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه بعنوان عامل دولت و واگذاری این عملیات یا افراد و یا مؤسسات دیگر.

۳ - نگاهداری کلیه ذخائر ارزی و طلائی کشور.

۴ - نگاهداری وجوه ریالی صندوق بین المللی پول - بانک بین المللی ترمیم و توسعه - شرکت مالی بین المللی - سازمان عمران بین المللی و مؤسسات مشابه با وابسته به این مؤسسات.

۵ - انعقاد موافقتنامه پرداخت در اجرای قراردادهای پولی مالی بازرگانی و ترانزیتی بین دولت و سایر کشورها.

تبصره ۱ - وزارتخانه ها و شهرداریها و شرکتهای دولتی و مؤسسات مذکور در بند ۱ این ماده مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند منحصراً نزد بانک مرکزی ایران نگاهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی خود را منحصراً توسط بانک مرکزی ایران انجام دهند و اطلاعاتیکه بانک مرکزی ایران در انجام وظائف خود از آنها بخواهد در اختیار آن بگذارند و در صورت بروز اختلاف نظر نسبت بشخصی مؤسسات مشمول بند ۱ نظر وزیر دارائی متبع خواهد بود.

تبصره ۲ - وزارتخانه ها و شرکتهای و مؤسساتیکه بموجب قوانین خاص مجاز بانجام عملیات بانکی وسیله بانکهای دیگر میباشد مشمول مفاد بند یک و تبصره یک این ماده نخواهند بود.

ماده ۱۳ - بانک مرکزی ایران بعنوان تنظیم کننده نظام پولی کشور موظف بانجام وظائف زیر میباشد:

الف - نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری طبق مقررات این قانون.

ب - نظارت بر معاملات ارزی و تعیین و تصویب مقررات مربوط بدریافت و پرداخت ارز و تعهد یا تضمین پرداختهای ارزی با تصویب شورای عالی.

ج - نظارت بر معاملات طلا و تعیین مقررات مربوط بنابین معاملات با تصویب هیئت وزیران.

د - نظارت بر صدور و ورود پول رایج ایران و تعیین و تصویب مقررات مربوط به آن.

ماده ۱۴ - بانک مرکزی ایران بعنوان عامل و معجر سیاست پولی دولت دارای اختیارات زیر میباشد.

۱ - انتشار اسکناس و سکه های فلزی رایج کشور طبق مقررات این قانون.

۲ - اعطای وام و اعتبار به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی بموجب مجوز قانونی.

۳ - تضمین تعهدات دولت و وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت بموجب مجوز قانونی.

۴ - اعطای وام و اعتبار و تضمین وام و اعتبارات اعطائی بشرکتهای دولتی و شهرداریها و همچنین بمؤسسات وابسته بدولت و شهرداریها با تأمین کافی یا در مقابل وثیقه.

۵ - تنزیل مجدد بر آنها و اسناد بازرگانی بهادار کوتاه مدت بانکها و اعطای اعتبارات کوتاه مدت بینانکها بوثیقه این اسناد.

۶ - خرید و فروش اسناد خزانه و اوراق قرضه دولتی و اوراق قرضه صادر شده از طرف دولتهای خارجی یا مؤسسات مالی بین المللی معتبر.

۷ - اعطای تسهیلات تنزیل مجدد و وام بوثیقه اوراق بهادار در مؤسسات اعتباری غیر بانکی.

۸ - انجام سایر عملیات مجاز بانکی در حدود هدف بانک مرکزی ایران.

تبصره ۱ - آئین نامه های مربوط با استفاده از

اختیارات بالا بایستی قبلاً به تصویب شورای عالی بانک برسد.

تبصره ۲ - اعطای وام و اعتبار و تضمین وام و اعتبارات اعطائی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی موکول به تضمین وزارت دارائی است.

ماده ۱۵ - بانک مرکزی ایران در حسن اجرای نظام پولی کشور میتواند شرح زیر در امور پولی و بانکی دخالت و نظارت کند:

۱ - تعیین نرخ رسمی تنزیل مجدد و بهره وام به بانکها که ممکن است بر حسب نوع اوراق و اسناد نرخ‌های مختلف تعیین شود.

۲ - تعیین نسبت دز ائیه‌های آتی بانکها به کلیه دارائیها بابت انواع بدهیهای آنها بر حسب نوع فعالیت بانکها یا سایر ضوابط به تشخیص بانک مرکزی ایران.

۳ - تعیین میزان سپرده قانونی بانکها نزد بانک مرکزی ایران که ممکن است بر حسب نوع فعالیت بانکها نسبت‌های متفاوتی برای آن تعیین گردد.

۴ - تعیین میزان حداقل و حداکثر بهره و کارمزد دریافتی و پرداختی بانکها.

۵ - تعیین نسبت مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانکها به انواع دارائی‌ها.

۶ - تعیین حداکثر نسبی تعهدات ناشی از افتتاح اعتبار اسنادی - ظهور نویسی یا ضمانت‌نامه‌های صادره از طرف بانکها و نوع و میزان وثیقه این قبیل تعهدات.

۷ - تعیین شرایط معاملات اقساطی که اعتبار آن از طرف بانک‌ها تأمین میشود.

۸ - تعیین نوع و میزان جوائزی که برای جلب سپرده‌های جاری - پس‌انداز از طرف بانکها عرضه میگردد.

۹ - رسیدگی بحساب بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی بمنظور تسهیل انجام وظائف بانک مرکزی ایران و باتوجه به لزوم حفظ اسرار حرفه‌ای.

۱۰ - ممنوع داشتن بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی از انجام بک باچند نوع از فعالیتهای مربوط بطور موقت یا دائم.

۱۱ - تعیین مقررات مشروح در بندهای ۱ تا ۱۰ بالا برای مؤسسات اعتباری غیر بانکی.

تبصره - آئین‌نامه‌های مربوطه به استفاده از این اختیارات بایستی قبلاً بتصویب شورای عالی بانک برسد.

ماده ۱۶ - رئیس بانک مرکزی ایران نماینده دولت در صندوق بین‌المللی پول است و ارتباط دولت با صندوق بین‌المللی پول از طریق بانک مرکزی ایران خواهد بود و انجام کلیه وظائف و اعمال اختیاراتی که بموجب قانون اجازه - شازکت دولت ایران در صندوق بین‌المللی پول به بانک ملی ایران یا قسمت نشر اسکناس بانک ملی ایران واگذار شده است با بانک مرکزی ایران میباشد.

فصل سوم - ارکان

ماده ۱۷ - بانک مرکزی ایران دارای ارکان ذیل میباشد:

۱ - مجمع عمومی.

۲ - شورای عالی.

۳ - شورای پول و اعتبار.

۴ - هیأت عامل.

۵ - هیئت نظارت اسکناس.

۶ - هیئت نظار.

بخش اول - مجمع عمومی

ماده ۱۸ - الف - مجمع عمومی بانک از وزیر دارائی - وزیر اقتصاد و یک وزیر دیگر با انتخاب هیئت وزیران بنماینده‌گی از طرف دولت تشکیل میشود. ریاست مجمع عمومی بانک با وزیر دارائی است.

ب - اعضاء سایر ارکان بانک در جلسات و مذاکرات مجمع عمومی بدون حق رأی شرکت میکنند.

ج - وظایف مجمع عمومی شرح زیر است:

۱ - رسیدگی و تصویب ترازنامه بانک مرکزی ایران.

۲ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم نهائی نسبت بگزارشهای هیئت نظار.

۳ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره پیشنهاد تقسیم سود ویژه.

۴ - انتخاب اعضاء هیئت نظار به پیشنهاد وزیر دارائی.

۵ - سایر وظائفی که طبق مقررات این قانون بمعهده مجمع عمومی گذارده شده است.

رئیس کل بانک مرکزی ایران به وزیر دارائی معرفی میشوند و وزیر دارائی ۵ نفر از میان افراد مزبور انتخاب و برای تصویب نهائی به هیئت وزیران پیشنهاد مینماید.

ماده ۲۰ - الف - حقوق و مزایای اعضاء شورای عالی بانک از طرف وزیر دارائی تعیین میشود و از محل بودجه بانک قابل پرداخت خواهد بود.

ب - اعضاء شورای عالی بانک قبل از شروع بکار در مجمع عمومی سوگند بناد خواهند نمود که اسرار بانک را حفظ نمایند و وظائف قانونی خود را بنحو احسن انجام دهند.

ج - اعضاء شورای عالی در دوران تصدی خود مشمول قانون منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری خواهند بود.

د - اعضاء شورای عالی بانک در دوران تصدی خود نمیتوانند در دستگاههای دولتی و خصوصی سمت موظف یا غیرموظف غیر از آنچه قانون مجاز دانسته باشد دارا باشند.

ه - قبول سمت‌های غیر موظف در مؤسسات خیریه و اجتماعی و همچنین تدریس در دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی فقط باتصویب مجمع عمومی ممکن خواهد بود.

و - مدت عضویت اعضاء شورای عالی ۳ سال است و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

بخش سوم - هیئت عامل

ماده ۲۱ - الف - هیئت عامل بانک مرکزی ایران مرکب از رئیس کل - قائم مقام - دبیر کل و تعداد لازم معاون با اختیارات و مسئولیت‌های معین در این قانون خواهد بود.

ب - ۱ - رئیس کل بانک مرکزی ایران بعنوان بالاترین مقام اجرائی و اداری عهده‌دار کلیه امور بانک با استثناء وظایفی است که بموجب این قانون بعهده ارکان دیگر بانک گذارده شده است.

۲ - رئیس کل بانک مرکزی ایران مسئول حسن اداره امور بانک و موظف به نظارت در اجرای این قانون و آئین‌نامه‌های مربوط به آن میباشد.

۳ - رئیس کل بانک نماینده بانک در کلیه مراجع رسمی داخلی و خارجی با حق توکیل میباشد.

د - جلسات مجمع عمومی بانک لااقل سالی یکمرتبه حداکثر تا پانزدهم تیر ماه و نیز در مواقع دیگر بنظر وزیر دارائی یا بر حسب تقاضای رئیس کل بانک مرکزی ایران بدعوت وزیر دارائی تشکیل خواهد شد.

ه - برای مذاکره و اخذ تصمیم در جلسات مجمع عمومی حضور کلیه اعضائی که حق رأی دارند و رئیس کل بانک مرکزی ایران یا قائم مقام او ضروری خواهد بود.

و - تصمیمات مجمع عمومی به اکثریت آراء دارندگان حق رأی اتخاذ خواهد شد.

بخش دوم - شورای عالی

ماده ۱۹ - الف - شورای عالی بانک مرکب از ۵ نفر عضو است که از میان افراد زیر تعیین میشوند:

۱ - وزیر سابق وزارتخانه‌های دارائی و اقتصاد.

۲ - رؤسای سابق بانک مرکزی ایران و بانک ملی ایران و قائم مقام‌های آنان و همچنین رؤسای سابق بانکهای خصوصی با دولتی با حداقل ۱۰ سال سابقه خدمت بانکی.

۳ - رؤسای سابق سازمان برنامه و شرکت ملی نفت ایران.

۴ - رؤسای سابق کمیسیونهای بودجه و دارائی مجلسین شورا و سنا.

۵ - متخصصان اقتصاد مالی و پولی.

ب - شورای عالی بانک بمنظور اتخاذ تصمیم درباره سیاست کلی بانک مرکزی ایران و نظارت بر امور اعتباری و بانکی دارای وظایف و اختیارات زیر است:

۱ - رسیدگی و تصویب سازمان و بودجه بانک مرکزی ایران.

۲ - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به ترازنامه بانک برای تقدیم به مجمع عمومی.

۳ - رسیدگی و تصویب آئین‌نامه‌های مذکور در این قانون.

۴ - اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات رئیس کل بانک مرکزی ایران برای حسن اداره بانک.

تبصره - برای تعیین شورای عالی بانک لااقل ده نفر واجد شرایط از میان افراد مذکور در بند الف از طرف

۴ - رئیس کل بانک بدون حق رأی ریاست جلسات شورای عالی و شورای پول و اعتبار را بعهدہ خواهد داشت .

۵ - رئیس کل بانک میتواند حق امضاء و قسمتی از اختیارات خود را به معاونین و کارمندان بانک تفویض نماید .

۶ - رئیس کل بانک به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی برای مدت ۵ سال منصوب میشود و انتصاب مجدد او بلامانع است .

۷ - رئیس کل بانک در جلسات هیئت دولت بدون حق رأی شرکت خواهد کرد .

ج - قائم مقام رئیس کل بانک به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران بفرمان همایونی برای مدت پنجسال منصوب میگردد و انتصاب مجدد او بلامانع است .

اختیارات قائم مقام رئیس کل بانک در زمان اشتغال رئیس کل از طرف نامبرده تعیین میشود و در صورت استعفاء یا غیبت یا معذوریت یا فوت رئیس کل دارای کلیه اختیارات نامبرده میباشد .

د - دبیر کل بانک به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تأیید شورای عالی و تصویب وزیر دارائی منصوب میگردد و سرپرست دبیرخانه های شورای عالی و شورای پول و اعتبار خواهد بود . و در مقابل رئیس کل بانک مرکزی ایران مسئول میباشد .

ه - معاونان بانک از طرف رئیس کل منصوب و وظایف آنان بوسیله نامبرده تعیین میشود .

ماده ۲۲ - الف - حقوق و مزایای رئیس کل و قائم مقام از طرف مجمع عمومی تعیین و از بودجه بانک پرداخت میشود .

ب - حقوق و مزایای دبیر کل و معاونان بانک به پیشنهاد رئیس کل و تصویب شورای عالی تعیین و از بودجه بانک پرداخت میشود .

ج - رئیس کل بانک - قائم مقام رئیس کل - دبیر کل و معاونان بانک قبل از شروع بکار در مجمع عمومی سوگند یاد خواهند نمود که اسرار بانک را حفظ نمایند و وظایف قانونی خود را بنحوا حسن انجام دهند .

د - اعضاء هیئت عامل در دوران تصدی خود مشمول قانون منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری خواهند بود .

ه - اعضاء هیئت عامل در دوران تصدی خود نمیتوانند در دستگاههای دولتی یا خصوصی سمت موظف یا غیرموظفی غیر از آنچه قانون مجاز دانسته است دارا باشند .

و - قبول سمتهای غیرموظف در مؤسسات خیریه و اجتماعی و همچنین تدریس در دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی در مورد اعضاء هیئت عامل فقط باتصویب شورای عالی بانک ممکن خواهد بود .

بخش چهارم - شورای پول و اعتبار

ماده ۲۳ - الف - شورای پول و اعتبار بمنظور هدایت و اظهار نظر در امور پولی و بانکی کشور عهده دار وظایف زیر است :

۱ - اظهار نظر درباره موضوعاتی که از طرف رئیس کل بانک مرکزی ایران و در حدود این قانون به شوری عرضه میگردد .

۲ - اظهار نظر در مسائل بانکی و اعتباری کشور و لوائح مربوط به وام یا تضمین اعتبارات و همچنین موضوعات دیگری که از طرف دولت به شوری ارجاع میشود .

۳ - توصیه به دولت در مسائل بانکی و اعتباری کشور که بنظر شوری در وضع اقتصادی و بخصوص در سیاست اعتباری کشور مؤثر میباشد .

ب - اعضاء شورای پول و اعتبار عبارتند از :
۱ - اعضاء شورای عالی بانک مرکزی ایران .
۲ - دبیر کل بانک مرکزی ایران .

۳ - رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران .

۴ - یک نفر نماینده بانک های دولتی بانقلاب و وزیر دارائی .

۵ - رئیس بانک ملی ایران .

۶ - یک نفر نماینده بانکهای خصوصی به انتخاب کانون بانکها .

۷ - یک نفر نماینده مؤسسات اعتباری غیر بانکی به انتخاب آن مؤسسات .

۸ - یک نفر نماینده سازمانهای تعاونی کشور به انتخاب رئیس سازمان مرکزی .

۹ - سه نفر کارشناس در امور بانکی و پولی و حقوقی به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران .

تبصره ۱ - افراد مذکور در ردیف های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ بند ب در مدت تصدی شغل خود و افراد ردیفهای ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ بند ب برای مدت دوسال عضویت شورای ادارا خواهند بود و انتخاب مجدد افراد ردیفهای اخیر بلامانع است .

تبصره ۲ - در صورت استعفاء فوت و ورشکستگی یا احراز عدم صلاحیت یا عدم توانائی برای عضویت در شورا در مورد هر یک از افراد ردیفهای ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ بند ب شخص دیگری بترتیب مقرر در بند مذکور انتخاب و دوره عضویت او را بپایان خواهد رسانید .

ج - شورا بر حسب دعوت رئیس کل بانک یا تقاضای یک سوم اعضاء تشکیل جلسه خواهد داد و مسائلی که رئیس کل بانک یا اعضاء متقاضی در نظر داشته باشند مطرح خواهد شد .

د - جلسات شورا با حضور دوسوم اعضاء رسمیت خواهد یافت و نظرات و توصیه ها و تصمیمات شوری بارای موافق ۹ نفر از اعضاء حاضر در جلسه رسمی اتخاذ میگردد .

ه - شورا میتواند از اشخاص صلاحیت دار برای مشورت دعوت نماید .

و - اعضاء شورا و اشخاصی که جهت مشورت دعوت میشوند موظف به حفظ اطلاعات و اسرار شورا میشوند مگر در مواردیکه قانوناً مکلف به اظهار اطلاع یا ادای شهادت باشند .

ز - اعضاء شورا به استثناء اعضاء شورای عالی و دبیر کل برای حضور در جلسات شورا حق الزحمه ای دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب شورای عالی تعیین میگردد .

بخش پنجم - هیئت نظارت اسکناس

ماده ۲۴ - الف - هیئت نظارت اسکناس عهده دار نظارت بر حسن اجرای مفاد ماده ۵ این قانون و نگاهداری صورت جواهرات سلطنتی و تنظیم مقررات مربوط بنتابش و نظارت بر ورود و خروج آنها از خزانه بانک میباشد .

ب - هیئت نظارت اسکناس از افراد زیر تشکیل میشود :

۱ - دوسناتور بانقلاب مجلس سنا .
۲ - دو نماینده بانقلاب مجلس شورای ملی .
۳ - دادستان کل کشور .
۴ - خزانه دار کل کشور .

ج - آئین نامه داخلی هیئت نظارت بوسیله خود هیئت تصویب و بموقع اجرا گذارده میشود .

د - اعضاء هیئت نظارت اسکناس برای حضور در جلسات هیئت حق الزحمه ای دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب شورای عالی تعیین میگردد .

بخش ششم - هیات نظار

ماده ۲۵ - الف - هیات نظار مسئول رسیدگی به حسابها و تعهدات بانک مرکزی ایران است که نسبت به صحت این حسابها و تعهدات اظهار نظر میکند .

ب - وظائف هیات نظار بشرح زیر است :
۱ - رسیدگی به ترازنامه پایان سال بانک مرکزی ایران و تهیه گزارش برای مجمع عمومی سالانه .

۲ - رسیدگی به صورت ریز دارائی ها و بدهی ها و خلاصه حسابهای بانک و گواهی آنها برای انتشار .

۳ - رسیدگی بعملیات بانک از لحاظ انطباق آنها با موازین قانونی .

ج - هیات نظار مرکب از یک نفر رئیس و دو نفر عضو از میان حسابرسان خبره یا افراد مطلع در امور حسابداری یا بانکی است که به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب مجمع عمومی هر سال برای مدت یکسال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنان بلا مانع است .

د - رئیس هیئت نظار بعنوان رابط موظف است گزارش های لازم از فعالیت های بانک و تصمیمات جاری بانک را بوزیر دارائی تسلیم نماید .

تبصره - هیات نظار در ایفاء وظائف فوق میتوانند کلیه اسناد حسابها و دارائیهای بانک را مورد رسیدگی قرار دهد و به کلیه مقررات و تصمیمات و نوشته های بانک که لازم میدانند دسترسی داشته باشد و بدون مداخله در امور جاری بانک در حدود وظائف خود نظراتی به رئیس کل بانک بدهد و نظرات رئیس کل بانک را جویا شود .

ماده ۲۶ الف - حقوق و مزایای هیأت نظار از طرف مجمع عمومی تعیین و از بودجه بانک قابل پرداخت است.

ب - اعضای هیأت نظار قبل از شروع بکار در مجمع عمومی سوگند یاد خواهند نمود که اسرار بانک را حفظ نمایند و وظائف قانونی خود را بنحوا حسن انجام دهند.

ج - اعضای هیأت نظار مشمول قانون منع مداخله وزراء و نمایندگان مجاسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری خواهند بود.

د - اعضای هیأت نظار در دوران تصدی خود نمیتوانند در دستگاههای دولتی یا خصوصی سمت موظف یا غیر موظف غیر از آنچه قانون صریحاً مجاز داشته است دارا باشند.

ه - قبول سمت های غیر موظف در مؤسسات خیریه و اجتماعی و همچنین تدریس در دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی یا تصویب مجمع عمومی بلامانع است.

و - آئین نامه داخلی هیأت نظار بوسیله خود هیأت تصویب و اجرا خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات عمومی

ماده ۲۷ الف - سال مالی بانک در آخر اسفند هر سال پایان خواهد رسید و حسابهای بانک در آن تاریخ بسته میشود.

ب - تراز نامه و حساب سود و زیان بانک بایستی حداقل یکماه قبل از تشکیل جلسه سالانه مجمع عمومی به هیأت نظار تسلیم گردد.

ج - بانک مرکزی ایران حد اقل ماهی یکبار خلاصه ای از وضع حسابهای خود را طبق نمونه ای که بتصویب شورای عالی میرسد انتشار خواهد داد.

ماده ۲۸ الف - سود ویژه بانک در هر سال به شرح زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ده درصد برای اندوخته قانونی تا وقتیکه اندوخته مزبور معادل سرمایه بانک بشود.

۲- پرداخت مالیات بر درآمد مقرر برای شرکتهای متعلق بدولت.

۳- مبلغی به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی برای اندوخته احتیاطی.

۴- مبلغی به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی برای انتقال بحساب سال بعد.

ب - باقیمانده سود ویژه پس از تقسیمات مقرر در بند الف متعلق بدولت خواهد بود.

ماده ۲۹ الف - دولت موظف است در مقابل زبانهای احتمالی حاصل از تغییر برابریهای قانونی نسبت بطلا و پولهای خارجی و اتفاقات ناشی از قوه قهریه اسناد خزانه بی نام صادر و ببانک مرکزی ایران تسلیم نماید.

ب - سود احتمالی حاصل از تغییر برابریهای قانونی و اتفاقات ناشی از قوه قهریه بمصرف استهلاك اصل و بهره بدهیهای دولت ببانک مرکزی ایران خواهد رسید و مازاد آن بخزانه دولت تحویل خواهد شد.

ج - سود و زیان ناشی از اجرای موافقت نامه های پرداخت موضوع بند ۵ ماده ۱۲ این قانون بحساب دولت منظور خواهد شد.

ماده ۳۰ الف - به استثنای اسناد مربوط به امور داخلی بانک مرکزی ایران کلیه اسناد تعهد آور صادر از این بانک دارای دو امضای مجاز خواهد بود.

ب - طرز و مدت نگاهداری اسناد و اوراق بازرگانی بانک مرکزی ایران بصورت عین و همچنین طرز تبدیل آنها بعکس یا فیام بانظائر آن طبق تشخیص هیأت عامل و آئیننامه ای که بتصویب شورای عالی خواهد رسید تعیین خواهد شد و عکسها و فیلمها و نظائر آن در دادگاهها سندیت خواهند داشت.

قسمت سوم - بانکداری

فصل اول - شرایط تأسیس بانک

ماده ۳۱ الف - تأسیس بانک و اشتغال بعملیات بانکی و استفاده از نام بانک در عنوان مؤسسات اعتباری اعم از بانکهای ایرانی یا خارجی فقط طبق مقررات این قانون ممکن است و در غیر این صورت مبادرت بعملیات بانکی یا بکار بردن نام بانک در عنوان مؤسسات اعتباری ممنوع است. تشخیص عملیات بانکی با شورای عالی بانک مرکزی ایران است.

ب - تأسیس بانک در ایران موقوف بتصویب اساسنامه آن بوسیله شورای عالی و صدور اجازه از طرف بانک مرکزی ایران است.

ج - مراجع ثبت شرکتها نمیتوانند تقاضای تأسیس بانکی را در ایران ثبت برسانند مگر آن که

اجازه نامه بانک مرکزی ایران و رونوشت گواهی شده اساسنامه مربوط که بتصویب شورای عالی بانک رسیده است ضمیمه تقاضای ثبت باشد.

د - هرگونه تغییر در اساسنامه بانکها بایستی بتصویب شورای عالی بانک مرکزی ایران برسد.

ه - تأسیس شعبه «باجه» یا نمایندگی توسط بانکها در داخل یا خارج کشور منوط بتصویب شورای عالی بانک است.

تبصره ۱ - بانکهاییکه قبل از تاریخ تصویب این قانون تأسیس شده اند از مقررات بند ج این ماده مستثنی هستند.

تبصره ۲ - بانکهاییکه قبل از تصویب این قانون تأسیس شده اند و اساسنامه آنها با مقررات این قانون مغایرت دارد مکلفند اساسنامه خود را حداکثر ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون با مقررات این قانون تطبیق دهند و آن را به تصویب شورای عالی برسانند.

ماده ۳۲ الف - تشکیل بانک فقط بصورت شرکت سهامی عام با سهام بانام ممکن خواهد بود.

ب - مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره و اکثریت اعضاء هیئت عامل و اکثریت اعضاء هیئت مدیره بانکهای ایرانی باید از اتباع ایران باشند.

ج - هر بانکی که بیش از چهل درصد سرمایه آن متعلق به اشخاص حقیقی تبعه خارج باشد یا متعلق به اشخاص حقوقی باشد که صد درصد سرمایه آن متعلق باشخاص حقیقی اتباع ایران نیست از نظر این قانون بانک خارجی محسوب میشود و باید تحت عنوان بانک خارجی ثبت برسد.

د - بانکهای ایرانی نمیتوانند بیش از ۴۰ درصد سهام خود را به اتباع خارجی یا اشخاص حقوقی که صد درصد سرمایه آن متعلق باتباع ایران نیست منتقل نمایند.

ه - از تاریخ تصویب این قانون تأسیس بانکهای خارجی و مؤسسات اعتباری غیر بانکی خارجی که بعملیات متعارف بانکی اشتغال ورزند فقط با اجازه این قانون خواهد بود.

و - مؤسسات اعتباری غیر بانکی مؤسساتی هستند که در عنوان خود نام بانک استفاده نمیکند ولی بشخصی

بانک مرکزی ایران واسطه بین عرضه کنندگان و متقاضیان وجوه اعتبار میباشند و عملیات آنها در حجم و نحوه توزیع اعتبارات مؤثر است.

ماده ۳۳ الف - سرمایه بانکها فقط بصورت پول رایج کشور قابل پرداخت است.

ب - حداقل سرمایه بانکهای ایرانی برای فعالیت در داخل کشور دو بیست میلیون ریال است که باید تماماً تمهید شده و اقلاً پنجاه درصد آن پرداخت و قبل از تسلیم تقاضای تأسیس نزد بانک مرکزی ایران سپرده شده باشد.

حداقل سرمایه بانکهای خارجی دو بیست میلیون ریال است که باید تماماً قبل از تسلیم تقاضای تأسیس در بانک مرکزی ایران به ودیعه سپرده شده باشد.

ج - بانک مرکزی ایران با تصویب شورای عالی میتواند مهلت پرداخت سرمایه تمهید شده بانکهای ایرانی را تعیین و برای اجراء باینکهها ابلاغ نماید.

د - بانک مرکزی ایران میتواند بتصویب هیئت وزیران حداقل سرمایه مذکور در بند ب را در مورد کلیه بانکهای یاد مورد بانکهاییکه فعالیت آنها در رشته های مخصوصی است افزایش دهد.

فصل دوم - شرایط و نحوه فعالیت بانکها

ماده ۳۴ - در موارد زیر بانکها مکلفند طبق آئیننامه هائیکه بتصویب شورای عالی بانک مرکزی ایران میرسد عمل نمایند:

الف - میزان و نحوه ایجاد اندوخته قانونی بانکهای ایرانی و خارجی و طرز استفاده از آن طبق آئین نامه ای که بتصویب شورای عالی بانک خواهد رسید تعیین خواهد شد.

ب - در صورتیکه سرمایه بانکی بر اثر زیان از حداقل مقرر در این قانون کمتر شود باید بر اساس آئیننامه ای که در این مورد بتصویب شورای عالی بانک خواهد رسید سرمایه خود را تکمیل نماید.

ج - نحوه وصول حسابداری و دفترداری بانکها بنحوی که تراز نامه مربوط نشان دهنده کلیه دارائیهای بانک باشد بوسیله شورای عالی بانک مرکزی ایران تعیین خواهد شد و بانکها مکلف به اجراء آن خواهند بود.

د - میزان استهلاك دارائیهای منقول و غیر منقول

و هزینه‌های تأسیس و توسعه و همچنین میزان اندوخته‌های احتیاطی بانکها از طرف شورای عالی بانک مرکزی ایران تعیین خواهد شد و بانکها موظف باجرایی آن خواهند بود.

۵ - بانک مرکزی ایران می‌تواند بانکها را مکلف سازد که حسابهای خود را بگواهی حسابرسان مورد قبول بانک مرکزی ایران برسانند.

و - مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی و اسناد بانکها بصورت عین و همچنین طرز تبدیل آنها بعکس یا فیلم یا نظایر آن بموجب آئین‌نامه‌ایکه بتصویب شورای عالی خواهد رسید تعیین خواهد شد و عکسها و فیلمها و نظایر آن در دادگاهها سندیت خواهند داشت.

ماده ۳۵ - انجام عملیات زیر برای بانکها ممنوع است:

- ۱ - خرید و فروش کالا بمنظور تجارت.
- ۲ - معاملات غیر منقول جز برای بانکهاییکه هدف آنها انجام معاملات غیر منقول است.
- ۳ - خرید سهام و مشارکت در سرمایه یک یا چند شرکت و یا خرید اوراق بهادار خارجی بحساب خود به میزان بیش از آنکه بانک مرکزی ایران بموجب دستورها یا آئین‌نامه‌های خاص تعیین خواهد نمود.
- ۴ - اعطای اعتبار به اعضای ارکان خود و مؤسساتی که اعضای مزبور در آن ذینفعند و سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی بیش از آنچه بانک مرکزی ایران بموجب دستورها یا آئین‌نامه‌های خاص تعیین خواهد کرد.
- ۵ - اعطای اعتبار باعضای ارکان بیاروئسای ادارات و بازرسان بانک مرکزی ایران مگر بارعایت آئین‌نامه‌ایکه در این مورد بتصویب شورای عالی بانک مرکزی ایران خواهد رسید.

۶ - انتشار اوراق دیداری در وجه حامل.

تبصره - تملك غیر منقول برای تأمین مطالبات مشکوک الوصول یا برای تأمین محل کار یا مسکن کارکنان بانک و معاملات نسبت بان طبق شرائطی که بانک مرکزی ایران تعیین خواهد نمود مشمول ممنوعیت موضوع بند ۲ این ماده نخواهد بود.

ماده ۳۶ - الف - اشخاص زیر از تصدی امور بانکها بهر عنوان ممنوع میباشد.

۱ - محکومین به سرقه، ارتشاء، اختلاس،

خیانت در امانت، کلاهبرداری، صدور چک بی محل و سایر جرائمی که از نظر اعتبار و حیثیت عامل منافی بانصدی امور بانکها باشد. اعم از اینکه حکم از دادگاههای داخلی یا خارج کشور صادر شده و یا عامل جرم مجرم اصلی یا شریک یا معاون جرم بوده باشد.

۲ - اشخاصیکه در ایران یا خارجاً محکوم به ورشکستگی به تقصیر یا تقلب شده‌اند و یا بانکی که تحت نظارت آنها بوده همین محکومیت را پیدا کرده‌خواه اعاده حیثیت شده باشد و خواه نشده باشد.

ب - مدیران و رؤسای هیچ بانکی نمیتوانند بدون اجازه بانک مرکزی ایران در بانک دیگری سهم داشته باشند.

ج - هر بانک در مقابل خساراتی که در اثر عملیات آن متوجه مشتریان میشود مسئول خواهد بود.

د - مدیر عامل، رئیس هیئت مدیره، اعضاء هیئت عامل و اعضاء هیئت مدیره هر بانک در مقابل صاحبان سهام و مشتریان متضامناً مسئول خساراتی میباشد که بعلت تخلف از مقررات و قوانین و آئین‌نامه‌های مربوط به بانک‌داری یا اساسنامه آن بانک به صاحبان سهام یا مشتریان وارد میشود مگر آنکه مسئولیت شخص یا اشخاص معین ثابت شود.

تبصره - مرجع صلاحیت دار برای تطبیق احکام صادره از دادگاههای خارجی یا مشمول محدودیت‌های مزبور دادگاه شهرستانی است که بانک در حوزه آن واقع است.

ماده ۳۷ - طرز تهیه و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان بانکها - طرز موقع آگهی و انتشار ترازنامه و نحوه تسلیم آن ببانک مرکزی ایران از طرف بانک مرکزی ایران تعیین خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات انتظامی و کیفری

ماده ۳۸ - در موارد زیر ممکن است اجازه تأسیس بانک بنباه پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بانک و تصویب هیئت مذکور در بندب ماده ۳۹ لغو شود:

الف - در صورتیکه مقامات صلاحیتدار بانک تقاضا نمایند.

ب - در صورتیکه بانک در مدت یکسال از تاریخ

ابلاغ اجازه تأسیس عملیات خود را شروع نکند.

ج - در صورتیکه بانکی بدون عذر موجه فعالیت خود را برای مدتی متجاوز از یک هفته قطع کند.

د - در صورتیکه بانکی برخلاف این قانون و آئین‌نامه‌های متکی بر آن و دستورات بانک مرکزی ایران که بموجب این قانون یا آئین‌نامه‌های متکی بر آن صادر میشود و یا برخلاف اساسنامه مصوب خود عمل نماید.

ه - در صورتیکه بانکی در معرض توقف باشد یا قدرت پرداخت آن بخطر افتد.

ماده ۳۹ - الف - بانکی که اجازه تأسیس آن لغو میشود از تاریخ الغاء اجازه تأسیس طبق دستور بانک مرکزی ایران عمل خواهد کرد.

ب - نحوه الغاء اجازه تأسیس و طرز اداره بانک متوقف طبق آئین‌نامه‌ای میباشد که بتصویب شورای عالی بانک مرکزی ایران خواهد رسید و در صورت ضرورت ادامه کار آن، بانک مرکزی ایران میتواند بتصویب هیئتی مرکب از نخست‌وزیر و وزیر دارائی - وزیر اقتصاد - وزیر دادگستری رأساً اداره امور بانک را بعهده بگیرد.

ج - تصفیه امور بانکی که اجازه تأسیس آن لغو میشود بانظارت و تصویب نماینده بانک مرکزی ایران در مورد بندهای الف - ج - د ماده ۳۸ طبق مقررات مربوط به انحلال شرکتهای عمل خواهد آمد و در مورد بندهای ماده ۳۸ الغاء اجازه دارای آثار حکم قطعی ورشکستگی است و مراتب از طرف بانک مرکزی ایران به اداره تصفیه امور ورشکستگی ابلاغ میشود تا طبق مقررات مربوط به تصفیه عمل ورشکسته تحت نظر دادگاه شهرستانی که اداره تصفیه در حوزه آن دادگاه واقع است عمل نماید.

د - در تمام موارد انحلال و ورشکستگی بانکها تصفیه امور آنها بانظارت و تصویب نماینده بانک مرکزی ایران انجام خواهد گرفت.

ه - استرداد سپرده‌های پس انداز یا سپرده‌های مشابه تا میزان بیست هزار ریال بر کلیه تعهدات دیگر بانکهای منحل شده یا ورشکسته مقدم است.

و - بانحلال یا ورشکستگی یک بانک نام آن از دفاتر اداره ثبت حذف خواهد شد.

ماده ۴۰ - الف - بانکهاییکه نسبت های مقرر

در ماده ۱۵ را رعایت نکنند مکلف به پرداخت جریمه به میزان ۱۲ درصد در سال نسبت به مبلغ مورد تخلف از تاریخ ارتکاب آن تا تاریخ رعایت خواهد بود.

ب - متخلفین از مقرراتیکه بانک مرکزی ایران بموجب ماده ۱۳ این قانون مقرر میدارد اعم از مباشر و شریک و معاون هر یک به حبس تأدیبی از یک تا شش ماه یا جزای نقدی معادل مبلغ موضوع عمل یا معامله ممنوع یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد و در مورد بند ب ماده مذکور ملزم بانجام تعهد مربوط نیز خواهد بود.

ج - متخلفین از مقررات بند الف ماده ۳۱ این قانون به حبس تأدیبی تا شش ماه یا تأدیه غرامت روزانه از ده هزار ریال تا دو بیست و پنجاه هزار ریال برای ایام ارتکاب تخلف بابه هر دو مجازات مزبور محکوم خواهند شد.

تبصره ۱ - تعقیب کیفری در مورد مواد ۱۳ و ۳۱ منوط به شکایت بانک مرکزی ایران است و بانک مرکزی ایران میتواند در تمام مراحل رسیدگی شکایت خود را مسترد دارد و در آن صورت تعقیب بزه موقوف خواهد گردید.

تبصره ۲ - مجازاتهای انتظامی مذکور در این ماده مربوط به کسانی است که بنباه شکایت بانک مرکزی ایران بعنوان متصدیان بانک مرتکب تخلفات مذکور در مواد ۱۳ و ۳۱ این قانون معرفی و شخصاً مسئول تخلفات مزبور شناخته شوند.

ماده ۴۱ - الف - تخلف لازمقررات دیگر این قانون و آئین‌نامه‌های متکی بر آن و دستورات بانک مرکزی ایران که بموجب این قانون یا آئین‌نامه‌های متکی بر آن صادر میشود موجب مجازاتهای انتظامی مذکور در بند ب این ماده خواهد گردید.

ب - مجازاتهای انتظامی بقرار ذیل می‌باشد.

۱ - تذکر کتبی بمدیران یا متصدیان متخلف.

۲ - پرداخت جریمه روزانه تا حداکثر صد هزار ریال برای ایام تخلف.

۳ - ممنوع ساختن بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانک از انجام بعضی امور بانکی بطور موقت یا دائم.

۴ - الغاء اجازه تأسیس بانک خاطی و جلوگیری از عملیات مؤسسه اعتباری غیر بانک بارعایت بند ب

ج - مجازاتهای مذکور در بند ب این ماده توأماً یا منفرداً قابل اعمال خواهند بود.

د - مرجع رسیدگی به تخلفات مشمول مجازات های انتظامی و صدور احکام مربوط هیئت انتظامی بانکها خواهد بود که مرکب از نماینده دادستان کل یک نفر نماینده منتخب بانکها و یک نفر از اعضاء شورای پول و اعتبار به انتخاب شوری میباشد و دبیر کل شورای پول و اعتبار سمت دادستان هیئت را خواهد داشت.

ه - احکام هیئت رسیدگی ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر در شورایی عالی بانک مرکزی ایران خواهد بود و رأی شورای عالی قطعی است.

و - ترتیب رسیدگی و تشخیص تخلفات و تعیین هریک از مجازاتهای انتظامی برای تخلفات و ترتیب درخواست تجدید نظر و طرز رسیدگی مجدد و اجرای تصمیمات هیئت رسیدگی و شورایی عالی مطابق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب شورایی عالی خواهد رسید.

ز - در مواردیکه حکم به جزای نقدی صادر میشود بانک یا مؤسسه مربوط و شخص محکوم متضامناً مسئول پرداخت جریمه میباشند.

ماده ۴۲ - کلیه قوانین و مقررات دیگر در مواردیکه باین قانون مغایرت دارد از تاریخ اجرای این قانون ملغی است و تا زمانی که آئین نامه های این قانون بتصویب نرسیده است آئین نامه های سابق مشروط بر اینکه بامفاد این قانون معارض نباشد قابل اجرا خواهد بود.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه دوشنبه ۲۸ فروردین ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه پولی و بانکی کشور را که از لوائح معوقه بوده و طبق تقاضای دولت در جریان رسیدگی قرار گرفته است مورد رسیدگی قرارداد و مواد مربوط را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

۶- معرفی آقای زین العابدین رهبری به معاونت پارلمانی وزارت تعاون و امور روستاها بوسیله آقای دکتر ولیان وزیر تعاون و امور روستاها

رئیس - آقای دکتر ولیان فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر ولیان (وزیر تعاون و امور روستاها) - با

اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی، خانها و آقایان نمایندگان محترم، جناب آقای زین العابدین رهبری را به سمت معاون پارلمانی وزارت تعاون و امور روستاها حضورتان معرفی میکنم (مبارک است).

دکتر کیان - بسیار انتخاب خوبی است.

۷- مذاکره در کلیات گزارش شورای اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه پولی و بانکی کشور

رئیس - کلیات لایحه پولی و بانکی کشور مطرح

است آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - سال نواست و اولین دفعه است

که در این سال نوسخن و غریب خدمت دوستان ارجمند عرض میکنم. در بدو سخنم آرزوی سعادت و خوشبختی برای همه ملت ایران و همکاران عزیز میکنم و امیدوارم که هر سال بیش از پیش موفق باشیم و مسرور و خوشبخت اما لایحه قانون پولی و بانکی کشور در سال ۱۳۳۹ از مجلس گذشت در ۸۸ ماده و مقرر شده بود که بعد از پنج سال لایحه جامع الاطرافی از طرف دولت به مجلس تقدیم بشود در سال ۴۴ از طرف دولت این لایحه تقدیم شد و امسال هم که سال ۵۱ هست پس از نشیبت و برخاستها و بحث و مذاکرات این لایحه در شورای اول مورد تصویب کمیسیون قرار گرفت گرچه من اعتقاد داشتم که بمناسبت

اینکه بانک مرکزی سیاست پولی دولت را از لحاظ اقتصادی عهده دار است بایستی به کمیسیون اقتصاد هم میرفت (صحیح است) و این نظر شخص من است بخصوص هم که وزیر اقتصاد در آن شورای عالیش مداخله می کند بد نبود که در کمیسیون اقتصاد هم این لایحه بررسی میشد امیدوارم اگر این اظهار نظر مورد تصویب جناب آقای رئیس قرار گیرد در شور دوم به کمیسیون اقتصاد هم برود اگر هم لازم نیست که هیچ و اما من مقایسه ای که مابین این لایحه با لایحه سابق میکنم بسیار متأسفم با وقت مفصلی که بود با طول مدتی که بود چه شد که لحن مواد قانون فعلی بسیار بدتر از لحن مواد سابق شده

بسیار آن قانون نکاتی داشت جامع الاطراف تر و بنده در مورد آنها استدعا میکنم در کمیسیون مادر و فرزند یعنی کمیسیون دارائی و کمیسیون دادگستری اجازه بفرمائید که قانون فعلی خوانده بشود بعد موادی که هست با آن مقایسه بکنید به بینید مواد قبلی چقدر جامع الاطراف تر است نمونه هم زیاد است و چون بنا بر این است که بنده مطالب را باختصار عرض کنم تک تک آنها را عرض نمیکنم اما ماده یک میگوید واحد پول ایران تومان است البته این مسئله ایست که از نظر اقتصادی قابل بحث و بررسی و دقت است و نظرات مختلف اقتصادی روی این مسئله هست و بنده باجمال عرض میکنم و بدولت توصیه میکنم که هنوز تا شور دوم فرصتی است یک استقرائی هم در این باب بشود و جلب نظری بشود مجدداً اگر نظر دولت این بود که عمل صحیح است که هیچ ولی توصیه میکنم که باز این فاصله شوری هم که ما داریم یک مطالعه ای روی این مطلب بشود چون به نحو اجمال عرض کردم و اینجا مجال تفصیل نیست مسئله از نظر اقتصادی قابل تأمل است قابل بررسی و مطالعه است اما میآئیم در مسئله نظارت بانک مرکزی بر بانکها بنظر بنده بانک مرکزی که با اسم دولت اجازه تأسیس میدهد ببنگاههای خصوصی باید خودش هم عهده دار تلف، درک، ضمانت، مسئولیتها بشود چون اوست که اجازه تأسیس ببنگاههای خصوصی را میدهد اگر از طرف بانک مرکزی نظارت کامل بر بانکهای خصوصی نشود و سرمایه ملتی که باعتبار اعتماد بانک مرکزی در بانهای خصوصی میگذارند تلف شد چه کسی جوابگوی این میباشد. این مسئله را بایک زرنگی خاص دریکی از مواد از آن عبور کرده اند گفته اند که اول بانک های خصوصی در مقابل مشتری جوابگو است اما اگر در اثر عدم رعایت مقررات و عدم نظامات مربوطه يك بانکی سرمایه اش تکافو نکرد هیئت عامل هیئت مدیره مسئولیت تضامنی دارند تا این جا مطلب خوب است ولی اگر شخص یا اشخاص دیگری بودند مسئول همان است یعنی وقتی فردی از ملت ایران که سرمایه اش را در بانک خصوصی میگذارد اگر در اثر تخلفات آن هیئت مدیره یا آن بانک بنحوی سرمایه اش از بین رفت باید بروی دنیال صندوقدار

بگردد در ابرو یعنی چه؟ این نظریه ریسک حاکم است همانطور که مابکار فرما بمناسبت منطقه خطری که ایجاد کرده تحمیل میکنیم که وظایفی را عهده دار بشود يك بانک هم از يك نظریه ریسک را باید تقبل کند قبول کند یعنی سرمایه ای را باعتبار این آورده ایم گذاشته ایم نه اینکه بروی دنیال صندوقدار در ابرو بگردیم بسیار هم کار آسانی است هیئت مدیره هیئت عامل رئیس هیئت مدیره يك بهانه ای شانه اش را خالی می کند از زیر بار و بنده را مأمور می کند که بروی صندوقدار ابرو عرض حال بده و بولت را بگیر باین موضوع باید توجه بشود در این ماده پیشنهادات مربوط زیاد است تقدیم میکنم و همینطور دوستان فراکسیون ما که بلکه يك نظرات جامعی باشد و مواد بطور صحیح اصلاح شود يك مسئله ای که باز از نظر کلی مطرح است بحث در دادگستری بود دیدم در این لایحه باز حل نشده و آن مسئله و ورشکستگی بانکهاست فرق است بین سلب قدرت پرداخت و ورشکستگی میخواهم به بینم مرجع رسیدگی به ورشکستگی يك بانک خصوصی کجاست؟ (اکبر مسعودی - دادگاه عمومی) این مرجع را مشخص نکرده اند (دکتر متین - این يك قاعده کلی است قانون تجارت) اجازه بدهید برای اینکه جنابعالی وکیل دادگستری هستید اجازه بدهید این جریان را بگویم انشاء الله بر اطلاعات افزوده میشود ما بین آقای دکتر علی آبادی دادستان کل کشور و دیوان کشور اختلاف شد روی این مسئله چون در قانون قبلی يك جایی دارد که در صورت سلب قدرت پرداخت شورایی پول و اعتبار بتصویب هیئت وزیران اعلام می کند که این بانک منحل است اما اعلام انحلال مفهوم ورشکستگی ندارد و ما ورشکستگی میخواهیم پرونده چنین موردی زیر دست بنده بود باینکه ورشکسته ای بود ما مانده بودیم مابین محاکم و مابین شورای پول و اعتبار این موضوع مبادله و مکاتبه میشد او میگفت من اعلام انحلال کردم و این میگفت من اعلام ورشکستگی کردم ما می گفتیم حکم ورشکستگی میخواهیم این مسئله ایست که بالاخره حل نشد مسئله ای که از نظر نفع مردم باید حل بشود عیاراتی که ذکر شده هیچ کدام کافی و وافی بمقصود نیست و از لحاظ قضائی هم گنج کننده پس در شور دوم استدعا میکنم در کمیسیون مخصوصاً کمیسیون

مادرو کمیسیون فرزند باین مسأله توجه کنند مثلاً باز مسأله نظارت بانک مرکزی است بر بانکها در لایحه قبلی داشتیم هر موقمی که میخواهد بانک مرکزی میتواند حسابهای بانکهای خصوصی را بخواهد ولی در این مورد من چیزی در این لایحه نمی بینم این لازم است من برای شما یک نکته ساده را عرض میکنم و آن مسأله کار مزد است بنده یک بدهیهای متعددی داشتم همه دارند چون زندگی همه قسطی است خوشبختانه، عرض کنم سفته ای داشتم رقم بانک صادرات گفت پنجریال کار مزدش میشود گفتم کار مزد بابت چی؟ گفت بابت این تلفنی که بنده از این منطقه بآن منطقه میکنم گفتم آقا تلفن که دوریال است آقای کشاورزیان که تشریف ندارند بگویند ۲ ریال است پنجریال نمیشود گفت من بعنوان کار مزد میگیرم اما بانک ملی کار مزد نمیگیرد. این چه نظارتی است که بانک مرکزی دارد که بانک صادرات پنجریال کار مزد میگیرد بانک ملی نمیگیرد پنجریالها را از جیب ملت حساب کنید اگر باید بگیرند همه بانکها باید بگیرند این تشتت یعنی چه؟ باید در این مورد بانک مرکزی نظارت داشته باشد و نظارت کامل اما در مسأله الغاء اجازه تأسیس بانک زرنگی خاصی از کنار این موضوع در قانون فعلی عبور شده در قانون پیش اجباری بود اجباراً میبایستی که اگر بانک خصوصی تخلفات مندرج در قانون را میکرد بلافاصله منحل بشود و لغو بشود آن اجازه تأسیس، ولی آآن نوشته نمیتواند اگر تخلف شده دیگر میتواند واراده و میل معنی ندارد کسی که با ثروت مردم شوخی کرده میل مفهوم ندارد محکوم باین است که باید منحل بشود و اجازه تأسیس لغو بشود نه اینکه بگذاریم به اعمال بیرویه خودش ادامه بدهد بعداً بگوئیم میتوان در بیج و خم توصیهها بعد در بیج و خم اشخاص و ادارات و تمایلات می بیند بانکی که سالها اعمال بیرویه ای کرده بکارش ادامه میدهد برای اینکه این کلمه «میتواند» وجود دارد.

دکتر متین - میتواند - یعنی قدرت دارد میل نیست.

حکمت یزدی - جنابعالی. بیکبار آیه عربی خواندید دیدم عربی شما خوب نیست کلماتشان نزول دارد ما صرف و نحوی داریم. کلمات معنی و مفهومی

دارد آن قانون قبلی چه عیبی داشت که نمیتواند در آن گذاشتیم استعمال لغت در یک موردی است که یک شخصی فصیح و بلیغ بجا استعمال می کند (دکتر متین - بهرحال میتواند میل نیست) پس به عرف مراجعه کنید آخر ما صنعت بلاغت داریم قانون مینویسیم قانون نویسی یکی از شرایطش این است که کلمات بلیغ و رسا باشد و در جای خودش استعمال گردد پس چرا با کلمه میتواند که راه گزیری و فراری است مقصود اصلی و کلی را منحرف بکنیم، میتواند؛ لازمه اش این است که در اختیارش هست اگر خواست می کند ولی آنجا اجبار بود اجازه تأسیس لغو میشود و اما بیائیم در مسأله تصدی بانکها در مسأله تصدی بانکها مسأله محکومیت های حقوقی و جزائی مخلوط شده شما نوشته اید چک بی محل اگر کسی محکوم شد از بابت صدور چک بی محل ممکن است از لحاظ حقوقی محکوم بشود آیا این سابقه هست یا نیست و بعد در مسئله ورشکستگی در اینجا باز یک اشتباهی شده نمیدانم ورشکستگی را بطور مطلق میخواهید بگوئید یا کسیکه از لحاظ جزائی محکوم شده آنها هم از لحاظ تقصیر و ثقل آنها در داخل کشور یا خارج کشور یعنی در محاکم داخلی یا در کشورهای خارجی در محاکمشان؟ شما این را بدانید که در بعضی از کشورهای خارجی عنوان ورشکستگی به تقصیر و ثقلی که ما داریم آنها ندارند ورشکستگی را بنحو مطلق دارند ما دو شش کرده ایم و بعضی از کشورهای خارجی، این چه اشکالی داشت که بنحو مطلق میگفتیم و اما آخرش جالب است و یا بانکی که تحت نظارت او بوده همین محکومیت را پیدا کرده خواه اعاده حیثیت شده باشد و خواه نشده باشد بنده عرض میکنم که یک شخصیت حقوقی را میشود جزائاً تعقیب کرد بله جناب آقای دکتر متین (مدیر عامل را میشود) میگوید و خواه بانکی که تحت نظارتش بوده بانک را جزائاً تعقیب کردند (اکبر مسعودی - منظور مدیر عامل است) المعنی فی البطن الشاعر در مورد شعر است نه در مورد قانون (خنده نمایندگان) (دکتر المونی بهرحال میتواند پیشنهاد بدهید) عرض کنم خواستم تذکری باشد این که نوشته منظور از بانک متخصصان آن است این که تکرار عبارت است لزومی باین تکرار

نبود بایک سیستم مگر قانون یک فکر تازه ای کرده باشد بانک را جزائاً نمیشود تعقیب کرد (دکتر موسوی - اعاده حیثیت هم معنی ندارد) چون یک شخصیت حقوقی است بنده یادداشت های دیگری هم دارم که انشاء الله پیشنهاداتی از این باب داده خواهد شد و امیدوارم که عرایضی هم که کردم بسمع قبول تلقی بفرمائید و یک لایحه بسیار خوبی در این باب بدست بیاید (احسنت).

رئیس - آقای سعید وزیر بفرمائید.

سعید وزیری - بیانات همکار محترم جناب آقای حکمت یزدی خیلی وظیفه ای را که بنده بعهدہ داشتم آسانتر کرد خوشبختانه برای این که ایشان بایک انصاف بیشتر در لایحه صحبت فرمودند و مسئله را تا حدودی که باید پیشنهادت سازنده و ساده داده بشود موکول فرمودند عرض من هم همین است و در واقع نقش مدافعی که بنده بعهدہ گرفتم در مورد این لایحه از بابت یادآوری همین مسئله است برای این که اصل این لایحه واقعاً و تنظیم آن در این روزگار نشانه سعی و کوشش و دقتی است که در مملکت در مقام تثبیت پول کشور بعمل می آید و این سعی و کوشش حکایت از این میکند که مادر مملکتمان توجه بآن داریم که فعالیتهای اقتصادی مملکت ما در مقیاس جهانی محلی از اعراب دارد و لازم است که در این گیرودار فعالیت های اقتصادی که در مملکت ما در مقیاس جهانی وجود دارد واقعاً برای هر چه بیشتر بالا بردن اعتبار پولی کشور و برای بیشتر جلب نمودن اعتماد خارجی پول مملکت و بفعالیتها و سلامت اقتصاد این مملکت حق بوده است که چنین لایحه ای را دولت تقدیم و مجلس هم تصویب بکند این اهمیت داشتن موهبت اقتصادی کشور ما واقعاً حرف درستی است اعم از نفت اعم از توسعه صنایع جدید، اعم از اکتشافات معادن در مقیاس خیلی وسیع در مملکت ما جریان دارد و اصولاً هم اعتبار و ارزش پول در داخل یک مملکت تابع آن اعتمادی است که آن ملت بحکومت خودش دارد و خوشبختانه این اعتماد بحد اعلاء در این روزگار در این مملکت وجود دارد و یکی از آقایان وزراء چند روز پیش که بنده بهلوشان بودم مطالعاتی داشت تصادفاً یک چیزی بمن گفتند و آن این بود که گفتند من رقم

پس اندازهای مردم را در صندوق پس انداز ملی یعنی در صندوق پس انداز بانک ملی ایران رسیدگی کردم این رقم معادل مجموع تمام کمکهای اقتصادی امریکا است تمام دنیا و واقعاً افتخار آمیز است یعنی مردم ایران در صندوق پس انداز مملکت خودش در صندوق پس انداز بانک ملی خودش آنقدر پول پس انداز کرده است که این رقم معادل است باتیام کمکهای اقتصادی دولت امریکا تمام دنیا (احسنت) این در عین حال حکایت میکند از سلامت اقتصادی این مملکت حکایت از این میکند که نموداری است از اعتمادی که این ملت بسازمانهای اقتصادی و دولتی خودش دارد و این قابل تقدیر است از طرف دیگر بنده عرض کردم که این کار ضرورت داشته که این لایحه تنظیم بشود و تقدیم بشود (دکتر موسوی - بحکم قانون داده شده و الزام داشته) چه بهتر برای اینکه شما بنده را بی نیاز کردید که وارد آن بحث بشوم کاملاً صحیح است اینکه گفته میشود در مقابل اکثریت نقش اقلیت سازنده است درست است (دکتر المونی - در ردیف اکثریت هم نشسته اند) بنده میخواستم که از گردش پول در داخل مملکت توضیح بدهم که بی نیاز شدم و از آن صرف نظر میکنم ولی تقدیم این لایحه بنده را وادار کرده است که بیایم در اینجا صحبت بکنم این نکات است آقای دکتر موسوی که مرا ناچار کرده است که یادآوری بکنم به بهانه تقدیم این لایحه که بقول شما قانون ملزم کرده است دولت را اینست که واقعاً اعتبار پول یک ملت در نزد خارجیها یک تابعی است از اعتبار آن ملت در نزد خارجیها و خوشبختانه در سالهای اخیر در این ۸ سال اخیر اعتبار ملت ما در نزد خارجیها آن اندازه هست که پول و مبادلات اقتصادی و پولی ما از یک اعتبار خیلی زیادی برخوردار و بهره مند میکند بنده میخواستم این مسئله را در مجلس عرض کنم خیلی معذرت میخواهم از حضور آقایان اقتصاددانان اعم از نمایندگان و کسانی که در صفت دولت هستند یکی از خصوصیات کشورهای در حال توسعه یا کشورهای جهان سوم که واقعاً مرحله عقب ماندگی را پشت سر گذاشته اند و میروند بطرف ترقی و توسعه این بی اعتنا ماندن سرمایه داری دولتی و سرمایه داری بنام سوسیالیزم و در واقع بکنوع سرمایه داری ملی را ملتهای در حال رشد باید برای خود ایجاد کنند که آن فقط تابعی

خواهد بود از نوع فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی همان ملت تابعی خواهد بود از آرمانها و هدفهای اجتماعی و سیاسی خود آن ملتها از این رهگذر باید در اینجا در این مجلس باید گفته بشود و بخصوص در این لایحه خیلی مهم که در مملکت ما یک چنین روشی بوجود آمده یعنی یک سیاست مالی و اقتصادی که در واقع میتوان اسمش را گذاشت نوعی سرمایه داری ملی که خاص این روزگار و امروز سیاست مستقل ملی وطن ما است که واقعاً قابل تجلیل است ولی اصولاً بنده برای یک لحظه از باصطلاح قالب دفاع کردن این لایحه که خوشبختانه بایستی گفت احتیاج زیادی هم باین کار ندارد باید عرض کنم که اصولاً چه در مقیاس داخلی و چه خارجی پول ارزش و اعتبارش بستگی دارد باز دیدار ثروت ملی که اینهم بستگی زیادی دارد بنوع مدیریت مؤسسات اقتصادی و تولیدی اعم از کشاورزی و صنعتی و زمینه های دیگر که متصدیان امور بایستی بتوانند اعتماد خود را بروشهایشان اعتماد مردم را به متدهای اقتصادی و اداری که در مدیریت اداری مملکت شده است جلب بکنند و بنظر بنده کسی حق ندارد که خیال کند مؤسسات اقتصادی را بصورت یک مستأجر اداره میکند که هر جور دلش خواست از آن بهره گیری کند و مال الاجاره را بدهد بلکه مدیریت اقتصادی مملکت عبارتست از خدمت به نسلهای آینده مملکت مسئله اجاره داری نیست موارد دیگر که در این لایحه نماینده محترم فرمودند که قسمتی را آقای دکتر متین گفتند و مورد قبول ایشان بود و قسمتهای دیگری که مربوط بدخالت در کار بانکها بود بنده میدانم که مسئله نظارت را بامسئله دخالت در یک ردیف بکار بردند در صورتیکه نظارت مسئله دیگری است در شأن دمکراسی و دخالت یک مطلبی است که گویا در شأن دمکراسی نباشد و اصولاً هم با آن کلمه میتوان و باید ایشان کلمه باید را شایسته تر از کلمه میتواند میدانستند بنده فکر میکنم باید برگردیم بان اصطلاحی که در ابتدای فرمایشاتشان فرمودند و آن کلمه لحن بود که فرمودند لحن این لایحه بالحن لایحه قبلی فرق دارد بنده وقتی که فرمودند برای این کلمه لحن محملی پیدا نکردم که لحن لایحه چه جور است ولی بنده نمیخواهم عرض کنم آنطوریکه معلوم میشود لحن این لایحه بیشتر طوری تنظیم

شده است برای تشویق سرمایه اعم از داخلی و خارجی که از یک اعتماد و از یک اعتماد استفاده کنند و در مملکت ما سرمایه گذاری بکنند و بکار بانکداری با اطمینان و اعتماد بیشتری بپردازند و بنده خیال میکنم بهرحال با پیشنهادهای زیادی که داده خواهد شد امید است سنایر لیرادات بر طرف بشود و در مملکت یک لایحه پولی و بانکی جامع و مانع خیلی منطقی تر و خیلی مورد اعتمادتری داشته باشیم (احسن).

رئیس - آقای فرهاد پور بفرمائید.

فرهاد پور - بنده چون بعنوان مخالف در این لایحه صحبت میکنم برای توجه بجواب مقدری که نماینده ای از اکثریت بمن خواهد داد باید این توضیح را بدهم مخالفت با این لایحه مخالفت با وجود بانک مرکزی نیست بلکه مخالفت من بکسری ها و کسراختیارات و نواقص و نقائصی است که در این لایحه وجود دارد که اگر این نواقص و نقائص مرتفع بشود ما را به آن هدف اصلی و نتیجه کلی که وجود بانک مرکزی در مملکت باید تأمین بکند نزدیکتر میکند این توضیح مختصر را عرض کردم برای اینکه تعبیر باین نشود که ما با هر فکری ولو منطقی و صحیح و اساسی باشد مخالفت میکنیم خیر اینطور نیست بنده یقین دارم همه همکاران محترم در اهمیت و ضرورت وجود بانک مرکزی که مجری سیاست پولی دولت و نقطه اتکاء برای اعتماد و اطمینان حفظ سرمایه های خصوصی مردم هست اتفاق عقیده و سلیقه دارند آرزوی من این بود لایحه ای که از سال ۴۴ تا امروز در کمیسیونها مورد شور و مطالعه قرار گرفته است همانطور که هم مسلک محترم آقای حکمت یزدی گفتند جامعتر، کاملتر با هدفهای مشخص و معینی جلوتر از آن چیزی که موجب تأسیس بانک مرکزی شد تنظیم بشود تنقیح بشود و اصلاح بشود و به ساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم بشود در این لایحه بصورت کلی در ماده اول و احدیول کشور از ریال به تومان که آشنائی ذهنی بیشتر با عادت و سنن مردم مملکت ما دارد تبدیل شده زیرا افراد ملت ایران هنوز که هنوز است مالیه خودشان سرمایه خودشان، طلب خودشان، پول جیب خودشان را با تومان حساب میکنند و حساب نگه میدارند ولی در

اسناد به ریال نوشته میشود این تغییر عنوان که هر تومان معادل ده ریال که عملاً هم برای ما به همین کیفیت بود یک مقدار خیلی زیاد در تسهیل محاسبات طبقات عام جامعه حتی از نظر روانی و احساسی تأثیر دارد اما یک چیز برای بنده اسباب تأسف است که در وقت در این لایحه باین اهمیت در دو ماده اولش ماحکم میکنیم که ریال به تومان تبدیل میشود و در تمام مواد بعدی ریال می نویسیم (دکتر انوشیروانی - پیشنهاد کرده ایم) پیشنهاد درست ولی باید آن کمیسویی که رسیدگی میکند و لایحه را تنظیم میکند این دقت را داشته باشد که وقتی در ماده اول تومان قبول کرد در مواد بعد حتی سرمایه بانک مرکزی را به ریال نویسد (شریفها - این دقت شده در چاپ اشتباه شده) خیلی متأسفم که هر کس هر عمل اشتباهی انجام میدهد آن را به آن جناح ضعیف که حقوقش کمتر از حقوق من و شماست محول میکند اینطور نیست قربان (شریفها - در کمیسیون روی اصلاح این مسئله صحبت شد) خیر بنده دوتایش را دارم هم از سال کمیسیونش را دارم هم چاپش را دارم اصولاً به این نکته توجه نشده است و بنده این را عیب کلی میدانم دلیل بر این میدانم که در این لایحه باین اهمیت و باین عظمت نبایستی از مواد سرسری گذشت و حتی بنده ماده ای لازم میدانم که حکم کند بر تبدیل تمام اسنادی که بصورت ریالی بین افراد وجود دارد و رایج است وزارت دارائی از ما مطالبه مالیات به ریال میکند بنده از دیگری طلب دارم یا بدهی دارم این طلب یا بدهی به ریال است اسناد مالکیت به ریال تقویم شده است قیمت های منطقه ای به ریال تنظیم شده است بهرحال در این لایحه در پایانش یادرمه اول جناب آقای انوشیروانی بصراحت باید حکم داده شود چون از حالا به بعد است چون امروز که ماتصوب میکنیم از امروز یا بعد از تصویب نهائی این قانون و یا بعد از توشیح ده ریال یک تومان میشود و آنچه که قبل از آن است باید در این لایحه حکمی باشد که بموجب آن حکم تمام آن ارقام ده ریالش قابل تبدیل به یک تومان باشد در این زمینه البته ضمن پیشنهادات مفصلی که داریم و بنده برای اینکه وقت مجلس گرفته نشود از مقام ریاست کسب اجازه میکنم و پیشنهادات را

به کمیسیون تقدیم میکنم حتماً در این زمینه باید تذکره داده بشود که نسبت بگذشته یک حل و فصل کامل باشد بهرحال به کیفیتی که بتواند اسناد ریالی را قانوناً به تومان تبدیل بکند یا ریال را اجزاء تومان بشناسد بانک مرکزی ایران بالا لایحه ای که در طول متجاوز از ۷ سال در دست مطالعه است انتظار همه ما این بود که این لایحه بعد از چندین سال عمل و شرایطی که از نظر بانکی و بانکداری در جامعه پیشرفته و متحول ما وجود دارد بتواند وضع موجود را بصورت منظم و جامع زیر یک فرم خاصی که تناسب با اقتصاد پیشرفته و وضع اجتماعی امروز ما داشته باشد در آورد ولی من متأسفانه میبینم در این لایحه سعی شده است که وضع موجود در قالب لایحه ریخته بشود در صورتیکه انتظار ما این بود که لایحه به وضع موجود یک قالب سالم و ثباتی بدهد چون اضافه بر اجرای سیاست پولی دولت از طرف بانک مرکزی نظارت کامل بانک مرکزی بر مؤسسات بانکی و اعتباری باید تأمین کننده اعتماد کامل مشتری باشد بطوریکه یک در هزار هم تصور خطر برای او نباشد تأمین این اعتماد و اطمینان به نفع مؤسسات خصوصی بانکها و مؤسسات اعتباریست برای اینکه مردم آنقدر عقل دارند که پولشان را بدستگاهی سپارند که اطمینان بخش باشد و وقتی مؤسسه ای تسابلوی بانک زد برای هر فردی برای مشتری نشانه این است که این مؤسسه، این بانک اجازه گرفته تعهداتی کرده نظارتی بر کارش میشود و در حقیقت مشتری که پول در بانکهای خصوصی میگذارد بانک مرکزی و مالاً دولت را حافظ حقوق و منافع خودش میدانند (صحیح است) و گر نه فلان صراف نه دولت ضامنش است نه من میتوانم طلبی داشته باشم از دولت اگر پولم را پیش او گذاشتم و این بستگی دارد به اختیار خودم اگر از بین رفت و ضرری بمن خورد بعهد خودم است و از بین نرفت و آدم مطمئن بود چه بهتر ولی وقتی زیر عنوان بانک و مؤسسات اعتباری رسمی، که از طریق بانک مرکزی آنها اجازه داده میشود عملاً باید برای مشتری اعتماد کامل بر حفظ مال و حقوق او وجود داشته باشد بانک مرکزی بایستی بجای هر مشتری و بجای کسر اطلاعات هر مشتری حافظ و نگهبان منافع این مشتری بانک باشد سپرده ثابتی که یک شخص یک

مشتري در يك بانك ميگذارد سر رسيدش در سر يكسال است خودش در بيمارستان لندن خوابيده از آن يكسال به بعد سودش را با او نميدهند چرا؟ حالا او غافل است، وارد اين مطلب نيست، آشنا نيست، حافظ اين حق كيست؟ بانك است (مهندس ايمان زهرائي - بانك ملي اطلاع ميدهد) من دوستاني دارم كه حتى بانك ملي همچنين اطلاعي بآنها نداده چون موقع صدور ورقه چنين چيزي زيرش نوشته اند مشتري در حال اغماء تصادف کرده در بيمارستان خوابيده تا فوت بشود پاسر هوش بيابد و بانك مراجعه بکند اين نفعش ميروود حبيب اين بانك بنظر من بانك مرکزي بايد حافظ حقوق مشترياني باشد كه پولشان را براي اين كه قدرت بيشتري در گردش اقتصادي مملكت پيدا بشود در بانكها متمرکز ميکنند و آنها بايد نفعشان تأمین و تضمین شده باشد حتى از جهل آنها نبايد سوء استفاده کرد و بايد حق آنها را تأمین کرد مسئله مهم از نظر اهميت بانك مركزي براي ما اجازه هاي است كه براي تأسيس بانكهاي خصوصي و مؤسسات اعتباري هست بايد حد نظارت بانك مركزي در اين مؤسسات بجائي برسد و تا آن حدي باشد كه واقعاً تأمین کننده حقوق مشتري و حتى حافظ حقوق صاحبان سهام آن بانكها باشد بنظر من در دادن اجازه تأسيس بانكهاي خصوصي چه از نظر اساسنامه يا هدف و وظيفه بايستي يك اسكلت ثابتي پياده بشود اين بانكها و وظائف مختلف دارند توي اساسنامه شان قيد بشود اگر هدفهاي مختلف داشتند توي اساسنامه شان قيد بشود اما بانك مركزي بايستي سازمان دادن و اداره بانكها را يکنواخت بکند يك جا هيئت عامل، يكجا هيئت مدبره، يكجا مدير عامل و يكجا فرد منحصر بفرد اين صورت خوشي ندارد بايد بانك مركزي اساسنامه مدلي تهيه بکند در اسكلت اساسي اين بانكها بايستي بانك مركزي آئين نامه مدل و ثابتي تهيه بکند در تأمین وضع استخدامي کارکنان بانكها بايد بانك مركزي نظارت كامل داشته باشد بر اينكه آيا بانك در جهت هدف تأسيس خودش قدم برميدارد يا از آن منحرف ميشود چون شخصاً معتمد كه در موقع تأسيس بانك خصوصي بطور مسلم در اين دوره شكوفان شدن وضع

اقتصادی، در اين دوره تحول اجتماعي ما بايد جنبه ارشادي داشته باشيم كه اين بانكها هدفی داشته باشند در جهت هدف ملي و در جهت منافع و مصالح ملي ما در رشته هاي مختلف چه صرفاً مؤسسه رباخواري بوجود آوردن نمیتواند هدف تأسيس بانكي باشد و بايد هر بانك در اساسنامه خودش آن وظيفه و هدف را مشخص بکند البته بانك مركزي هم بايد رعايت بکند كه در اجرائي آن وظيفه و هدف اگر يك بانك توانائي ندارد بدومي اجازه بدهد اگر توانائي دارد بدومي اجازه ندهد ما از بانك مركزي يك سيستم ارشادي كامل در حسن جريان و روابط اقتصادي مردم كه بوسيله بانكهاي خصوصي دارد عمل ميشود انتظار داريم و بهمين دليل بنده معتقدم اگر فكر مي كنيد و ظايفي كه براي بانك مركزي نوشته ايم اين هدف را ميرساند موافقت بفرمائيد كه بانكهاي خصوصي را مكلف باطاعت از آن وظايف بكنيم چون در همين شرايط حاضر بنده اكثرأ در روزنامه ها مي بينم دستوري از بانك مركزي صادر ميشود بانكهاي خصوصي به آن دستور اعتراض ميکنند و رعايت و اجرا نميکنند بنده معتمد كه قانوناً وظيفه براي بانك مركزي تعيين كردن كافي براي اعمال اين وظيفه نيست طرف قضيه را بايد مكلف باطاعت از اين دستورات كرد، بانكهايي كه بر اساس اجازه بانك مركزي و تصويب اساسنامه اي كه انشاء الله موافقت خواهد فرمود در اصول يکنواخت و تأمین کننده اطمینان مردم باشد بوجود بيابد يك سرمايه اي دارند ولي آنچه براي آنها اهميت دارد استفاده از پس اندازها و سپرده هاست يعني پولی كه ما معتمديم بايد با سيستم بانكي پولهاي كوچك كه قدرت فعاليت زياد و نتيجه بزرگ ندارد در بانكي متمرکز بشود ولي بصاحب اين پول چه ميدهند و اين پول را وقتي به عموي او يا پدر او برادر او ميخواهيم وام بدهيم چه ميگيرند تفاوت بين اين دو منفعت بنظر من نمیتواند بيش از مبلغی باشد كه طبيعتاً مخارج اداري آن بانك را تأمین مي كند با ضافه يك سود عادلانه اي براي اصل سرمايه بصورت اسمي مثلاً ۱۰ ميليون سرمايه ميگذارد و با بوق و كرنا و تبليغات كه حالا بحث مفصلي در اين زمينه دارم مردم را به يك سيستم بسيار غلط از نظر رواني و رولاجيه و حتى از نظر اقتصادي چون يك حالت قمار ميدهند باین جوايز بخت آزمائي و حتى كيار را

بجائي ميرسانند كه با سوء تبليغات فكر مصالح جامعه را هم نمي کنند و من شما بگويم كه تبليغات يك بانكي اجاره منزل را ميرسد بالا و با تمام وسايل روابط اجتماعي با تمام روزنامه ها و از راديو و تلويزيون و حتي در و ديوار خيابانها (كاظم مسعودي - بروزنامه ها نميدهند از راديو و تلويزيون است) خيلي از تذكري كه داديد متشكرم و واقعاً، چون بنده هم بيشتري از راديو و تلويزيون شنيده ام بايد از طرف دولت در اين مورد فكري بشود (پوربايائي - از سال ۵۱ اين كار شده) سه سال ما گفتيم تا بالاخره در سال ۵۱ شد وقتي مريض فوت شد ديگر دو اي شما بچه دردميخورد، اجاره آپارتماني را صوري گذاشته اند طبقه اي سه هزار تومان اين ديگر از گوش مردم بيرون نميروود و اين استاندارد قيمت مي شود و پدر هر مستأجری را درمي آورد حالا چه كسي اين اجازه را با او ميدهد شما از شهرداري پرسيد بابت نصب اين نوع آنگهي ها در معابر عمومي چقدر گرفته نرخش چيست ضريش چيست؟ اجاره اش را كمي ميدهد و چه مبلغ از اينها مي گيرند، از اينها ميگذريم مگر تيرهاي چراغ برق كه ما پرچم باشعارهاي مقدس مليمان را بآنها نصب مي كنيم جاي اينست كه هر مزخرفي را بآنها نصب كنيم، چرا باین مسائل توجه نمي كنيد اينها در جامعه تأثير دارد، بانكي ميخواهد با اين وسيله پولی را بگيرد و بزحمت ۴/۵٪ سود بدهد و ۱۴٪ بگيرد بعد چنين تبليغي راه بيندازد و در تهران اجاره خانه فلان مستأجر را بالا ببرد (پوربايائي - جلوگيري شد) الحمدلله كه جلوگيري شد خوب بود از اول اجازه داده نميشد مسئله ديگري كه هست ضرورت تنظيم آئين نامه اي است كه بانكها مكلف باجرائي آن باشند در باز كردن حسابجاري من تمام اقتصاديون اين مملكت و تمام صاحبان بانكهاي خصوصي عرض مي كنم اين مسابقه اي كه در تسهيل باز كردن حساب جاري گذاشته اند كه بدون هيچ شرط صد يا دوست تومان مي گيرند و ۲۵ برگك چك لازم الاجرا با هزار شرط قانوني و هزار تعهدي كه دولت در مقابل طرف دارد بدست شخص ميدهند فردا بايك برگش دوست تومان خودش را مي گيرد و با ۲۴ برگك ديگرش مي افتد بجان سلامت اقتصادي مملكت، كي بايد جلوي اين را بگيرد؟ كي بايد ضابطه اي بگذارد،

كي بايد كنترل كند؟ آيا جز از بانك مركزي ما مي توانيم اين چنين توقعي داشته باشيم كه باز كردن حسابجاري و دادن چك بدست اين افراد بايستي تابع شرايطي باشد كه آن مضاري كه امروز در اقتصاد ما وجود آورده است مرتفع بکند و آن گرفتاري كه براي محاكم دادگستري ما بوجود آمده از وزير دادگستريتان پرسيد ببينيد چه مقدار وقت دادگستري مملكت صرف رسيدگي به چك هاي بي محل ميشود و رواج اين چك هاي بي محل چه فشاري در جامعه بوجود آورده است. توي اين قانون است كه بايد براي اين درد اجتماعي درمانی گذاشته بشود و بانك مركزي نظارت بکند و بانكهاي ديگر مكلف باطاعت باشند يك مسئله ديگر بنظر من بانكها از نظر شكل و آرم و اسم و عنوان بانكشان در چاپ چكها آزادند اما يك اصولی اين كار دارد و بانك مركزي بايد اين اصول را معين كند حالا بانك بهر رنگي ميخواهد چك را چاپ كند هر شكلي ميخواهد بالايش بگذارد يكي از اين اصول تعيين نوع كاغذ چك است كه غير قابل تغيير باشد شما ببينيد كه از اين رهگذر چه خسارتها و مشكلات براي مردم بوجود آمده خيلي ساده است موظف مي كنند كه كاغذ غير قابل جعل و حساس در مقابل اسيدی كه پاك مي كند و ورقم را عوض مي كنند مصرف كنند اين بنظر بنده اگر يك بانكي بخواد پنج تومان كاغذ را ارزاتر بخرد بايد مجبورش كرد كه حتماً از اين كاغذ استاندارد استفاده كند حالا اگر اين آقا يان خيلي اقتصادي هستند دسته جمعي بروند و كاغذ بخزند كه ارزان تر تمام ميشود و اگر اقتصادي هم نيستند تك تك بخزند گران تر تمام ميشود بايد ضابطه اي وجود داشته باشد بموجب دستور بانك مركزي كه كوركتور روی كاغذ چك نتواند عملي كند خيلي معذرت ميخواهم كه كوركتور را استعمال كردم آقای عباس ميرزائي نبودند و من هم بخودم اين جرأت را دادم. مطلب ديگر كه براي خود بانكها و براي حفظ سرمايه شان مؤثر است، ميدانيد بانكها اكثرأ اعتبار ميدهند و دوستان عزيزي اينجا دارم كه در رشته بانكي تخصص و اطلاعات دارند. اين اعتبار را بر اساس سرمايه و گردش كار و حسن سابقه و اعتباري كه افراد در بازار و در جامعه دارند ميدهند بانك براي فردی

تعیین و تصویب می کند و مبلغی بعنوان اعتبار باو میدهد که می تواند سفته بفرشد و خرد کند این اعتبار مبلغش يك ضریبی است از مجموع شخصیت، سرمایه، گردش کار این تاجر حالا فرض کنید اگر صد بانک بچنین شخصی چنین اعتباری را بدهند این شخص صد برابر این ضریب از آن اعتبار استفاده می کند و یکی از مشکلاتی که ما در کارمان داریم این مسئله است (ایمان زهرائی - اعتبارات را بانک مرکزی کنترل می کند از طریق اداره تعهدات) عرض من چیز دیگری بود بانک مرکزی آیا می گوید به آقای مهندس ایمان زهرائی اگر سه تا بانک اعتبار داد بانک چهارم اعتبار ندهد؟ (ایمان زهرائی - بله صورتش هست در بانک مرکزی) خدا کند که صحیح باشد ولی بنظر من (شریفها - اعتبارات بیشتر از ده هزار تومان اینطور است) ولی يك مسئله را با آقایان بانک دارها و کسانی که تخصص در امور بانکی دارند بنده تذکر میدهم برای خود آنها مفید است. برای حفظ مصالح ملی چقدر خوب است بموجب آئین نامه ای که بانک مرکزی تصویب می کند یکی از ضوابطی که بانک تعیین می کند برای دادن اعتبار ارائه مفاسد حساب مالیاتی سال قبل باشد (کاظم مسعودی - این مشکل است) که بینیم این آدم با اعتبار آیامالیات دولت را در سال قبل پرداخته بانه؟ چه مبلغ پرداخته چون یکی از نمودارهای فعالیت و گردش کار آن مؤسسه همین است و در مقابل کمک بسیار مؤثری خواهد بود برای خزانه مملکت و وصول مالیاتها (انوشیروانی - اعتبار ندهند، دسته چک ندهند، رقابت نباشد، آگهی نکنند، پس با چه زندگی کنند) سلیقه ها فرق می کند بنده در يك اقتصاد شکوفان اقتصادی کنترل بر بخش خصوصی را بفتح مملکت و نفع خودشان می دانم؛ نکنید ضررش را خواهید دید، بهر حال آنچه مورد نظر ما است یکی مطلبی است که هم مسلک من جناب آقای حکمت یزدی فرمودند که اگر مقام ریاست موافقت بفرمایند در شور دوم این لایحه به کمیسیون اقتصاد هم برود مطلب دیگر عنوان کردن پیشنهادات علبده است که در جهت اعمال نظارت کامل بانک مرکزی که آقای انوشیروانی پیش از من و شما مسئولیت در حفظ سلامت اقتصاد مملکت و گردش پول و روابط اقتصادی جامعه دارد و این چنین نظارتی را باید بطور کامل اعمال بکند، بنده نگفتم آنچه که من میگویم گوش کنند آنچه بانک مرکزی دولت

۸ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها

رئیس - آقای رهبری بفرمائید.

رهبری (معاون وزارت تعاون و امور روستاها) چون شرکت سهامی جای ایران احتیاج مبرم به انبار جدید دارد برای انتقال انبار های واقع در امین آباد شهری که متعلق به سازمان غله کشور میباشد لایحه ای تقدیم میشود و تقاضای تصویب آنرا دارم.

رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۹ - مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون دارائی و قرائت پیشنهادات مربوط به لایحه پولی و بانکی کشور

رئیس - چون مواد این لایحه یکبار خوانده شده در صورتیکه خانها و آقایان در مواد نظری ندارند و اجازه بفرمایند پیشنهادات رسیده قرائت میشود (اظهاری نشد).

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید ماده اول لایحه قانون پولی و بانکی کشور بنحو زیر اصلاح گردد.

ماده ۱ - الف - واحد پول ایران تومان که برابر یکصد ریال میباشد.

ب - يك تومان برابر يك گرم و هشت هزار و پانصد و پنجاه میلیونیم طلای خالص میباشد. (۱/۰۸۰۵۵۰)

ج - تغییر برابری واحد پول ایران نسبت به طلا و یا پولها و ارزهای خارجی به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر دارائی و تصویب مجلسین خواهد بود.

د - محاسبه برابری پولهای خارجی نسبت به تومان و نرخ خرید و فروش ارز و مقررات ارزی کشور از طرف بانک مرکزی ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین المللی پول تعیین میشود.

دکتر احمد رفیعی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید

دو بند ج ماده ۱ لایحه قانونی پولی و بانکی کشور بجای جهت اطلاع کلمه (جهت تصویب مجلسین) گذارده شود.

دکتر برادر

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید بند ج ماده ۱ لایحه قانونی پولی و بانکی کشور بشرح زیر اصلاح شود.

ج - تغییر برابری تومان نسبت به طلا و یا پولهای خارجی (اعم از تنزل یا ترقی ارزش) از طریق تسلیم لایحه قانونی از طرف دولت و تصویب مجلسین بعمل میآید. یا تقدیم احترام - مهندس فیروز فروهر

پیشنهادات در شور اول لایحه قانون پولی و بانکی کشور

بند ج ماده ۱ بدین طریق اصلاح میشود.

ج - تغییر برابری تومان نسبت به طلا و یا پولهای خارجی به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و تصویب مجلسین میسر خواهد بود.

بند د ماده ۱ بدین طریق اصلاح شود.

د - محاسبه برابری پولهای خارجی نسبت به تومان و نرخ خرید و فروش ارز و مقررات ارزی کشور از طرف بانک مرکزی ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین المللی پول تعیین میشود و در روزنامه کثیرالانتشار درج خواهد شد.

بند ه ماده ۲ بدین طریق اصلاح شود.

ه - مقررات مربوط به خرید و فروش یا ورود و صدور طلا و نقره به پیشنهاد شورای عالی بانک مرکزی ایران و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

بند ج ماده ۴ بدین طریق اصلاح شود.

ج - بانک مرکزی ایران بعد از انقضای مدتی که برای خروج اسکناسها و پولهای فلزی از جریان معین شده در مدتی که کمتر از ده سال نخواهد بود اسکناسها و سکه های فلزی را که طبق بند ب ماده ۳ این قانون از جریان خارج شده و رواج قانونی ندارد با پول رایج کشور معاوضه خواهد نمود و پس از انقضای مدت مقرر تعهدی در مقابل آنها نخواهد داشت و پولهای ارائه نشده عاید خزانه دولت میشود.

ماده ۵ - الف - بدین طریق اصلاح شود.

ماده ۵ - الف - بانک مرکزی ایران باید برابر صد درصد اسکناسهای منتشر شده همواره دارائیهائی بشرح زیر بعنوان پشتوانه در اختیار داشته باشد.

تعیین و تصویب می کند و مبلغی بعنوان اعتبار باو میدهد که می تواند سفته بفرشد و خرد کند این اعتبار مبلغش يك ضریبی است از مجموع شخصیت، سرمایه، گردش کار این تاجر حالا فرض کنید اگر صد بانک بچنین شخصی چنین اعتباری را بدهند این شخص صد برابر این ضریب از آن اعتبار استفاده می کند و یکی از مشکلاتی که ما در کارمان داریم این مسئله است (ایمان زهرائی - اعتبارات را بانک مرکزی کنترل می کند از طریق اداره تعهدات) عرض من چیز دیگری بود بانک مرکزی آیا می گوید به آقای مهندس ایمان زهرائی اگر سه تا بانک اعتبار داد بانک چهارم اعتبار ندهد؟ (ایمان زهرائی - بله صورتش هست در بانک مرکزی) خدا کند که صحیح باشد ولی بنظر من (شریفها - اعتبارات بیشتر از ده هزار تومان اینطور است) ولی يك مسئله را با آقایان بانک دارها و کسانی که تخصص در امور بانکی دارند بنده تذکر میدهم برای خود آنها مفید است. برای حفظ مصالح ملی چقدر خوبست بموجب آئین نامه ای که بانک مرکزی تصویب می کند یکی از ضوابطی که بانک تعیین می کند برای دادن اعتبار ارائه مفاسد حساب مالیاتی سال قبل باشد (کاظم مسعودی - این مشکل است) که بینیم این آدم با اعتبار آیامالیات دولت را در سال قبل پرداخته یانه؟ چه مبلغ پرداخته چون یکی از نمودارهای فعالیت و گردش کار آن مؤسسه همین است و در مقابل کمک بسیار مؤثری خواهد بود برای خزانه مملکت و وصول مالیاتها (انوشیروانی - اعتبار ندهند، دسته چک ندهند، رقابت نباشد. آگهی نکنند، پس باجه زندگی کنند) سلیقه ها فرق می کند بنده در يك اقتصاد شکوفان اقتصادی کنترل بر بخش خصوصی را بفتح مملکت و بفتح خودشان می دانم، نکنید ضرر را خواهید دید، بهر حال آنچه مورد نظر ما است یکی مطلبی است که هم مسلک من جناب آقای حکمت یزدی فرمودند که اگر مقام ریاست موافقت بفرمایند در شور دوم این لایحه به کمیسیون اقتصاد هم برود مطلب دیگر عنوان کردن پیشنهادات عدیده است که در جهت اعمال نظارت کامل بانک مرکزی که آقای انوشیروانی پیش از من و شما مسئولیت در حفظ سلامت اقتصاد مملکت و گردش پول و روابط اقتصادی جامعه دارد و این چنین نظارتی را باید بطور کامل اعمال کند، بنده نگفتم آنچه که من میگویم گوش کنند آنچه بانک مرکزی دولت

شاهنشاهی که از دوستان متخصص اقتصادی حزب اکثریت تشکیل شده است تصویب بکند باید برای بانکهای خصوصی جنبه تکلیف و اطاعت از او داشته باشد تا ما بتوانیم اقتصادی سالم داشته باشیم و وضعی که در بازار بابت معاملات که روی چک و بوسیله چک میشود سروصورت بهتری بگیرد و مردم و مشتریان برای تمرکز سرمایه شان در این بانکها بیشتر تشویق بشوند، و آنچه که خرج مسابقه میکنند و حتی می توانم عرض کنم کارشان در مسابقه آقای انوشیروانی به چوچه اقتصادی نیست بنظر من هیچ اشکالی ندارد که بانک مرکزی برای اینها حدود تعیین کند شما در يك محدوده صدمتری ده شعبه بانک می بینید اینها خیال می کنند که قدرت مالی مردمی که باین محدوده مراجعه می کنند بانکهای شعبات مختلف افزایش پیدا می کند در حالی که اینطور نیست مسابقه هائی باین طریق چه از جهت مسئله آگهی و سوء تاثیر آگهی هایشان که متأسفانه در این قانون می بینیم آقای پوربابائی تشریف بردند جایزه پس انداز و آگهی ها و مسابقه را دارند قانونی می کنند اینجا ماده ای دارد که بموجب قانون جایزه می تواند بدهند بنده معتقدم که رقابت های غیر منطقی را اگر بصورت منطقی از بین این بانکها که هدفها و وظایف مختلف دارند بردارند مقدار خیلی زیادی در سرمایه گذارهای را که این بانکها تأثیر خواهد کرد شما از سه راه شمیران تا جلوی ستاد بزرگ ارتش تان تشریف ببرید و جمع بزنید که چند شعبه از بانکهای مختلف مملکت وجود دارد که بنظر من اگر در هر ۲۰۰ متریک شعبه بگیریم ۸۰ درصد آنها زیاد است مردم قدرت پس اندازشان محدود است این نوع کار صحیح نیست آمار دقیق بگیرد چون با ۵۰۰ تومان بیست دفترچه پس انداز درست میکنند امروز قرعه کشی فلان بانک است تمام که شد موجودی کشیده میشود میرود در آن بانک توی آن بانک همه يك دفترچه پس انداز دارند این درست نیست از لحاظ رعایت سلامت اقتصاد و روابط اجتماعی و اقتصادی مردم در جامعه تا آنجا که بنظر من رسید عرض کردم پیشنهاداتی به کمیسیون خواهم داد بستگی دارد بنظر آقایان فعلا که رأی شما حاکم است و مافقط حرف میزنیم.

رئیس - در کلیات لایحه نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور مواد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۸ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای رهبری معاون وزارت تعاون وامور روستاها

رئیس - آقای رهبری بفرمائید.

رهبری (معاون وزارت تعاون وامور روستاها) چون شرکت سهامی جای ایران احتیاج مبرم به انبار جدید دارد برای انتقال انبار های واقع در امین آباد شهری که متعلق به سازمان غله کشور میباشد لایحه ای تقدیم میشود و تقاضای تصویب آنرا دارم.

رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۹ - مذاکره در گزارش شور اول کمیسیون دارائی و قرائت پیشنهادات مربوط به لایحه پولی و بانکی کشور

رئیس - چون مواد این لایحه یکبار خوانده شده در صورتیکه خانها و آقایان در مواد نظری ندارند و اجازه بفرمایند پیشنهادات رسیده قرائت میشود (اظهاری نشد).

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید ماده اول لایحه قانون پولی و بانکی کشور بنحو زیر اصلاح گردد.

ماده ۱ - الف - واحد پول ایران تومان که برابر یکصد ریال میباشد.

ب - يك تومان برابر يك گرم و هشت هزار و پانصد و پنجاه میلیونم طلای خالص میباشد. (۱/۰۸۰۵۵۰)

ج - تغییر برابری واحد پول ایران نسبت به طلا و یس پولها و ارزشهای خارجی به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر دارائی و تصویب مجلسین خواهد بود.

د - محاسبه برابری پولهای خارجی نسبت به تومان و نرخ خرید و فروش ارز و مقررات ارزی کشور از طرف بانک مرکزی ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین المللی پول تعیین میشود.

دکتر احمد رفیعی

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید

در بند ج ماده ۱ لایحه قانونی پولی و بانکی کشور بجای جهت اطلاع کلمه (جهت تصویب مجلسین) گذارده شود. دکتر برادر

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم بند ج ماده ۱ لایحه قانونی پولی و بانکی کشور شرح زیر اصلاح شود.

ج - تغییر برابری تومان نسبت به طلا و پولهای خارجی (اعم از تنزل یا ترقی ارزش) از طریق تسلیم لایحه قانونی از طرف دولت و تصویب مجلسین بعمل میآید.

یا تقدیم احترام - مهندس فیروز فروهر پیشنهادات در شور اول لایحه قانون پولی و بانکی کشور

بند ج ماده ۱ بدین طریق اصلاح میشود.

ج - تغییر برابری تومان نسبت به طلا و پولهای خارجی به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و تصویب مجلسین میسر خواهد بود.

بند د ماده ۱ بدین طریق اصلاح شود.

د - محاسبه برابری پولهای خارجی نسبت به تومان و نرخ خرید و فروش ارز و مقررات ارزی کشور از طرف بانک مرکزی ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین المللی پول تعیین میشود و در روزنامه کثیرالانتشار درج خواهد شد.

بند ه ماده ۲ بدین طریق اصلاح شود.

ه - مقررات مربوط به خرید و فروش یا ورود و صدور طلا و نقره به پیشنهاد شورای عالی بانک مرکزی ایران و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

بند ج ماده ۴ بدین طریق اصلاح شود.

ج - بانک مرکزی ایران بعد از انقضای مدتی که برای خروج اسکناسها و پولهای فلزی از جریان معین شده در مدتی که کمتر از ده سال نخواهد بود اسکناسها و سکه های فلزی را که طبق بند ب ماده ۳ این قانون از جریان خارج شده و رواج قانونی ندارد با پول رایج کشور معاوضه خواهد نمود پس از انقضای مدت مقرر تعهدی در مقابل آنها نخواهد داشت و پولهای ارائه نشده عاید خزانه دولت میشود.

ماده ۵ - الف - بدین طریق اصلاح شود.

ماده ۵ - الف - بانک مرکزی ایران باید برابر صد درصد اسکناسهای منتشر شده همواره دارائیهائی بشرح زیر بعنوان پشتوانه در اختیار داشته باشد.

- ۱- طلا طبق ماده ۶
- ۲- ارزش طبق ماده ۷
- ۳- اسناد و اوراق بهادار صادره و تضمین شده از طرف دولت و شهرداریها و وامها و دیونی مشابه طبق ماده ۸.
- ۴- در صورتیکه اسناد مزبور کافی نباشد مطالبات ریالی بابت اعتبارات صنعتی، بازرگانی و کشاورزی طبق ماده ۹.
- بند ب ماده ۵ بدین طریق اصلاح شود.
- پ- مجموع دارائیهای مندرج در ردیف یک و دو بند الف این ماده نباید از ۲۵ درصد مجموع پشتوانه کمتر باشد.
- پیشنهاد میشود بند پ بماده ۹ اضافه شود.
- پ- حداقل پشتوانه طلا به پیشنهاد رئیس بانک و موافقت شورای پول و اعتبار و تصویب هیئت وزیران خواهد بود.
- بند د - ماده ۷ بدین طریق اصلاح شود.
- د - اسناد صادره یا تضمین شده از طرف سازمانهای رسمی بین المللی و مؤسسات وابسته بآنها.
- بند الف ماده ۸ بدین طریق اصلاح شود.
- الف - اسناد خزانه و اوراق قرضه دولتی یا تضمین شده از طرف دولت و شهرداری مشروط بر اینکه اجازه انتشار یا تضمین آن قانوناً تحصیل شده باشد.
- بند ب ماده ۸ بدین طریق اصلاح شود.
- پ - وامهای اعطائی بانک مرکزی ایران به وزارتخانهها و مؤسسات دولتی و شهرداریها و مؤسسات وابسته بدولت و با وابسته بشهرداریها که بطور بازرگانی اداره میشود با تضمین وزارت دارائی.
- ماده ۹ بدین طریق اصلاح شود.
- ماده ۹- اسناد غیر دولتی موضوع ردیف ۴ بند الف ماده ۵ عبارتست از:
- بند الف ماده ۹ بدین طریق اصلاح شود.
- الف - اسناد بازرگانی ریالی که بحواله کرد قابل پرداخت بوده و دارای سه امضاء معتبر که یکی از آنها امضاء بانک و اگذارنده باشد با سررسید حداکثر یک سال.
- بند ب ماده ۹ بدین طریق اصلاح شود.
- ب - سایر مطالبات کوتاه مدت ریالی بوثیقه مسکوک طلا با سررسید یکسال یا دارائیهای مندرج در ماده ۷.
- بند ج ماده ۹ بدین طریق اصلاح شود.
- ج - وامهای اعطائی بانک مرکزی ایران بمؤسسات تخصصی اعتباری بوثیقه اسناد مطالبات آنها با سررسید حداکثر سه سال.
- پیشنهاد میشود بند ه بماده ۹ اضافه شود.
- ه - بشرط آنکه کلیه حقوق مؤسسه اعتباری واگذارنده نسبت بمطالبات مزبور ببنک مرکزی منتقل گردد و وام اعطائی از پ- ارزش اسمی مطالبات واگذارنده تجاوز ننماید.
- بند د - ماده ۱۱ بدین طریق اصلاح شود.
- د - سرمایه بانک مرکزی ایران سه میلیارد و شصت میلیون ریال و متعلق بدولت است که تماماً پرداخت شده است و به پیشنهاد مجمع عمومی و تصویب هیئت وزیران مابه التفاوت افزایش بهای طلا بمصرف افزایش سرمایه بانک خواهد رسید.
- تبصره ۲ ماده ۱۲ بدین طریق اصلاح شود.
- تبصره ۲ - شرکتهای و مؤسساتیکه بموجب قوانین خاص مجاز بانجام عملیات بانکی وسیله بانکهای دیگر میباشد مشمول مفاد بند یک و تبصره یک این ماده نخواهد بود.
- بند الف ماده ۱۳ بدین طریق اصلاح شود.
- الف - نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری طبق مقررات این قانون و آئین نامه هائیکه بتصویب شورای عالی بانک خواهد رسید.
- قسمت ۴ ماده ۱۴ بدین طریق اصلاح شود.
- ۴ - اعطای وام و اعتبار و تضمین وام و اعتبارات اعطائی بشرکتهای دولتی و شهرداریها و همچنین به مؤسسات وابسته بدولت و شهرداریها در مقابل وثیقه کافی.
- قسمت ۵ ماده ۱۴ بدین طریق اصلاح شود.
- ۵ - تنزیل مجدد برانها و اسناد بازرگانی کوتاه مدت بانکها و اعطای اعتبارات کوتاه مدت ببنکها بوثیقه این اسناد.

- پیشنهاد میشود قسمت ۱۲ بماده ۱۵ اضافه شود.
- ۱۲ - سیاست ارشادی بانکها در توزیع اعتبارات منطبق با احتیاجات برنامه ریزی کشور.
- پیشنهاد میشود در فصل سوم - ارکان قسمت ۵ اصلاح شود.
- ۵ - هیئت نظارت اندوخته اسکناس.
- پیشنهاد میشود ماده ۱۹ - الف بدین طریق اصلاح شود.
- ماده ۱۹ - الف - شورای عالی بانک مرکب از شش نفر عضو است که پنج نفر از میان افراد زیر تعیین میشوند.
- پیشنهاد میشود قسمت ۵ به بند (ب) ماده ۱۹ اضافه شود.
- ۵ - رئیس کل بانک مرکزی ایران نیز عضو شورای عالی بانک خواهد بود.
- ماده ۲۰ - الف - بدین طریق اصلاح شود.
- ماده ۲۰ - الف - حق حضور در جلسات شورای عالی بانک از محل بودجه بانک قابل پرداخت خواهد بود.
- بند و ماده ۲۰ بدین طریق اصلاح شود.
- و - مدت عضویت اعضای شورای عالی ۲ سال است و انتخاب مجدد آنان فقط برای یک دوره دیگر بلامانع است.
- بند د - ماده ۲۱ بدین طریق اصلاح شود.
- د - دبیر کل بانک به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تأیید شورای عالی و تصویب هیئت وزیران بمدت سه سال تصویب میگردد و سرپرست دبیرخانههای شورای عالی و شورای پول و اعتبار خواهد بود و در مقابل رئیس کل بانک مرکزی ایران مسئول میباشد.
- بند ه - ماده ۲۱ بدین طریق اصلاح شود.
- ه - معاونان بانک از طرف رئیس کل بمدت سه سال منصوب و وظایف آنان بوسیله نامبرده تعیین شود.
- بند ب ماده ۲۳ بدین طریق اصلاح شود.
- ب - اعضای شورای پول و اعتبار عبارتند از:
- ۱ - رئیس کل بانک مرکزی.
- ۲ - دبیر کل شورای پول و اعتبار.
- ۳ - دادستان کل.
- ۴ - رئیس کانون بانکها.
- ۵ - رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.
- ۶ - رئیس بانک ملی ایران.
- ۷ - یک نفر نماینده بانکهای خصوصی به انتخاب کانون بانکها.
- ۸ - یک نفر نماینده مؤسسات اعتباری غیر بانکی بانتخاب آن مؤسسات.
- ۹ - سه نفر کارشناس در امور بانکی و پولی و حقوقی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تصویب هیئت وزیران.
- ۱۰ - معاونین وزارتخانه های دارائی - اقتصاد آبادانی و مسکن و کشاورزی و سازمان برنامه و تعاون امور روستائی.
- بند ج ماده ۲۳ بدین طریق اصلاح شود.
- ج - شورا لااقل ماهی یکبار بر حسب دعوت رئیس کل بانک یا تقاضای یک سوم اعضا تشکیل جلسه خواهد داد و مسائلی که رئیس کل بانک یا اعضای متقاضی در نظر داشته باشند مطرح خواهد شد.
- بند د ماده ۲۳ بدین طریق اصلاح شود.
- د - جلسات شورا با حضور دو سوم اعضا رسمیت خواهد یافت و نظرات و توصیهها و تصمیمات شوری برای موافق ۱۲ نفر از اعضای حاضر در جلسه رسمی اتخاذ میگردد.
- بند ز ماده ۲۳ بدین طریق اصلاح شود.
- ز - اعضای شورا به استثنای دبیر کل برای حضور در جلسه شورا حق الزحمه دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب شورای عالی تعیین میگردد.
- ماده ۲۶ - الف - بدین طریق اصلاح شود.
- ماده ۲۶ - الف - حقوق و مزایای هیأت نظار از طرف مجمع عمومی تعیین و از بودجه وزارت دارائی قابل پرداخت است.
- پیشنهاد میشود بند و بماده ۳۱ اضافه شود.
- و - باجهها و نماینده گی های بانکهای داخلی که بدون اجازه تأسیس شده اند باید بمقررات شورای عالی بانک خود را منطبق سازند.

پیشنهاد میشود تبصره ۲ ماده ۳۱ بدین طریق اصلاح شود.

تبصره ۱ - بانکهاییکه قبل از تاریخ تصویب این قانون تأسیس شده اند از نظر تطبیق با مقررات ماده ۳۱ این قانون طبق تصمیمات شورای عالی بانک عمل کنند.

پیشنهاد میشود تبصره ۳ بماده ۳۱ اضافه گردد.

تبصره ۳ - شورای عالی بانک موظف است ظرف مدت سه ماه بعد از تصویب این قانون آئین نامه ای برای تأسیس باجه ها یا نمایندگی های بانکها تدوین نماید.

حسن ایمان زهرائی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در بند ماده ۳ بعد از جمله روزنامه کثیرالانتشار پایتخت کلمات «وراد یو و تلویزیون» اضافه شود.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در ماده یک لایحه پولی و بانکی کشور واحد پول به تومان محسوب شده لذا پیشنهاد می نماید در بند (د) ماده ۱۱ سرمایه بانک مرکزی نیز از ریال به تومان تبدیل گردد.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید

در بند دال ماده یازده جمله :

سه میلیارد و شصصد میلیون ریال به سیصد و شصت میلیون تومان تبدیل شود.

انوشیروانی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد می نماید در بند ۳ ماده ۱۲ لایحه پولی و بانکی کشور جمله و جواهرات سلطنتی اضافه شود.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در تبصره ۲ ماده ۱۲ بعد از جمله بموجب قوانین خاص اساسنامه اضافه شود.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه پولی و بانکی کشور با توجه به تعریفی که در ماده ۱۱ از بانک مرکزی شده است پیشنهاد مینماید در ماده ۱۳ سطر اول پس از جمله (نظام پولی) کلمه (و اعتباری) نیز اضافه شود.

یزدان پناه

ریاست معظم مجلس شورای ملی

در لایحه قانون پولی و بانکی کشور

پیشنهاد می نماید بند زیر به جای شماره ۶ در ماده ۱۴ اضافه شود و بند ۶ بند ۷ و بند ۸ بند ۸ بند ۹ بشود.

۶- تنزیل مجدد اسناد متوسط المدت و بلند مدت تولیدی و یسا عمرانی بانکها و مؤسسات تخصصی دولتی و غیردولتی.

دکتر احمد رفیعی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در تبصره ۱ ماده ۱۴ پس از جمله « تصویب شورای عالی بانک » و تأیید وزیر دارائی و اقتصاد اضافه شود.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه پولی و بانکی کشور پیشنهاد مینماید در ماده ۱۴ سطر اول پس از عبارت (سیاست پولی) کلمه (و اعتباری) نیز اضافه شود.

یزدان پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه بانکی و پولی کشور پیشنهاد مینماید بند ۷ ماده ۱۵ شرح زیر اصلاح شود :

۷ - تعیین نوع معاملات و همچنین تعیین شرایط معاملات اقساطی ... الی آخر و در این صورت بند ۱۰ حذف می شود.

یزدان پناه

ریاست معظم مجلس شورای ملی

در قانون پولی و بانکی کشور

پیشنهاد مینماید تبصره زیر بعنوان تبصره یک بماده یازده اضافه شود و تبصره موجود تبصره دو گردد.

ریاست معظم مجلس شورای ملی

در قانون پولی و بانکی کشور پیشنهاد مینماید تبصره ماده نوزده بنحو زیر اصلاح گردد :

تبصره - برای تعیین شورای عالی بانک لاقلاً ده نفر واجد شرایط از میان افراد مذکور در بند الف از طرف وزیر دارائی ایران بهیئت وزیران معرفی و هیئت وزیران پنج نفر از میان افراد مذکور انتخاب می نماید.

دکتر احمد رفیعی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد در ماده ۱۹ لایحه قانون پولی و بانکی کشور

پیشنهاد مینماید که در بند ۴ قسمت الف این ماده جمله و اقتصاد اضافه گردد.

باتقدیم احترام - جندقی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه پولی و بانکی کشور در ماده ۲۱ بخش سوم وظایف هیئت عامل بانک مرکزی ایران معلوم نشده است پیشنهاد مینماید این مطلب در شور دوم در کمیسیون مربوط ملحوظ نظر قرار گیرد بعنوان پیشنهاد در این زمینه میتوان موارد زیر را بعنوان قسمتی از وظایف هیئت عامل در نظر گرفت.

۱- تهیه و پیشنهاد آئین نامه هائی که باید بتصویب شورای عالی برسد و یسا آئین نامه هائی که در این قانون پیش بینی شده است.

۲- تهیه گزارش و ترازنامه سالیانه.

۳- تعیین خط مشی کلی اعتبارات بانک.

یزدان پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً بعرض میرساند، چون یکی از اصول قانونگذاری رعایت اختصار و ایجاز است و قسمتی از مقررات ماده ۲۰ و ۲۲ و ۲۶ تکرار است پیشنهاد مینماید.

الف - بندهای ب و ج و دال و ه ماده ۲۰ و بندهای جیم و دال و ه ماده ۲۲ حذف شود.

تبصره ۱ - کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری موظفند پس اندازها و سپرده های مدت دار خود را (از سه ماه بیلا) بموجب برنامه و روشی که برای مصرف کلیه اعتبارات کشور از طرف بانک مرکزی ایران با تصویب شورای پول و اعتبار تعیین میشود بمصرف برسانند.

دکتر احمد رفیعی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً در لایحه پولی و بانکی کشور پیشنهاد مینماید تبصره زیر بماده ۱۵ اضافه شود.

تبصره ۲ - در صورتیکه اجرای صحیح سیاست اعتباری و مالی کشور لزوم اختصاص اعتبارات خاصی برای هر یک از رشته های تولیدی - صنعتی - کشاورزی و مسکن ادغام تعدادی از بانکها را ایجاب نماید.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در ماده ۱۷ لایحه پولی و بانکی کشور چون ردیف ۳ شورای پول و اعتبار در مواد بعدی بعنوان بخش چهارم ذکر شده لذا در ماده مزبور نیز رعایت تقدم رعایت گردد.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید قسمت ۴ بند ج ماده ۱۸ بشرح زیر اصلاح شود.

۴ - برای انتخاب اعضاء هیئت نظار دو برابر عده لازم از طرف وزیر دارائی پیشنهاد خواهد شد که از میان آنها عده لازم از طرف مجمع عمومی انتخاب خواهد شد.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً در بند (د) ماده ۱۸ پیشنهاد مینماید در آخر جمله قبل از تشکیل خواهد شد اضافه شود (بطور فوق العاده)

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید بند ۱۸ ماده ۱۸ اضافه شود.

ز - بحکم ضرورت میتوان بدعوت وزیر دارائی یسار رئیس کل بانک مرکزی مجمع عمومی را بطور فوق العاده دعوت نمود.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ب - قبل از جمله «اعضای هیئت نظار» در بند ب ماده ۲۶ جمله «اعضای شورای عالی و هیئت عامل بانک» اضافه شود.

ج - قبل از جمله «اعضای هیئت نظار در بند ج از ماده ۲۶ جمله «شورای عالی و هیئت عامل بانک» اضافه و یا حذف جمله «اعضای هیئت نظار» از بند دال بقیه بند مزبور به بند جیم اضافه شود.

د - در بند ۵ ماده ۲۶ که به بند دال تبدیل می شود بعد از جمله «مؤسسات آموزش عالی» و از طرف اعضای شورای عالی و هیئت نظار بانک « اضافه شود. انوشیروانی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

۱ - پیشنهاد مینمایم قسمت ۸ بند الف ماده ۲۳ شرح زیر اصلاح شود.

۸ - یک نفر نماینده سازمانهای تعاونی کشور به انتخاب وزارت تعاون و امور روستاها.

۲ - پیشنهاد می نمایم که قسمت ۹ بند الف ماده ۲۳ شرح زیر اصلاح شود.

۹ - سه نفر کارشناس در امور اقتصادی و پولی و حقوقی به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران.

باتقدیم احترام - جندقی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نماید بند ۸ ماده ۲۳ لایحه قانون پولی و بانکی کشور بشرح زیر اصلاح گردد:

۸ - یک نفر نماینده سازمانهای تعاونی با انتخاب وزیر تعاون و امور روستاها.

با تقدیم احترام - غلامعلی سهم الدینی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که در ماده ۲۴ لایحه بانکی و پولی کشور در بند الف وظائف هیأت نظارت کلاً ذکر گردد.

با تقدیم اجترامات - محمدعلی رشتی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

در لایحه قانون پولی و بانکی کشور پیشنهاد مینماید بند ۹ ماده ۲۳ بنحو زیر اصلاح گردد و بند ۱۰ بان اضافه شود.

۹ - پنج نفر کارشناس و متخصص در امور اقتصادی و بانکی و پولی به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران.

۱۰ - یک نفر کارشناس در امور حقوقی به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران.

دکتر احمد رفیعی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد لایحه پولی و بانکی کشور پیشنهاد مینماید شرح زیر به آخر تبصره ماده ۲۵ اضافه شود (در صورتیکه رئیس کل بانک مرکزی ظرف ۱۵ روز نظرات خود را نسبت به آن اعلام نکند هیئت نظار میتواند موضوع را به شورای عالی و وزیر دارائی گزارش دهد). یزدان پناه

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با توجه باختلاف روزهای کار و تعطیل رسمی کشور با سایر ممالک و مؤسسات مالی و پولی بین المللی و ارزش فوق العاده زمان و دقایق در روابط اقتصادی و پولی منظور جلوگیری از متوقف ماندن وظایف مقرر در بند ۳ و ۴ و ۵ ماده ۱۲ و بند ب و دال ماده ۱۳ و بند ۶ ماده ۱۴ و ماده ۱۶ بانک مرکزی ایران پیشنهاد مینماید، تبصره ذیل بماده ۲۷ قانون پولی و بانکی اضافه شود:

تبصره - روزهای کار هفتگی بانک مرکزی و سایر بانکها و مؤسسات مالی که با خارج از کشور ارتباط و معامله دارند تسایع اوقات کار مؤسسات بین المللی میباشد.

این قبیل بانکها و مؤسسات که از طرف هیئت دولت مشخص و اعلام میشوند میتوانند روزهای یکشنبه را بداشتن دفتر کشیک اکتفا نمایند و تعطیلات رسمی ملی و مذهبی و جشنها و سوگواریهای این مؤسسات طبق مقررات عمومی کشور خواهد بود.

سلیمان انوشیروانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در بند الف ماده ۲۹ از جمله اسناد بخرانه بی نام جمله «یا سرسید معین» اضافه شود.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید در بند د ماده ۳۱ بعد از جمله اساننامه بانکها بایستی «قبل از تسلیم بداره ثبت شرکتها» اضافه شود.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احترماً پیشنهاد مینماید بند (د) ماده ۳۱ بشرح زیر اصلاح شود.

د - هرگونه تغییر در اساننامه بانکها پس از تصویب مجمع عمومی مربوط بایستی به تأیید شورای عالی بانک مرکزی ایران برسد.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد در ماده ۳۲ قانون پولی و بانکی کشور پیشنهاد مینمایم که در بند (ج) ماده ۳۲ در سطر دوم بجای صد در صد پنجاه درصد نوشته شود.

باتقدیم احترام - جندقی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید در بند ج در ماده ۳۲ قانون پولی و بانکی که برای اشخاص حقوقی صد در صد ذکر شده است به $\frac{۲}{۳}$ اصلاح شود.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریفها

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید بند ۵ بماده ۳۲ اضافه شود.

۵ - هیچ يك از بانکهای غیر دولتی نمی توانند سهام خود را بدولت های بیگانه یا مؤسساتی که صد درصد سرمایه آنها متعلق به دولت های خارجی است بفروشند.

باتقدیم احترام - مهندس عبدالحمید معینی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نمایم که قسمت آخر بند ۵ - ماده ۳۲ بعد از جمله اشتغال ورزند بشرح زیر اصلاح شود. فقط برطبق مقررات این قانون خواهد بود.

باتقدیم احترام - جندقی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
احترماً پیشنهاد می نماید در بند ب دو بیست میلیون ریال به بیست میلیون تومان اصلاح شود و همچنین در سطر چهارم همین بند بنحو فوق تغییر کند.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احترماً چون تغییر سرمایه بانکها و شرکتها سهامی از وظایف مجمع عمومی مربوط میباشد لذا پیشنهاد مینماید بند (د) ماده ۳۳ حذف شود.

باتقدیم احترام - سیدعلی صائب

پیشنهاد در ماده ۳۴

ریاست معظم مجلس شورای ملی

۱ - پیشنهاد مینمایم که در بندهای الف - ب - و ماده ۳۴ کلمه مرکزی به بعد از جمله شورای عالی بانک اضافه شود.

۲ - در سطر ماقبل ماده بعد از جمله و نظایر آن جمله زیر اضافه شود.

پس از تأیید تطبیق اصل با عکس و فیلمها و نظایر آن از طرف بانک صادر کننده

باتقدیم احترام - جندقی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد بند ۲ از ماده ۳۶ لایحه قانون پولی و بانکی کشور پیشنهاد مینماید کلمه «نظارت» حذف و «مدیریت» اضافه شود.

باتقدیم احترام - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً

در شق يك بند الف ماده ۳۶ قانون لایحه پولی و بانکی پیشنهاد مینماید: بجای «سایر جرائمی که از نظر اعتبار و حیثیت عامل منافی یا تصدی امور بانکها باشد» این جمله نوشته شود.

«سایر جرائمی که محکومیت آنها مستلزم محرومیت از حقوق اجتماعی باشد»

باتقدیم احترام - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً:

در موضوع بند د ماده ۳۶ لایحه قانون پولی و بانکی پیشنهاد میشود عبارت «مگر آنکه مسئولیت شخص یا اشخاص معین ثابت شود» حذف شود.

با تقدیم احترام - دکتر سید محمد رضا تنکابنی
ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد می نماید ماده ۳۷ حذف شود زیرا تمام موارد پیش بینی شده در این ماده الزاماً در اساسنامه های هر بانک منظور شده و اساسنامه هم بتصویب بانک مرکزی می رسد.

با تقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد می نماید بنده ماده ۳۸ شرح زیر اصلاح شود.

۵ - در صورتیکه بانکی در معرض توقف قرار گیرد و با قدرت پرداخت تعهدات و استرداد سپرده ها از آن سلب گردد.
با تقدیم احترام - سیدعلی صائب

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در خصوص ماده ۳۸ لایحه قانون پولی و بانکی و شقوق آن پیشنهاد تفکیک از نظر «امکان» و «لزوم» لغو اجازه تأسیس بانک میشود بدین توضیح که بند الف از ماده ۳۸ حذف و بصورت تبصره ذیل ماده بشرح زیر اضافه شود.

تبصره - در صورتیکه مقامات صلاحیتدار بانک تقاضا نمایند باید اجازه تأسیس بانک بنا به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بانک و تصویب هیئت مذکور در بند ب ماده ۳۹ لغو شود.

با تقدیم احترام - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً

نسبت به بند ۵ از ماده ۳۹ قانون لایحه پولی و بانکی پیشنهاد میشود «تا میزان بیست هزار ریال» تا میزان «پنججاه هزار ریال» افزایش یابد.

با تقدیم احترام - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۰ - طرح سؤال آقای شیخ رضائی و جواب آقای دکتر بطحائی معاون وزارت آموزش و پرورش

رئیس - سؤال آقای شیخ رضائی از وزارت آموزش و پرورش مطرح است آقای شیخ رضائی بفرمائید.

شیخ رضائی - بعداً توضیح خواهم داد.

رئیس - آقای دکتر بطحائی بفرمائید.

دکتر بطحائی (معاون وزارت آموزش و پرورش) با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم، آقای شیخ رضائی نماینده محترم سؤالی بشرح زیر نموده اند. در انقلاب آموزشی نسبت به امور ورزش دبستانها و دبیرستانها تحاحل چه برنامه ای اجرا شده و در آینده چه طرحی برای انجام دارند.

باستحضار نمایندگان مجلس شورای ملی می رسانم که پرورش قوای جسمانی و رشد بدنی یکی از هدف های اصلی تعلیم و تربیت بوده و وزارت آموزش و پرورش برای آن اهمیت خاص قائل است و در تدوین برنامه تحصیلات دوره های مختلف توجه لازم بآن داشته است و باتمام امکاناتیکه در اختیار دارد کوشش میکند تا بموازات پرورش قوای ذهنی و عاطفی قوای جسمانی اطفال را بنحو متعادل پرورش دهد.

این نکته را باید بدانیم که تربیت بدنی در مدارس جنبه قهرمان سازی و پرورش تخصص هار اندازد بلکه هدف اصلی در پرورش قوای جسمانی رشد متعادل نیروهای بدنی و تأمین سلامت اطفال است بطوریکه آنان در محیط سالمی که نشستن، راه رفتن، بازی کردن بنحو سالم و نور کافی و حرارت متعادل تأمین شده باشد تحصیل کنند و اجرای این امر در تعلیمات ابتدائی و متوسطه هر کدام با دید خاص مورد نظر است.

تعلیمات ابتدائی:

نظر باینکه در دبستانها اصل وحدت معلم در کلاس باید رعایت شود بنا بر این کوشش شده است تا معلمینی که در دانشسراهای مقدماتی، مراکز تربیت معلم، سپاه دانش برای شغل معلمی آماده میشوند ضمن برنامه تحصیلات خود تعلیمات لازم در رشته تربیت بدنی را فراگیرند و بخصوص برای نقاطیکه زمین تاندازه کافی در دسترس ندارند برنامه ای تهیه و بدبستانهای کشور ابلاغ شده است

کلاس های کارآموزی:

علاوه بر تعلیماتی که در دانشسراها و مراکز تربیت معلم داده میشود برای بالا بردن سطح معلومات فنی مربیان ورزش شاغل خدمت کلاسهای کارآموزی ضمن خدمت در سالهای اخیر بشرح زیر تشکیل شده است تا از طریق آموزش ضمن خدمت معلمین آمادگی بیشتری برای تعلیم داشته باشند.

۱ - کلاس کارآموزی معلمان ثابت کلاسهای اول تا پنجم ابتدائی در سطح کشور.

۲ - کلاس کارآموزی جهت مربیان ورزش دبیرستانها در رشته های انفرادی و اجتماعی.

۳ - کلاس کارآموزی مقدماتی و تکمیلی جهت فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم دختران.

۴ - کلاس کارآموزی رشته های اختصاصی جهت مربیان دبیرستانها.

باتوجه بانواع کلاسهای کارآموزی ضمن خدمت در سطوح مختلف بالغ بر ۴۲ هزار نفر از معلمان ثابت کلاسهای ابتدائی و مربیان ورزش دبیرستانها در این کلاسها شرکت و آمادگی تعلیم ورزش را پیدا نموده اند توسعه امور ورزش در مدارس و تحقق کامل هدف های تربیت بدنی نظیر سایر جنبه های تعلیماتی نیازمند سرمایه گذاری کافی در تربیت مربی و هم چنین تأسیسات است و نباید انتظار داشت که در مدت کوتاهی این دو مطلب تأمین شود بخصوص که تربیت افراد زمان لازم دارد و فراهم کردن تأسیسات در شهرهای پرجمعیت و بخصوص محلاتی که بزرگت زمین باخانه ای که حداقل ۱۰۰۰ متر مربع مساحت داشته باشد پیدا میشود کار آسانی نیست چون در جنوب شهر تهران جمعیت متراکم تر و امکانات کمتر است از دو سال پیش مؤسسه بزرگ آموزشی بمساحت ۱۱۱۰۰۰ متر مربع با تجهیزات کامل در این ناحیه احداث شده است که گنجایش بیش از ۷۵۰۰ هزار نفر دانش آموز دارد و از

وسائل این مؤسسات مدارس هم جوار نیز فراهم خواهند کرد اصولاً تربیتی داده شده است که زمین ها و میدانی مورد استفاده مدارس همجوار باشد در حال حاضر مساحت زمین های بازی و استخرها متجاوز از ۳/۵

که يك معلم چگونگی در محوطه ای بمساحت ۱۲۰ متر حداقل ۳۲ نفر نوآموز را ببازبهای دبستانی مشغول نماید و همینطور معلمین آماده میشوند در مواقعی که هوامساعد نباشد دانش آموزان را در کلاس با بازبهای کلاس که در تمام دنیا معمول است آشنا کنند و برای این منظور ۳۰ نوع بازبهای کلاس در دانشسراها تعلیم داده میشود.

تعلیمات متوسطه:

در تعلیمات متوسطه آنچه که در درجه اول مورد نیاز است معلم ورزش است متأسفانه در گذشته بعلت بسته شدن دانشسراهای مقدماتی و رشته تربیت بدنی دانشسرای عالی موجب شده است که در این رشته نیز مانند سایر رشته ها دچار کمبود معلم بشویم و برای رفع این نقیصه ابتدا اقدامات خود را مصروف تربیت دبیر برای این رشته بنمائیم و براین اساس رشته تربیت بدنی در دانشسرای عالی که از سال ۱۳۳۶ افتتاح شده با تعطیل دانشسرای عالی متوقف مانده بود مجدداً از سال ۱۳۴۵ تأسیس گردید و فارغ التحصیلان این رشته در مدارس متوسطه بتعلیم ورزش اشتغال دارند. تردیدی نیست و قهقاه که در تربیت دبیر ورزش رخ داده است از یکطرف و ازدیاد سریع دانش آموزان از طرف دیگر مسئله کمبود دبیر ورزش را مانند سایر رشته ها بآن حد رسانیده است که با این تدابیر بآن سرعت که مورد ایده آل است این کمبود مرتفع نخواهد شد و ناگزیر از اتخاذ تدابیر دیگری هستیم که آموزش ضمن خدمت معلمین شاغل یکی از آن تدابیر است.

تعلیم ورزش در دبیرستان زمین و تأسیسات ورزشی لازم دارد. در شهرهای بزرگ همه دبیرستانها زمین به اندازه کافی برای ورزش ندارند در این مورد با برنامه تنظیمی مدارس هم جوار از میدانی ورزشی استفاده می کنند و مسابقاتی در سطح شهرستان - استان و کشور همه سال انجام میشود. در سال جاری علاوه بر مسابقات محلی که در شهرها و استانها برگزار شده است در حدود چهار هزار نفر دختر و پسر منتخب استانها در مسابقه های نهائی آموزشگاههای کشور شرکت کرده اند که این عده از بین شرکت کننده در مسابقات دبیرستان - شهرستان - استان بدوره نهائی و واجد شرط شرکت در مسابقات قهرمانی آموزشگاههای کشور گردیده اند.

میلیون مترمربع است که يك میلیون مترمربع آن زمین فوتبال اختصاص دارد و روپهم بیش از ۶ هزار زمین والیبال - فوتبال - بسکتبال - هندبال و پرش و استخر مورد استفاده دانش آموزان است از زمین هائی است که در اختیار آموزشگاههاست البته از زمین های خارج از آموزشگاهها نیز طبق برنامه ای که با سازمان تربیت بدنی ایران تهیه شده است استفاده میشود .

پیش بینی برنامه های آینده :

تربیت معلم :

۱ - برای تعلیم ورزش در دوره راهنمایی تحصیلی از سال آینده تعدادی معلم متخصص ورزش در دانشسراها و دوره راهنمایی تحصیلی تربیت خواهند شد .

۲ - تربیتی داده شده است که دانشسرای عالی تربیت بدنی در سال تحصیلی آینده تعداد بیشتری دانشجو در این رشته بپذیرد .

۳ - به ساعات ورزش دانشسرای مقدماتی و مراکز تربیت معلم چند ساعت اضافه شده است تا فارغ التحصیلان آمادگی بیشتری در تعلیم درس تربیت بدنی داشته باشند .

۴ - طرح تأسیس ده باب دانشسرای مقدماتی تربیت بدنی آماده شده است که پس از بررسی لازم از سال ۵۱ شروع بکار نماید و تا پایان برنامه پنجم عمرانی بالغ بر ۶۰۰۰ نفر مربی ورزش فارغ التحصیل خواهند داشت و در هر دبستان يك نفر مشغول بکار تعلیم و تنظیم برنامه ورزشی و نظارت خواهد بود .

۵ - کلاسهای کار آموزی ضمن خدمت جهت ۱۵ هزار معلم ثابت کلاسهای اول و دوم ابتدائی در سطح کشور .

۶ - تشکیل کلاسهای کار آموزی ضمن خدمت جهت معلمین شاغل در دبیرستانهای کشور حدود ۱۰۰۰ نفر .

وسایل :

طرحی در مورد ایجاد تأسیسات ورزشی مدارس بشرح زیر تهیه شده است :

الف - به نسبت هر واحد ۲۵۰۰ دانش آموز که در مدارس هم جوار تحصیل اشتغال دارند .

علاوه بر تأسیسات موجود در مدرسه زمین های والیبال - بسکتبال - فوتبال - دو میدانی - سالن در

مساحتی حدود سه هزار متر مربع با هزینه های حدود ده میلیون ریال پیش بینی شده است .

ب - برای هر ۵ هزار نفر دانش آموز يك استخر شنا بابعاد ۴۰ × ۲۵ با هزینه تقریبی چهار میلیون ریال اینها مطالبی بود که برای برنامه آینده مورد نظر وزارت آموزش و پرورش است که قسمتی در سال ۱۳۵۱ و قسمتی در برنامه عمرانی پنجم منظور شده است و جدولی هست راجع به ریز زمین های والیبال و بسکتبال در تمام مملکت با مساحت و خصوصیات دیگر که اگر آقای شیخ رضائی مایل باشند در اختیارشان می گذارم .

رئیس - آقای شیخ رضائی بفرمائید .

شیخ رضائی - مقام محترم ریاست و گرامی همکاران عزیز ، قبل از اینکه مطلب را بعرض برسانم از وعده هائی که سرور و دوست گرامی جناب آقای دکتر بطحائی برای آینده دادند متشکرم و در دفاعی که از گذشته کردند و بکارهائی که نشده اعتقاد دارند متأسفم قبل از عرض مطلب خود دوست عزیز و پیش کسوت بنده آقای فرهاد پور بن می گفتند هر وقت که بجهنم به مدرسه نرود من میدانم که بچه من ورزش دارد . باید قبول کنیم که ورزش یکی از وسایلی است که بین نسل جوان و زندگی رابطه و پیوند سالمی ایجاد میکند از آنجائی که ورزش در آموزش و پرورش جامعه ما هنوز جای مناسب خود را بدست نیاورده است ماضوروت و اهمیت این پیوند سالم را احساس نمی کنیم .

در کشورهای پیشرفته ورزش جزء تفکیک ناپذیر آموزش و پرورش است و بهمین جهت بعد از گذشت نسلها امروز جزئی از فرهنگ آن کشورها بشمار میرود و جوامع پیشرفته ورزش را جزئی از زندگی روزانه خود میدانند تلقی خانواده و مدرسه و اجتماع از ورزش يك نوع درك فرهنگی و وسیله ای جهت تکامل و رشد جسمی و عقلی است .

مانیز جز راهی که دیگران در راه پذیرفتن ورزش در زندگی اجتماعی انتخاب کرده اند راه دیگری نداریم و آن داخل کردن ورزش در آموزش و پرورش نسل جوان است . نسل جوان بر قیادت های سالم برای پرورش جسم و روح نیازی وافر دارد و هدایت و ارشاد آنها بمیدان اینگونه رقابت ها یکی از

عناصر اصلی و حیاتی آموزش و پرورش امروز است . وزارت آموزش و پرورش باید با تجدید نظر در برنامه فراموش شده ورزش دانش آموزان و انجام طرح های مفید و هدایت کننده و کشاندن دانش آموزان دبستانی و دبیرستانی بمیدان های ورزش و فعالیت های ذهنی و پرورش روحی آنها را که نور چشم ما و سرمایه آینده این مرز و بوم میباشد از سحر و افسون کاذب دشمنان این آب و خاک و زلز صفتان و سرسپردگان خارجی ایران زمین که عده آنان تعداد بسیار کمی میباشد نجات دهد و وجدان و شعور آنها را برای درك واقعیت های محیط و پیشرفت های میهن عزیز و دل بستگی بآرمانهای ملی و خانوادگی و اجتماعی تربیت کند این کار مستقیم به عهده وزارت آموزش و پرورش است و انجام این مهم برنامه های کوتاه مدت و طولی المدت صحیح و مردان کار آزموده و مؤمن بکار میخواهد و لا غیر .

قسمت مهمی از این پرورش روحی و جسمی و آگاهی های اجتماعی را میتوان از طریق تعمیم ورزش دبستانها و دبیرستانها در میان نسل جوان و کشاندن آنها بمیدان رقابت های سالم تأمین کرد و ورزش دبستانها و دبیرستانها اگر بصورت يك فعالیت دائمی در سطح ملی در آید نتیجه اجتماعی بزرگ آن تعدیل فواصل روحی و جدائیهای نامطلوب اجتماعی از میان نسل جوان است نسلی که امروز احتیاج به پیوند های مشترك دارد باید قدرت اخلاقی و روحی روبرو شدن با مشکلات زندگی و مسائل اجتماعی را بدست آورد . نسلی که باید در آینده کشور و دنبال نمودن این همه تحول های چشم گیر که برهبری شاهنشاه آریامهر پایه گذاری و شروع شده است نقش اساسی را بر عهده گیرد و با آگاهی بمسئولیت های سنگین خود موجب ارزش های تازه اجتماعی بشود .

طبعاً نمیتوان انتظار داشت که با اجرای چند برنامه و با اجرای يك طرح تبلیغاتی خانواده ها و مدارس و اجتماع را وادار به قبول ضرورت نقش ورزش در تحول جسمی و روحی دانش آموزان دبستانها و دبیرستانها کرد بلکه این کار باید بتدریج و با اجرای طرحهای صحیح و دقیق و متخصصین امور ورزش انجام پذیرد .

وقتی ما لزوم ایجاد جشنواره های هنری را احساس میکنیم و وقتی در زمینه تئاتر و اپرا و باله و نقاشی قدم های مؤثری بر میداریم و امکانی برای هنرمندان عزیز بوجود میآوریم چرا و بجه دلیل در زمینه ورزش دانش آموزان دبستانها و دبیرستانها اقدام مؤثری نمیکنیم عقل و منطق و انصاف حکم میکند که درباره طرح ورزش دانش آموزان دبستانها و دبیرستانها دقت بیشتری بکنیم و حیث است که با وجود این همه افراد خدمتگزار و این همه علاقمند به ورزش اینقدر بی اعتنا باشیم .

ساعات ورزش دبستانها بظاهر به عهده معلمین کلاسها گذاشته شده است و در باطن باید گفت که بکلی از برنامه دبستانها حذف شده است بارها گفته شده که ورزش يك فن میباشد و تخصص لازم دارد يك معلم کلاس دبستان نمیتواند متخصص ورزش هم باشد با دیدن يك کلاس ۱۰ روزه یا ۱۵ روزه که نمیتوان متخصص و معلم ورزش بوجود آورد .

شما در وزارت آموزش و پرورش اول عشاق ورزش را بشناسید و سپس به بینید چرا آنها از دور معشوق را تماشا میکنند . يك دانش آموز دبستان از ۲۸ ساعت درس ۲ ساعت ورزش دارد یعنی ۱/۱۴ وقت پس باید ۱/۱۴ بودجه آموزش و پرورش صرف ورزش بشود .

با اتکاء بعنایات شاهانه بایستی از دولت خواست که برای ورزش جوانان و دانش آموزان اعتبار ثابت و مشخصی در بودجه منظور نماید .

شاهنشاه آریامهر در موارد بسیار حساس ب ورزش کمکهای معنوی و مادی بسیار گرانبهائی نموده اند همیشه نگران حال ورزشکاران و قهرمانان مخصوصاً ورزش و تفریحات سالم جوانان بوده و انواع و اقسام و طرق مختلف برای تأمین و آسایش خیال آنان دلسوزی و مساعدتهای ذقیمتی فرموده اند و در پرتو همین عنایت ملوکانه جوانان و ورزشکاران موفق شده اند که در میدانهای ورزشی بین المللی سبب افتخار ایران بشوند .

اجتماعی که میخواهد مغزهای سالم باندیشه های نو پرورش دهد به ورزش نیازمند است از قدیم در ایران این ضرب المثل معروف بوده که پای طیب به خانه ورزشکار باز نمیشود و با عقل سالم در بدن سالم است

و این مطب در جنبه ایران رسوخ یافت و زسازد شد.

باید قبول کرد که ایران و ایرانی برای ورزش اهمیت بسیار قائل است و ایرانی ذاتاً ورزشکار را دوست دارد و به ورزشکاران ورزش دوست احترام واقعی می‌گذارد.

مسأله وجود امکانات و وسائل ورزش و آموزش آن در مدارس اری متحدالشکل و متکی بضرورت‌های قانونی نیست بلکه این مسأله ایست که بطور کلی احتیاج به برنامه وسیع و تلاش فراوان و صادقانه دارد تا نخست از نظر تئوری مفهوم حقیقی ورزش بجای برداشت‌های غیر واقعی از آن در مدارس بکودکان و نوجوانان آموخته شود و سپس از نظر علمی آموزش و پرورش همه کودکان و نوجوانان کشور را در برگیرد تا مفهوم باشگاهی ورزش مفهوم واقعی فرهنگی آن را تحت الشعاع قرار ندهد.

از سالیان دراز در برنامه‌های مدارس ورزش بعنوان يك درس جای خود را داشت و معلم مخصوص و متخصص داشت ولی در زمان حال در دبستانها متأسفانه بصورت دیگری در آمده است این درس هرگز نتوانسته است ورزش را بعنوان يك ضرورت زندگی روزانه در در بین نسل‌هایی که مدارس ما را پشت سر گذاشته‌اند رواج دهد.

مسأله اساسی در ورزش تعمیم آن بعنوان یکی از وظایف آموزشی در مدارس ابتدائی و متوسطه در میان خانواده‌ها میباشد نخستین عیب موجود در امر ورزش ما جدائی کامل ورزش و آموزش آن در دبستانها و دبیرستانها میباشد و بهمین نسبت تقسیم امکانات و روشها مطلبی است که بطور اجبار هر يك از سازمان‌های مسئول را بخود مشغول میدارد.

دستگاه اجراکننده ورزش در وزارت آموزش و پرورش مورد بحث است يك معاون خوب آموزش و پرورش تهران و یا يك رئیس بخش شایسته آموزش و پرورش و یا يك دبیرستان و یا يك دبیر ارزنده و ارجمند دبیرستانهای تهران همه اینها را اگر در يك ماشین بریزیم جواب از طرف دیگر ورزش نخواهد بود در همین

دستگاه تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش اشخاص لایق و شایسته و کاردان داریم که مسئولیت ندارند و یا کنار میباشند مسئولیت نه از اینکه کاری ندارند اشخاصی هستند که عمر خود را در ورزش گذرانده و تجربه و تخصص شایانی دارند ولی آیا مسئولین امر تا حال از آنها استفاده کرده‌اند؟ حتماً جواب خیر میباشد.

اغلب و با اکثر این متخصصین از وزارت آموزش و پرورش رفته‌اند و با بعلت پیشنهادات خوب و شایسته ای که سازمانهای دیگر با آنها داده‌اند درخواست انتقال را دادند چرا و بجهت دلیل خود وزارت آموزش و پرورش از آنها استفاده نمیکند؟

بخش يك آموزش و پرورش از بخشهای پر جمعیت تهران است و در این بخش در سالهای گذشته نه خیلی دور همین یکی دو سال گذشته اداره تربیت بدنی آن مطالعه را شروع نمود و بیا يك حساب و بررسی دقیق مقدار زمین که برای يك دانش آموز جهت استفاده تعلق میگیرد.

(البته این تقسیم سرانه بین کلیه دانش آموزان بخش و محیط بازی دبستانها و دبیرستانهای آن میباشد) مقداری در حدود ۲۵ سانتیمتر میباشد.

این مطلبی است بسیار مهم اشخاص فهمیده و کاردان در قسمت ورزش در این بخش زیاد هستند.

اصولاً وجه و جوه ورزش بجهت مصرف میرسد خوب بود لیست تمام و کمال و جزء به جزء خرج آن را اعلام میفرمودید از هر شاگرد دبیرستان مقداری و دبستان مقداری کمتر از آن پول جهت ورزش دریافت میشود این پول بجهت مصرفی میرسد آیا در راه صحیح خرج میشود تعداد باشگاههای ورزش هر بخش آموزش و پرورش تهران چندتا میباشد آیا کفاف دانش آموزان بخشهای مربوطه را میدهد؟

اکنون که ورزش در مملکت ما بصورت لوحی است که حتی روستاهای دوز افتاده را در بر گرفته لازم است که ما به این جوانان و وضع تفریحات و ساعات بیکاری آنان رسیدگی کامل کنیم و حداقل وسایل ورزشی را در اختیار آنان بگذاریم.

باز تکرار میکنم دانشسرای مقدماتی تربیت بدنی را تأسیس کنید اگر هر کلاس نمیتواند معلم ورزش جدا گانه

داشته باشد چون ساعات کار معلمین کلاسهای مربوطه کم میشود و این مطلب مخالف قانون استخدام و با حق فنی آموزگاران محترم است رسیدگی کنید و جهت برطرف کردن این مشکل و استفاده از آموزگاران متخصص ورزش راه و چاره‌ای بدست آورید این مطلب را نمیتوان با مخالفت سازمان امور استخدامی و یا قوانین دیگر سرسری گرفت. ضرر را از هر کجا جلویش را بگیرید منفعت دارد.

مربی دانش آموزان دبستانها در قسمت ورزش قابل ملاحظه و اهمیت است قبل از این مطلب و قبل از اینکه ما برای خود مطلبی تهیه کنیم که شما جواب من و من در نهایت احترام عراضی بعنوان تذکر خدمتان عرض کنم لازم و شایسته است که بسخنان شهبانوی عزیز و گرامی و ورزش دوست خودمان توجه کنیم بقول یکی از جرایده معتبر ورزشی تهران این فرمایشات درباره ورزش سخنان طلائی میباشد در چند سال پیش یعنی سال ۱۳۴۵ و قتی که کمیته اجرایی سازمان تربیت بدنی بحضور شهبانوی گرامی ایران شرفیاب شدند شهبانوی عزیز وطن ما درباره ترمیم خطوط جدید ورزش ایران دستوراتی صادر و در ضمن فرمودند:

«فکر آن نباشید که ساختمانها و تأسیسات لوکس بسازید حتی لازم نیست که برای شاهنشاه آریامهر و من جایگاه مخصوص تهیه نمائید. چون مافقط برای دیدن و تشویق ورزشکاران بورژواژها می‌آئیم و میتوانیم روی صندلی هم بنشینیم ولی سعی کنید که با پول اضافی برای بچه‌ها وسیله و زمین تهیه نمائید که آنها مشغول باشند و ورزش کنند. از هر مکانیکه بشود در آن ورزش نمود استفاده کنید و خدمتی بچه‌های مملکت نمائید.»

از سازمان برنامه میپرسم با این مخارجی که کرده‌اید آیا این دستورات را اجرا کرده‌اید؟ مطلبی بسیار مهم و با فرمایشاتی مهم و ارزشمند دیگر شهبانوی گرامی را درباره ورزش بعرض همکاران محترم میرسانم:

شهبانوی اردوی مربیان ورزش دبستانها و دبیرستانها در تاریخ ۴۶/۵/۸ چنین فرمودند:

«آنچه که از همه مهمتر است مربی ورزش است

چون اگر مربی ورزش نباشد زمین ورزش و ورزشکار نمیتواند واقعاً برای جامعه مفید باشد.

اگر خوب دقت کنیم از اینهمه عنایت و توجه شاهنشاه آریامهر و شهبانوی گرامی و عزیز در باره ورزش باید استفاده کنیم و وقتی و اهنمائی میکنند فوری بکار بندیم میبینیم که تربیت مربی را در اردوی مربیان ورزش دبستانها و دبیرستانها از واجبات میدانند و تربیت آنانرا تذکر میدهند.

من درست بخاطر دارم مقام محترم وزارت آموزش و پرورش در آغاز وزارت موضوع ورزش دبستانها و دبیرستانها را بشکلی جدی نقلی نموده کم و بیش جنب و جوش در ورزش مرده و بیحال آموزشگاههای کشور پدید آمد و اوقتی تازه و روشن برای آینده ورزش آموزشگاههای کشور بوجود آمد ولی بعد از مدتی سکوت و سکون در اداره کل تربیت بدنی آموزشگاهها حکمفرما میشود.

مسئولین ورزش آموزش و پرورش (عرض میکنم مسئولین ورزش) از توجه و علاقه شاهنشاه برای پیشرفت امر ورزش هرگز استفاده شایان نمیکند لازم بنماید که اگر توجه شخص شاهنشاه به امر ورزش نبود و اگر اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر ورزش را از اصول لازم زندگی خود و جوانان نمیشمردند میتوان گفت که از ورزش اثری در این کشور باقی نمیمانند از افتخارات ورزشی خبری نبود و پهلوانان ما موفق نمیشدند با فداکاری و از خود گذشتگی در مسابقات بین المللی بالند آوازه کردن نام ایران بهین خود خدمت کنند.

مسئولین ورزش در وزارت آموزش و پرورش اساساً بمسئلهای بنام ورزش و مشکلات آن آشنائی ندارند من نسبت بمدیر کل محترم تربیت بدنی آموزشگاهها احترام زیاد قائل هستم و ایشانرا مردی پاك و بینظر میدانم ولی این يك احساس شخصی است و بررسی قضیه از لحاظ عمومی بمن حکم می‌کند که باین مسأله مهم توجه کنم که مدیریت منهای شناخت مسائل ورزشی کاری از پیش نخواهد برد و برای اداره ورزش آموزشگاههای کشور حتماً باید از وجود استادان ورزش بهره برداری نمود در شرایطی که ورزش مملکت ما را معلمان و استادان ورزش هدایت میکنند هدف وزارت آموزش و پرورش از انتخاب

شخصیت های غیر ورزشی در رأس تربیت بدنی کل آموزشگاهها چیست؟ در وزارت آموزش و پرورش که بحمداله این امتیاز را دارد که زبده مربیان و استادان ورزش مملکت بخدمت مشغولند چرا نمیخواهند از وجود آنان استفاده کنند آیا در بین این همه معلم و دبیران ورزش شخص واجد شرایط پیدا نمیشود که وزارت آموزش و پرورش را در این امر مهم باری کنند؟

ولی بخاطر آینده ورزش ایران برای تأمین سلامت نسل جوان مقام محترم وزارت آموزش و پرورش باید همگام با فعالیتهای دیگر خود بمسأله ورزش آموزشگاهها و ساعات بیکاری جوانان توجهی اصولی داشته باشند دانش آموز چه در دبستان و چه در دبیرستانها تا ساعت ۴ بعد از ظهر در اختیار مدرسه میباشد مهم ساعات بیکاری آنان است و نباید ورزش آموزشگاهها فراموش شود همانطور که برای مبارزه با بیسوادی تلاش می کنید برای تعمیم ورزش در کودکانها و دبستانها و دبیرستانهای سراسر کشور هم باید طرحهای اساسی بمورد اجرا گذارده شود به اعتقاد ما در زمینه ورزش و ساعات بیکاری جوانان مسئولیت وزارت آموزش و پرورش بمراتب سنگین تر و نهایت حساستر از سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم ایرانست چون وزارت آموزش و پرورش ضمن تربیت فکری انسانهایی برای آینده مملکت در زمینه پرورش جسمی و روحی آنان هم باید توجه لازم را مبذول کند.

موضوع مهم و قابل عرض افتخاری است که در دو هفته گذشته برای کشور عزیز ما بدست آمد. نمیدانم تا چه حد شما با مردم جوانان و تربیت بدنی ایران وارد علاقمند هستید ولی قدر مسلم این مطلبی که امروز با اطلاع شما میرسانم واقعیتی است انکارناپذیر و جهانی. هفته گذشته یکی از تیم های فوتبال ایران بر تیم ناسیونال اروگوئه که یکی از بهترین و ارزنده ترین تیمهای حرفه ای جهان میباشد و سال گذشته هم قهرمان باشگاههای جهان شده است فائق آمد. این برتری و افتخار موجب شد که این پیروزی در تمام محافل ورزشی جهان منتشر شود. تمام جوانان و قهرمانان مردم ورزش دوست ایران در آن روز غرق در شادمانی و سرور و همه چهره ها آکنده از اشک شوق بود.

ملت ایران نشان دادند که تا چه حد جوانان محبوب و خدمتگزاران واقعی و افتخار آفرین خود را دوست دارند و نسبت به آنان بی شائبه عشق میورزند و همین امر موجب میگردد که جوانان مملکت ما همگی آرزو کنند روزی مانند سلیمانی ها، مهندس کلانی ها، بهزادی ها، حبیبی ها، پروین ها، قلیچ خانی ها، وفاخواه ها، جباری ها، حلوانی هادر میادین بین المللی بر افتخارات گذشته ما بیفزایند و پرچم عزیز کشور ما را باهتزاز در آورده و با احترام سرود ملی ما مردم ورزش دوست جهان را برپا دارند.

من از شما میپرسم این افتخار را در مقابل پول و با چه اقدامی میتوان مقایسه نمود و یا با آن سنجید؟ ولی اطمینان دارم تنها چهره باز و لبخند مسرت بخش شاهنشاه آریامهر که خود از قهرمانان رشته های مختلف ورزشی بوده و بحق ریاست عالی و ورزش کشور را قبول فرموده اند رضایت خاطر مبارکشان موجبات دلگرمی و تشویق این قهرمانان عزیز را فراهم مینماید.

اجازه میخواهم در خاتمه بنام شما نمایندگان محترم از پشت این تریبون مجلس بنام تمام جوانان ارزنده و این قهرمان عزیز تبریک و تهنیت گفته و آرزو کنم که دستگاههای مختلف مملکت و هر جایی که جوانان در آن اجتماع دارند و یا کار میکنند و یا بتحصیل اشتغال دارند و یا بنحوی از انحاء انجام وظیفه مینمایند به پیروی از منویات مبارک شاهانه که همواره صلاح و سعادت ملت ایران را در بردارد اشخاص علاقمند و مؤسسات دولتی و ملی قسمتی از سرمایه خود را صرف بهبود امر جوانان و سزاندگی بهتر فردای ایران بنمایند زیرا جوانان مایه آینده ما جوانان مایه ثروت ما جوانان مایه قدرت ما بنابراین همه به ثروت و قدرت آینده امیدوارند و بدان محتاجند بیائید امروز دست اتحاد و همکاری بهم داده و در راه انجام نیات مبارک شاهانه و بهبود نسل آتی مملکت برای امر پرورش جوانان و تربیت بدنی آنان لااقل بفکر چاره جوئی بر آئیم و تحت رهبری خردمندان شاهنشاه آریامهر ایران نوبنی با جوانانی پر خون و جانباز و وطن پرست و شاه دوست جان بر کف و گوش بفرمان مهربانانیم تا در سر بلندی هر چه بیشتر نام ایران هر کس

در همراه و مقامی که هست کوشش نموده و فرزندان خلف و مصمم و بار آورده و بحق فرزندان کورش و سربازان آریامهر شاهنشاه ایران بوده باشند.

و اما مطلب دیگر، توجه همکاران محترم را باین مطلب جلب می کنم و آن بخشنامه است که بشماره ۱۵۳۶/۳/۲۳ در اجرای اوامر شاهنشاه آریامهر ابلاغ شده و من عین آنرا قرائت میکنم.

جناب آقای استاندار
آقای فرماندار کل

اوامر مطاع مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر در مورد حفظ و توسعه و ایجاد واحداث زمینهای ورزش که بشرح زیر مفصودر یافته است:

«وزارت کشور بکلیه استانداران و فرمانداران کل ابلاغ نمایند که یکی از وظایف آنان نظارت در امر و حفظ توسعه زمینهای ورزشی در حوزه مأموریت خودشانست و نه تنها نباید اجازه داده شود که زمینهای ورزشی موجود چه در مدارس و چه در خارج از مدارس بتأسیسات دیگر تبدیل شود بلکه تاجائیکه مقدور است باید نسبت بتأمین زمینهای ورزش بانوجه با احتیاجات سالهای آینده اقدامات مجدانه ای بعمل آورند».

جهت اجرا ابلاغ میگردد چون حفظ و یا احداث زمینهای ورزش در شهرستانها برای اجرای برنامه های ورزش و تفریحات سالم جهت جوانان محل از ضروریات میباشد. لذا خواهشمند است دستور فرمائید در اجرای اوامر مطاع مبارک شاهنشاه با اهتمام و سعی وافیه اقدامات مجدانه معمول داشته و از نتیجه وزارت کشور رامستحضر دارند.

وزیر کشور - حسن زاهدی

و اما مطلب دیگر که در روزنامه کیهان منتشر شده و توجه همکاران را باین موضوع جلب میکنم در پاسخ مطلبی تحت عنوان «دانش آموزان اهواز ورزشگاه ندارند» (مهندس بدیعی - ورزشگاه دارند) اجازه بفرمائید تا تمام مطلب خواننده شود آنوقت قضاوت بفرمائید: اداره اطلاعات و روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش مینویسند: در نتیجه تفکیک سازمان تربیت بدنی از وزارت آموزش و پرورش، استادان و همکاران ورزشگاهها با سازمان تربیت بدنی منتقل شده اند و تنها ورزشگاهی که برای اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان فعلا باقی مانده کلوب واحدی است که تکلیف قطعی آن هنوز روشن نشده است. معینا امید میرود با نیاز فراوانی که دانش آموزان دبیرستان شاپور (در جنب کلوب مذکور) به فضای بیشتر دارند دیواری که در ظرف ده سال گذشته حدفاصل بین دبیرستان و کلوب بوده است برداشته شود تا دانش آموزان از فضای سبز بیشتری برخوردار گردند. مدیر کل اطلاعات و روابط عمومی عرض دیگری ندارم و از تصدیقی که دادم معذرت میخواهم.

۱۱ - ختم جلسه

رئیس - چون وقت دیر است رسیدگی لایحه دیگر را که در دستور جلسه امروز است به جلسه بعد موکول می کنیم با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز اختتم میکنیم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(یکساعت و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد).

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی